

**ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ
КЪМ 31.12.2019 Г. НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА**

I. Отчет на основните параметри на бюджета

1. Отчет на приходите по бюджета на Министерството на образованието и науката към 31.12.2019 г.

ПРИХОДИ ПО БЮДЖЕТА НА ПРБ (в лева)	<i>Закон 2019 г.</i>	<i>Уточнен план</i>	<i>Отчет</i>
Общо приходи:	14 855 000	15 412 596	7 413 117
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	14 855 000	14 717 677	6 726 308
Приходи и доходи от собственост	13 828 700	13 912 433	7 248 451
Приходи от държавни такси	730 000	735 856	743 771
Глоби, санкции и наказателни лихви	40 000	154 250	155 343
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>		685 070	676 970

Приходите на разпоредителите с бюджет, финансирани от Министерството на образованието и науката са разпределени и се отчитат съгласно действащата бюджетна класификация. Общият размер на приходите към 31.12.2019 г. е 7 413,1 хил. лв.

Отчетените „Приходи и доходи от собственост“ възлизат на 7 248,5 хил. лв. Най-голям относителен дял от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост – 63,8 % заемат приходите от продажба на услуги, стоки и продукция в размер на 4 625,4 хил.лв. Същите са свързани с предмета на дейност на съответния разпоредител и се набират от:

- реализация на продукция, стоки и услуги от учебно производство;
- реализация на продукция и услуги от учебна практика;
- провеждане на квалификационни курсове и педагогически услуги;
- приходи от извънучилищни дейности;
- приходи от отдых и възстановяване;
- приходи от издателска дейност и разпространение.

Реализираните приходи от наеми на имущество и на земя са в размер на 2 621,6 хил. лв. и представляват 36,1 % от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост.

През отчетния период са реализирани Други приходи (§ 36-00 от ЕБК) в размер на 973,5 хил. лв., като същите представляват 13,1 % от общия размер на отчетените приходи към 31.12.2019 г. Тук се включват събраните приходи от разпоредителите с бюджет от вторични суровини, от изпълнявани дейности по акредитация, от продажба на тръжна документация и др.

Реализираните приходи от помощи и дарения са в размер на 677,0 хил. лв. От тях 504,0 хил. лв. са приходи от помощи и дарения от страната и включват получени суми по договор на МОН с Националния доверителен екофонд за финансиране на проект за насърчаване използването на електромобили и суми на второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, които се разходват за целите на договорите и волята на дарителите. Приходите от помощи и дарения от чужбина са в размер на 173,0 хил. лв.. Същите представляват дарение от Унгарска метеорологична служба за организиране на мероприятие, от Фондация „Хиацинт Одюро” - Франция и от Фондация „Америка за България“ по проекти, изпълнявани за второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката и др.

2. Отчет на разходите по бюджета на Министерството на образованието и науката по политики и програми към 31.12.2019 г.

Класификационен код*	Наименование на политиките и програмите	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
	(в лева)			
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	578 388 600	471 500 068	436 761 351
1700.01.01	Бюджетна програма “Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”	116 116 500	39 425 620	34 407 550
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”	112 229 900	86 578 049	79 577 663
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование”	326 938 100	316 080 498	294 708 058
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”	8 898 100	11 332 941	10 746 940
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”	11 655 300	15 712 710	15 506 020
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот”	2 550 700	2 370 250	1 815 119
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	80 448 700	65 263 516	59 229 239
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	6 805 500	4 934 171	4 302 465
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане”	9 285 800	12 183 093	11 828 313
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен”	3 284 900	2 914 060	2 607 966
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	40 505 800	25 117 837	23 191 294
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	20 566 700	20 114 355	17 299 201
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация”	6 137 300	6 164 971	5 849 136
	Общо разходи:	664 974 600	542 928 555	501 839 726

3. Отчет на консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на изпълняваните политики

ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2019 г.	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
	(в лева)	Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ
Общо разходи	4 785 651 087	501 839 726	4 283 811 361	4 258 344 807	459 144 999	3 799 199 808	527 306 280	42 694 727	484 611 553
Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	3 544 101 204	436 761 351	3 107 339 853	3 263 849 914	415 298 918	2 848 550 996	280 251 290	21 462 433	258 788 857
Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование"	228 664 860	34 407 550	194 257 310	33 831 930	33 831 930	0	194 832 930	575 620	194 257 310
Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“	127 276 836	79 577 663	47 699 173	99 272 822	71 195 797	28 077 025	28 004 014	8 381 866	19 622 148
Бюджетна програма „Училищно образование“	3 087 978 334	294 708 058	2 793 270 276	3 087 910 299	294 689 345	2 793 220 954	68 035	18 713	49 322
Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“	38 903 355	10 746 940	28 156 415	37 797 277	10 544 260	27 253 017	1 106 078	202 680	903 398
Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“	15 506 020	15 506 020	0	3 222 466	3 222 466	0	12 283 554	12 283 554	0
Бюджетна програма „Учене през целия живот“	45 771 798	1 815 119	43 956 679	1 815 119	1 815 119	0	43 956 679	0	43 956 679
Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	1 235 700 747	59 229 239	1 176 471 508	988 648 077	37 999 265	950 648 812	247 052 670	21 229 974	225 822 696
Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	793 696 980	4 302 465	789 394 515	699 230 832	4 179 340	695 051 492	94 466 148	123 125	94 343 023
Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	85 284 303	11 828 313	73 455 990	46 719 748	3 166 986	43 552 762	38 564 555	8 661 327	29 903 228
Бюджетна програма „Международен образователен обмен“	2 607 966	2 607 966	0	1 926 286	1 926 286	0	681 680	681 680	0
Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“	326 529 695	23 191 294	303 338 401	231 521 417	19 476 859	212 044 558	95 008 278	3 714 435	91 293 843
Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“	27 581 803	17 299 201	10 282 602	9 249 794	9 249 794	0	18 332 009	8 049 407	10 282 602
Бюджетна програма „Администрация“	5 849 136	5 849 136	0	5 846 816	5 846 816	0	2 320	2 320	0

Отчетът към 31.12.2019 г. на консолидираните разходи по бюджетни програми включва разходите по бюджета на Министерството на образованието и науката и по сметки за средства от Европейския съюз, разходите по отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и на средствата по сметки за средства от ЕС към 31.12.2019 г. на държавните висши училища, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, на училищата, финансирани чрез бюджетите на Министерството на младежта и спорта, на Министерството на културата и на общините. В отчета не са намерили отражение разходите на разпоредителите с бюджет към други министерства, извън посочените, както и на Национален фонд.

4. Източници на финансиране на консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на изпълняваните политики от Министерството на образованието и науката

Източници на финансиране на консолидираните разходи (лева)	Закон 2019 г.	Уточнен план	Отчет
Общо разходи:	4 747 342 100	4 870 930 418	4 785 651 087
Общо разчетено финансиране:			
<i>По бюджета на ПРБ</i>	664 974 600	542 928 555	501 839 726
<i>По други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>	4 082 367 500	4 328 001 863	4 283 811 361
• Централен бюджет, в т.ч.:	122 820 500	69 388 324	0
<i>Държавни инвестиционни заеми</i>			
• Сметки за средства от ЕС	143 900 100	143 900 100	322 522 388
• Други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз	76 263 500	78 074 330	87 652 995
• Други програми и средства от други донори			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма	3 739 383 400	4 036 639 109	3 873 635 978
• Други			

II. Преглед на настъпилите промени в организационната структура на Министерство на образованието и науката

През отчетния период в организационната структура на Министерство на образованието и науката са настъпили следните промени:

1. Съгласно § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закон за държавния бюджет на Република България за 2019 г., считано от 1 януари 2019 г. Националният институт по метеорология и хидрология от основно звено при Българската академия на науките се преобразува в Национален институт по метеорология и хидрология като юридическо лице, чийто ръководител е разпоредител с бюджет по бюджета на Министерството на образованието и науката. С Постановление № 7 на Министерския съвет от 14.01.2019 година е приет Правилник за устройството и дейността на Националния институт по метеорология и хидрология (Обн. - ДВ, бр. 6 от 18.01.2019 г.).

2. С ПМС № 48/22.03.2019 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, приет с Постановление № 237 на Министерския съвет от 2017 г. е изменена числеността от 109 на 115 щатни бройки и е актуализиран устройствения правилник на агенцията.

3. На 25.06.2019 г. е прието Постановление № 155 за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, с което в Правилника за устройството и дейността на ЦРЧР, приет с Постановление № 277 на Министерския съвет от 2013 година (обн., ДВ, бр. 107 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 50 от 2014 г. и бр. 61 от 2016 г.), се правят следните изменения и допълнения: добавя се „и Програма „Европейски корпус за солидарност“. След приемането на Постановлението Центърът е структуриран в три дирекции и звено „Вътрешен одит и финансов контролор“. Общата администрация е организирана в дирекция „Административно-правни и финансово-счетоводни дейности“. Специализираната администрация е организирана в дирекция „Селекция, договориране и отчитане“. Финансовият контролор е пряко подчинен на изпълнителния директор и осъществява предварителен контрол за законосъобразност върху поемането на финансови задължения и извършването на разходи.

4. Със Заповед РД 14-42/01.08.2019 г. на министъра на образованието и науката за промяна на финансиращия орган на Професионална гимназия по морско корабоплаване и риболов „Свети Никола“ – гр. Бургас, считано от 01.09.2019 г. гимназията преминава на финансиране от бюджета на МОН чрез бюджета на общината.

III. Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета на Министерство на образованието и науката

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Новосъздадени администрирани разходни параграфи		Ефект върху бюджета увеличение/ намаление за програмата	Влияние върху показателите за изпълнение
					Наименование	Сума		
1	ПМС № 52/27.03.2019 г.	чл. 109 от ЗПФ	Приемане на план-сметка за разходите по подготовката и провеждането на изборите за членове на Европейския парламент от Р България през 2019 г.	1700.01.03- „Училищно образование”			8 500	Неприложимо
				1700.03.00 - „Администрация”			3 500	

2	ПМС № 69/04. 04.201 9 г.	чл. 109 от ЗПФ	Одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019г. За възстановяване на разходите да транспорт и наем на педагогическите специалисти	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-13 116 112	Неприложимо
3	ПМС № 102/02 .05.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Одобрени допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2019г. за изпълнението на национални научни програми	1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			2 800 000	Неприложимо
4	ПМС № 110/09 .05.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Одобрени допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2019 г. за закупуване на училищни автобуси	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			20 000 000	Неприложимо
5	ПМС № 105/02 .05.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Одобрени допълнителни разходи за стипендии на докторантите	1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			15 839	Неприложимо
6	ПМС № 130/27 .05.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за работа с деца и ученици от уязвими групи в детските градини и училищата и за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-21 294 580	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			-513 014	

			специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти					
7	ПМС № 131/30 .05.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни разходи за изплащане на стипендии на учениците от държавните училища, финансирани от МОН	1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”	Стипендии за деца с изявени дарби	73140	73 140	Неприложимо
8	ПМС № 132/30 .05.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Намаляване на броя на не обхванатите и отпадащите от образователната система деца и повишаване качеството на образователния процес	1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-22 643 942	Неприложимо
9	ПМС № 52/27. 03.201 9 г.	чл. 109 от ЗПФ	Приемане на план-сметка за разходите по провеждането на изборите за членове на Европейския парламент от РБългария през 2019 г.	1700.01.03 „Училищно образование”			-2 925	Неприложимо
				1700.03.00 „Администрация”			-341	
10	ПМС № 160/28 .06.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019г. За работа с деца и ученици от уязвими групи в ДГ и училищата	1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-3 295 560	Неприложимо
11	ПМС № 167/04 .07.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Финансово осигуряване на дейностите изпълнявани от общинските училища, детските градини и	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-8 337 346	Неприложимо

			ученическите общежития по НП "Оптимизиране на вътрешната структура на персонала"	1700.02.05 - „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			12 500 000	
13	ПМС № 183/19 .07.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за изплащане на стипендии за образователни резултати и за финансово осигуряване на дейности по НП "Заедно за всяко дете"	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-2 597 603	Неприложимо
14	ПМС № 199/09 .08.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	За изплащане на стипендии по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, частни и общински училища през 2019 г.	1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”	Стипендии и за деца с изявени дарби	24975	24 975	Неприложимо
15	ПМС № 205/15 .08.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни разходи/трансфери за 2019 г. за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт	1700.02.02 - „Студентско подпомагане”			40 374	Неприложимо
16	ПМС № 196/02 .08.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Извършено плащане за погасяване на лихви и главница по обслужвания от МОН заем IBRD № 45760 "Модернизация на образованието"	1700.03.00 - „Администрация”	Разходи за лихви по заем IBRD 45760BG по проект "Модернизация на образованието"	1384	1 384	Неприложимо

17	ПМС № 208/27 .08.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г. за финансово осигуряване на дейности по НП "Оптимизация на вътрешната структура на персонала"	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-20 792 899	Неприложимо
18	ПМС № 216/03 .09.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г. за финансово осигуряване на дейности по национални програми за развитие на образованието	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 838 435	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			-87 846	
19	ПМС № 210/28 .08.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни разходи/трансфери по бюджета на МОН във връзка с подготовката и провеждането на първи и втори тур на изборите за общински съветници и кметове през 2019 г.	1700.01.03 - „Училищно образование”			40 200	Неприложимо
				1700.03.00 - „Администрация”			7 800	Неприложимо
20	ПМС № 222/05 .09.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г. за финансово осигуряване на дейностите по национални програми	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-3 805 969	Неприложимо
21	ПМС № 228/13 .09.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни разходи/трансфери за 2019 г. за изплащане на стипендии по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавните, общинските и частни училища	1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”	Стипендии за деца с изявени дарби	29430	29430	Неприложимо

22	ПМС № 581/07 .10.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни разходи и предоставени трансфери по бюджета на МОН за разплащане по извършените доставки по схемата за "Училищен плод"	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”	Училище н плод	13939	13 939	Неприложимо
23	ПМС № 272/25 .10.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за финансово осигуряване на дейности по НП "ИКТ в системата па предучилищното и училищното образование". и "Иновации в действие"	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-4 567 637	Неприложимо
24	ПМС № 247/04 .10.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г. за финансово осигуряване на дейности по национални програми за развитие на образованието	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-2 295 530	Неприложимо
25	ПМС № 266/22 .10.20 19	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни разходи за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за ФВС на държавните училища, финансирани от МОН	1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците ”			233 877	Неприложимо
26	ПМС № 271/24 .10.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на 10 национални програми	1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие			17 128 000	Неприложимо

				на икономика, базирана на знанието”					
27	ПМС № 293/21 .11.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г.. За финансово осигуряване на дейностите по НП "Оптимизиране на вътрешната структура на персонала"	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-5 148 049	Неприложимо	
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-4 692 200		
28	ПМС № 210/28 .08.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Провеждане на втори тур на изборите за общински съветници и за кметове през 2019 г.	1700.01.03 - „Училищно образование”			-28 031	Неприложимо	
				1700.03.00 - „Администрация”			-888	Неприложимо	
29	ПМС № 276/01 .11.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Изплатена държавна парична награда за особени заслуги към българската държава и нация	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”	Награди за особени заслуги към българската държава и нация	2 500	2 500	Неприложимо	
30	ПМС № 301/28 .11.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни разходи за изплащане на стипендии на учениците от държавните училища, финансирани от МОН	1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците	Стипендии за деца с изявени дарби	15 255	15 255	Неприложимо	
31	ПМС № 303/29 .11.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г.. За финансово осигуряване на дейностите по НП "Осигуряване на съвременна образователна среда" и "Иновации в действие"	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-530 196	Неприложимо	
32	ПМС № 281/07	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г.	1700.01.03 - „Училищно образование”			-4 561 692	Неприложимо	

	.11.20 19 г.		за допълнително възнаграждение за постигнати резултати от труда за учебната 2018/2019 г.					
33	ПМС № 306/05 .12.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни разходи по бюджета на МОН за доизграждане и модернизирани на научната инфраструктура	1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			22 250 000	Неприложимо
34	ПМС № 344 и ПМС № 196/02 .08.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Погасяване на лихва и главница по обслужвания от МОН заем на Международната банка за възстановяване и развитие	1700.03.00 „Администрация”	Разходи за лихви по заем IBRD 45760BG по проект "Модерн изация на образова нието"	937	937	
36	ПМС № 322/12 .12.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г. за финансово осигуряване на дейности по НП "Оптимизиране на вътрешната структура на персонала"	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-2 561 109	Неприложимо
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”			-2 274 661	
37	ПМС № 349/19 .12.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", "Обучение за ИТ кариера", "Без свободен час", "Мотивирани учители" и "ИТ бизнеса преподава"	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 018 014	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			-2 400	Неприложимо

38	ПМС № 343/18 .12.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019г. За компенсиране на безплатния транспорт на деца и ученици	1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”				-1 555 971	Неприложимо
39	ПМС № 261/17 .10.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Извършени и разплатени дейности в изпълнение на Междуведомствения координационен механизъм за присъединяване на Република България към ОИСР	1700.02.03 - „Международен образователен обмен”				73 344	Неприложимо
40	ПМС № 342/18 .12.20 19 г.	чл. 109 от ЗПФ	Допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г. за осигуряване на допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности	1700.01.03 „Училищно образование”				-393 628	Неприложимо
41	Писмо № 04-06-53/18.03.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	РМС № 149/08.03.2019 г. за одобряване присъединяването на Р България към Международния алианс за възпоменание на Холокоста	1700.02.03 - „Международен образователен обмен”				-29 337	Неприложимо
42	Писмо № 04-06-29/18.03.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	Увеличен размер на нормативите за 2019 г. за храноден и леглоден за студентски столове и общежития	1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”				-780 000	Неприложимо
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”				780 000	

43	Писмо № 04-06-86/08.04.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Възстановяване на извършените разходи за транспорт от педагогическите специалисти, работещи в държавните институции, финансирани от МОН, МК и ММС	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-652 011	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			576 668	
44	Писмо № 04-06-77/22.04.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Извършване на компенсирани промени по бюджетите на МОН, МК, ММС, ТУ-София и на общините в резултат на установени разлики между разчетния брой на децата и учениците и данните по информационната система на МОН към 1 януари	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			9 762 663	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			9 369 155	
				1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			1 666 000	
				1700.01.05 - „Образование на българите в чужбина”			5 840	
45	Писмо № 04-06-108/09.05.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Компенсиране на установеното към края на 2018 г. превишаване на постъпленията над плащанията по бюджетите държавните училища, финансирани от МОН, МК и ММС	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-7 990 625	Неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			5 638 987	
46	Писмо № 04-06-120/09.05.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на средства за капиталови разходи за извършване на неотложни ремонти на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на	1700.01.03 - „Училищно образование”			-484 794	Неприложимо
				1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			65 698	

			образованието и науката	1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”			419 096	
47	Писмо № 04-06-142/18.06.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на средства за закупуване на подходящи транспортни средства за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от населени места, в които няма ДГ или училище	1700.01.03 - „Училищно образование”			-4 000 000	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			4 000 000	
48	Писмо № 04-06-156/18.06.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Осигуряване на допълнително финансиране на държавните училища за работа с деца и ученици от уязвими групи и за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-571 780	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			545 449	
49	Писмо № 04-04-157/18.06.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Трансфери за държавните училища, към МК и ММС, съответстващи на размера на прекратената или спряна помощ преди изтичане на срока, за който е отпусната	1700.01.03 „Училищно образование”			-16 456	Неприложимо
50	Писмо № 04-06-166/18.06.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изплащане на обезщетения на база класирани формуляри за периода м. 11.2018 г. - м. 04.2019 г. по НП "Оптимизация на вътрешната структура на персонала" за второстепенните	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 155 934	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			77 097	

			разпоредители с бюджет към МОН, МК и ММС	1700.01.03 - „Училищно образование”			934 776	
51	Писмо № 04-06-170/18 .06.20 19 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Осъществяване на мониторинг на обучението, провеждано от организации на българи в Украйна	1700.01.05 - „Образование на българите в чужбина”			-1 500	Неприложимо
52	Писмо № 04-06-174/09 .07.20 19г на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Извършване на компенсирани промени по бюджета на МОН и общините в резултат на установени разлики между разчетения брой на натуралните показатели	1700.01.03 - „Училищно образование”			226 584	Неприложимо
53	Писмо № 04-06-188/09 .07.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на допълнително финансиране за училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи	1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-145 800	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			145 800	
54	Писмо № 04-06-191/09 .07.20 19 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-156 544	Неприложимо
55	писмо № 04-16-294	чл. 110, ал. 3 и 4 от ЗПФ	Преходни остатъци стипендии МК и МОН	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-64 276	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			21 281	
56	Писмо № 04-06-223/05 .08.20 19 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по национални програми	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-363 443	Неприложимо

	на МФ			1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			15 210	
				1700.01.03 - „Училищно образование”			348 233	
57	Писмо № 04-06-227/26.08.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Предоставен трансфер от фонд "Научни изследвания"	1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-120 000	Неприложимо
58	Писмо № 04-13-184/27.08.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получени трансфери от МТСП по програми и мерки за насърчаване на заетостта	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			7 178	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			2 324	
				1700.01.03 „Училищно образование”			30 926	
				1700.03.00 „Администрация”			821	
59	Писмо № 04-06-245/30.08.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по национални програми	1700.01.01 „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-3 826 378	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			124 357	
				1700.01.03 - „Училищно образование”			3 515 545	

60	Писмо № 04-06-253/02 .09.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на средства за капиталови разходи за извършване на неотложни ремонти от второстепенните разпоредители с бюджет към МОН	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-597 437	Неприложимо
				1700.01.03 „Училищно образование”			597 437	
61	Писмо № 04-06-259/01 .10.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Промяна на финансирането на ПГМКР "Свети Никола", гр. Бургас	1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-4 624	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			-249 819	
62	Писмо № 04-06-275/03 .10.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Осигуряване на средства за ВРБ към МОН за изпълнение на дейности по НП "Ученически олимпиади и състезания", НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", НП "Заедно за всяко дете", НП "Без свободен час", както и за осигуряване на безвъзмездно ползване на учебници ина достъп до електронно четими учебници в НГДЕК, гр. София	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-339 998	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			51 435	
				1700.01.03 - „Училищно образование”			62 121	
				1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”	Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади	34450	206 950	
63	Писмо № 04-13-245/31 .10.20 19 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получени трансфери от МТСП по програми и мерки за насърчаване на заетостта	1700.01.01 „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			39 773	Неприложимо

	на МФ			1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			4 791	
				1700.01.03 - „Училищно образование”			107 628	
				1700.03.00 - „Администрация”			12 358	
64	Писмо № 04-06-305/26.11.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Предоставени като трансфер средства на КЗД за изпълнение на дейности по сключено споразумение за сътрудничество	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-101 500	Неприложимо
65	Писмо № 04-06-328/26.11.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изплащане на обезщетения на база класирани формуляри за периода м. 07.2019 г. - м. 08.2019 г. по НП "Оптимизация на вътрешната структура на персонала" за второстепенните разпоредители с бюджет към МОН, МК, ММС и ТУ	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-673 398	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-2 292 111	
				1700.01.03 - „Училищно образование			2 450 939	
66	Писмо № 04-06-338/26.11.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнението на дейности по НП "ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование" от ВРБ към ММС, МК и МП	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-61 959	Неприложимо
67	Писмо № 04-06-339/29.11.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Предоставяне на средства на РЦ за подкрепа процеса на приобщаващо образование, НДД и ЛЦ-София, държавни училища, финансирани чрез бюджета на МК и	1700.01.03 - „Училищно образование”			-71 072	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			35 053	

			ММС, за изплащане на допълнително възнаграждение за постигнати резултати от труда на директорите	1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”			1 219	
68	Писмо № 04-06-311/03 .12.20 19 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получени трансфери от ДФ "Земеделие" за НПГВМ, гр. Ловеч	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			2 144	Неприложимо
69	Писмо № 04-06-302/02 .12.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получени от НИМХ трансфери от ДВУ и БАН	1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			717 523	Неприложимо
70	Писмо № 04-06-344/02 .12.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	Предоставени трансфери на държавните училища, ВРБ към МК и ММС, съответстващи на размера на прекратената или спряна помощ преди изтичане на срока, за който е отпусната	1700.01.03 - „Училищно образование”			-12 202	Неприложимо
71	Писмо № 04-06-352/03 .12.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 1 от ЗПФ	Увеличение на приходите по бюджета за 2019 г. на МОН във връзка с получени средства от помощи и дарения от страната и от чужбина от разпоредителите с бюджет към МОН	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			142 644	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			1 018	
				1700.01.03 - „Училищно образование”			260 760	

				1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”			23 726	
				1700.01.05 - „Образование на българите в чужбина”			788	
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”			3 126	
				1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			11 735	
72	Писмо № 04-06-358/09.12.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и 4 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изплащане на обезщетения за периода м. 09-м. 10.2019 г. по НП "Оптимизиране на вътрешната структура на персонала"	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 590 591	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			35 752	
				1700.01.03 - „Училищно образование”			1 347 517	
				1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”			21 287	
73	Писмо № 04-06-363/09.12.2019 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Предоставен трансфер на Националния център по заразни и паразитни болести	1700.02.04 „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика,			-206 000	Неприложимо

				базирана на знанието”				
74	Писмо № 04-06-366/11 .12.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Предоставяне на средства на ДУ, финансирани от МК за осигуряване на допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности	1700.01.03 - „Училищно образование”			-5 658	Неприложимо
75	Писмо № 04-06-356/09 .12.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по НП	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-2 090 441	Неприложимо
				1700.01.03 „Училищно образование”			683 189	
				1700.01.04 „Развитие на способностите на децата и учениците”			1 384 354	
76	Писмо № 04-06-378/20 .12.20 19 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получени трансфери от ДФ "Земеделие" за НПГВМ, гр. Ловеч	1700.01.03 - „Училищно образование”			879	Неприложимо
77	Писмо № 04-06-374/18 .12.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 3 и 4 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", "Квалификация", "Без свободен час", Мотивирани учители", "Роден език и култура зад	1700.01.01 „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 970 932	Неприложимо
				1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-953 889	

			граница", "Ученически олимпиади и състезания" и "Създаване на достъпна архитектурна среда в училище"	1700.01.03 - „Училищно образование”			-1 309 435	
				1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”			2 308	
				1700.01.05 „Образование на българите в чужбина”			4 224 672	
78	Писмо № 91-00-393/23 .12.20 19 г. на МФ	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получен трансфер от МТСП	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			16 184	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			9 221	
				1700.01.03 - „Училищно образование”			76 160	
				1700.03.00 - „Администрация”			2 100	
79	Писмо № 04-03-114/23 .12.20 19 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получен трансфер от Фонд "Условия на труд" към МТСП за реализирането на проект за обучение на тема " безопасна работна среда в българските училища за безопасно поведение в извънучилищната среда и общество"	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			24 997	Неприложимо
80	Писмо № 04-06-391/20 .12.20 19 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Финансово осигуряване на дейностите по Национална научна програма "Разработване на методология за изграждане на ХйШ технология за диагностика на	1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика,			-2 000 000	Неприложимо

			дарената кръв в транфузионната система на Република България" и възстановяване на неизразходвани средства за изграждане и развитие на безжични мрежи от НУФИ "Широка лъка"	базирана на знанието"					
				1700.01.03 - „Училищно образование”				21	
81	писмо № 04-16-668/30 .12.20 19	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получен трансфер от МРРБ за възстановяване на консумативи /ел. енергия/	1700.01.03 „Училищно образование”				5 859	Неприложимо
82	писмо № 04-06-393/31 .12.20 19	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	промени по бюджета на МОН за 2019 г. във връзка със създаване на условия за централизирано управление над студ. общежития и столове и условия за обща подкрепа на децата и учениците	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”				-400 000	Неприложимо
				1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”				400 000	
				1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”				-2 344 772	
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”				2 344 772	
83	писмо № 04-06-395/23 .12.20 19 г.	чл. 110, ал. 1 и 3 от ЗПФ	Промени по бюджета на МОН за 2019 г. във връзка с извършен анализ на изпълнението на бюджета и с получени средства от помощи и дарения	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”	Ежегодни награди за принос в развитието на образованието		29100	110 605	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”				30 708	

				1700.01.03 - „Училищно образование”	Стипендии	12426	71 914	
				1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”	Награди за отличили се ученици	4100	-88 140	
				1700.01.05 - „Образование на българите в чужбина”			177 050	
				1700.01.06 - „Учене през целия живот”			-80 450	
				1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-215 269	
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”			-225 705	
				1700.02.03 - „Международен образователен обмен”			-43 249	
				1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	Финансирани на научни изследвания на проектно конкурси на принцип	321171	384 871	
				1700.02.05 - „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	Стипендии и по програма за академичен обмен за млади български учени; Награди за научни конкурси	71 349; 65 100	118 948	
84	Писмо № 0201-	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	Предоставени трансфери на ДВУ за курсове за	1700.01.05 - „Образование на			-81 858	Неприложимо

	123/28 .03.20 19 г. на МОН		квалификация на педагогическите кадри и практики на ученици по ПМС 103/1993 г. и на БАН за ремонтни дейности на арх. база Плиска; промени по бюджета на ДВУ за разликата между броя на приетите за обучение студенти и докторанти по данни от регистъра по чл. 10, ал. 2, т. 3 буква "в" от ЗВО и броя на студентите и докторантите	българите в чужбина”					
				1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”				6 220 800	
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”				3 855 603	
85	Писмо № 0201-183/30 .04.20 19 г. на МОН	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на средства за капиталови разходи за извършване на неотложни ремонтни дейности, предоставен трансфер на БАН; извършени промени по бюджетите на ДВУ за 2019г.	1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”				-2 388 000	Неприложимо
86	Писмо № 0201-230/31 .05.20 19 г. на МОН	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	Предоставени трансфери за ДВУ, БАН и общините за изпълнение на ангажименти и дейности, осигуряване на стипендии, провеждане на международни бетни семинари по български език и култура за чуждестранни българисти и слависти	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”				-6 242	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”				-4 278 385	
				1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”				-6 096	
				1700.02.03 - „Международен образователен обмен”				-236 080	

87	Писмо № 0201-288/28.06.2019 г. на МОН	чл. 112, ал. 2 и ал. 2 от ЗПФ	Предоставени като трансфер средства за ДВУ, и за общинските детски градини и училища в размер, съответстващ на размера на прекратената или спряна помощ преди изтичане на срока, за който е отпусната, изпълнение на дейности по национални програми за развитие на образованието и извършени вътрешнокомпенсирани промени по бюджета на МОН и промени по бюджета на ДВУ.	1700.01.01 „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-23 148	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			-1 748 783	
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”			-450 000	
88	Писмо № 0201-327/31.07.2019 г. на МОН	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	Осигуряването на средства за изпълнение на дейности по НП за развитие на образованието от ВРБ към МОН, за получаване на стипендии от учениците след завършване на основно образование, както и промени по бюджета на ДВУ	1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-12 975	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			-51 248	
				1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-400 000	
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”			-399 816	
89	Писмо № 0201-380/29.08.2019 г. на МОН	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по НП за развитие на образованието; за разработване на хардуерни и софтуерни продукти	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-4 165	Неприложимо
				1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във			-150 000	

				висшето образование”				
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”				-200 000
				1700.02.05 - „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”				-40 500
90	Писмо № 0201-412/25 .09.20 19г. на МОН	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по НП за развитие на образованието от ВРБ към МОН; предоставени трансфери за ДВУ, БАН и общините за изпълнение на дейности и проекти, както и промени по бюджета на ДВУ	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”				-30 000
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”				-2 637 740
				1700.01.03 - „Училищно образование”				-1 884 326
				1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”				-802 167
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”				-286 400
				1700.02.03 - „Международен образователен обмен”				-79 733
				1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като				-5 153 055

				основа за развитие на икономика, базирана на знанието”				
				1700.02.05 - „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			-1 523 000	
91	Писмо № 0201-483/01 .11.20 19 г. на МОН	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по НП "Осигуряване на съвременна образователна среда" от ВРБ към МОН, получените трансфери за изпълнение на поети ангажименти и дейности на НИМХ, предоставени трансфери на Института за исторически изследвания към БАН	1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-147 500	Неприложимо
				1700.02.02 - „Студентско подпомагане”			-290 000	
				1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			3 452	
92	Писмо № 0201-511/29 .11.20 19 г. на МОН	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по НП ""ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование" от ВРБ към МОН, за изплащане на допълнително възнаграждение за постигнати	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 980	Неприложимо
				1700.01.03 - „Училищно образование”			-1 538 197	
				1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на			-650 000	

			результати от труда на директорите на образователните институции, за извършване на неотложни ремонтни дейности, предоставяне на средства на държавните и общински детски градини и училища в размер, съответстващ на размера на прекратената или спряна месечна помощ	качеството във висшето образование”				
93	Писмо № 0201-585/20.12.2019 г. на МОН	чл. 112, ал. 2 и ал. 2 от ЗПФ	Осигуряване на средства за изпълнение на дейности по НП "Система за национално стандартизирано външно оценяване", НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", за извършване на неотложни ремонтни дейности, предоставени трансфери от МОН и ФНИ за изпълнение на Национална пътна карта за научна инфраструктура и национални научни програми, както и предоставени трансфери за ДВУ, БАН и Селскостопанска академия по договори за научни изследвания	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1 009 154	Неприложимо
				1700.01.02 - „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-1 703 316	
				1700.01.03 - „Училищно образование”			-1 052 764	
				1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”			-6 540	
				1700.01.05 - „Образование на българите в чужбина”			-174 987	
				1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-213 221	
				1700.02.03 - „Международен образователен обмен”			-51 905	

				1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-44 417 324	
94	Писмо № 0201-591/23 .12.20 19 г. на МОН	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	Предоставени трансфери за ДВУ, БАН и Селскостопанска академия по договори за научни изследвания с ФНИ, както и за изпълнение на дейности за осигуряване на стипендии, квалиф. Курсове, осигуряване на преподаватели по български език и литература за чуждестранни ВУ. Трансфери за общините.	1700.01.01 - „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-860 131	Неприложимо
				1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-1 383 707	
				1700.01.03 - „Училищно образование”	Стипендии и	2565	-2 004 067	
				1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”			-300 000	
				1700.01.05 - „Образование на българите в чужбина”			-92 595	
				1700.01.06 „Учене през целия живот”			-100 000	
				1700.02.01 - „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-1 200	
				1700.02.03 - „Международен образователен обмен”			-3 880	
				1700.02.04 - „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на			-5 247 033	

				устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”				
				1700.02.05 - „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			-11 507 793	
95	Писмо № 0201-592/23 .12.20 19 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Извършване на вътрешно компенсирани промени по бюджета на МОН за 2019 г.	1700.01.04 - „Развитие на способностите на децата и учениците”	Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади	14000	0	Неприложимо

IV. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКИТЕ

ВСЕОБХВАТНОТО, ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ. УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ.

Изпълнението на политиката в периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. беше насочено към осъществяване на целенасочени и последователни политики за осъществяване на основните национални приоритети в областта на предучилищното и училищното образование:

- Развиване на устойчив модел на обвързаните усилия на заинтересованите институции за осигуряване правото на образование на всяко дете, за успешното му включване в образователния процес и за превенция на отпадането от училище.
- Повишаване качеството на предучилищното и училищното образование за подобряване на образователните резултати и на напредъка на всяко дете и ученик.
- Синхронизиране на училищното образование и на професионалното образование и обучение с реалните нужди на бизнеса.
- Усъвършенстване на условията за мотивиране на педагогическите специалисти, за повишаване на техния социален статус, за професионалното им усъвършенстване.

Във връзка с постигането на целевите стойности на ключовите индикатори (показателите за полза/ефект) за изпълнение на политиката:

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ			
Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. учене през целия живот	Мерна единица	Целева стойност за 2019 г.	Отчет
1. Дял на преждевременно напусналите образователната система	процент (%)	11,6 %	13,9% (предварителни данни на НСИ)
2. Дял на обхванатите в предучилищното образование деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас от 87.8% през 2012 г. на 90 % през 2020 г.	процент (%)	88,9 %	82,4 % (данни за 2018)
3. Дял на 15-годишните със слаби постижения (под 2. равнище) по:	процент (%)		
3.1.четене	процент (%)	32,88% ¹	47, 1 %
3.2.математика	процент (%)	37,2 %	44,4%
3.3.природни науки	процент (%)	31,95 %	46,6%
4. Участие на население (25-64г.) в образование и обучение	процент (%)	4,1 %	2%

- По отношение Дял на преждевременно напусналите училища до 2020 под 11%

През 2017 година за първи път от 2013 година стойността на показателя бележи положително изменение, като намалява на 12,7% или с 1,1 процентни пункта в сравнение с 2016 година. За 2018 година стойността на дела на ПНУ остава на равнището на 2017 година – 12,7%, т.е. през 2018 година не се отбелязва напредък. Според предварителни данни на НСИ от 16.03.2020 година делът на преждевременно напусналите училище за 2019 година у нас е 13.9%². След публикуване на окончателните данни ще бъде направен детайлен анализ

¹ Изследването PISA на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) се провежда веднъж на 3 години, като данните от последното изследване са за 2015 г. През 2018 г. е проведено изследването, но резултатите ще са известни през 2019 г. Методологията е валидна за трите области четене, математика и природни науки. За отчитане на заложените стойности в стратегиите, резултати могат да се очакват през 2022 г., тъй като следващото изследване е след 3 г. (считано от 2018 г.), т.е. през 2021 г.

² Данните са налични на сайта на НСИ , раздел „Специфични показатели, изчислени на база наблюдението на работната сила през 2019 година <https://www.nsi.bg/bg/content/4018/%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%86%D0%B8%D1%84%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8>

на динамиката в стойностите на посочения ключов индикатор. В тази връзка следва да се има предвид, че намаляването на стойността на дела на ПНУ зависи както от политики, насочени към превенция на отпадането от училище в предходни години, така и от настоящите политики за включване във форми за образование и обучение на тези, които не са завършили средно образование. *За обхващане на децата и учениците в образование и за намаляване дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище се осъществиха политики, основани на принципите за равен достъп до качествено образование, равнопоставеност и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик. Основополагаща роля има прилагането Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с ПМС № 100 от 08 юни 2018 година. През 2019 беше усъвършенствано взаимодействието между заинтересованите страни и беше поставен фокус върху превенцията на отпадането от училище с цел повишаване ефективността на политиката.*

Създадени са още по-благоприятни условия за подкрепа за личностно развитие на всяко дете и ученик. По-съществени акценти в тази връзка са: осигуряването на национално финансиране за развитие на интересите, творческите и спортните способности на учениците в подкрепа на социалната, професионалната и личностната им реализация; осигуряване условия за допълнително обучение на децата и учениците, за които българският език не е майчин, за подкрепа на всички деца, които имат затруднения с усвояване на учебното съдържание по различни предмети, за дигитализация на образованието от предучилищна възраст до XII клас.

- *По отношение Дял на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка на деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас от 87.8% през 2012 г. на 90 % през 2020 г. Министерството на образованието и науката продължава да провежда целенасочена и последователна политика за подобряване на обхвата в предучилищното образование и повишаване на неговото качество. Създадени са условия за осигуряване на равен достъп до образование на всички деца и в тази връзка в последните три години приоритетно се провеждат политики за увеличаване на обхвата на децата в предучилищното образование и за повишаване на неговото качество. Въпреки целенасочените усилия, участието на децата в предучилищното образование в България е недостатъчно, което възпрепятства ранната социализация и придобиването на познавателни и социално-емоционални умения³. От 2014 г. насам в България процентът на участие за деца на възраст от 4 години до задължителната училищна възраст намалява. Данните за дела на обхванатите в предучилищното образование деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас за 2018 г. показват равнище на записване от 82,4 %. В тази връзка по-широкото участие в предучилищно образование за децата в ранна възраст за България се отчита като предизвикателство, което трябва да бъде преодоляно. С оглед на това съгласно § 20, ал. 2 от Закона за държавния бюджет за 2020 г. Министерството на образованието е предприело*

³ Източник: НСИ и Евростат

законодателна инициатива, за въвеждане на задължителното предучилищно образование на децата, навършили 4-годишна възраст, както и за подпомагане на заплащането от родителите на такси.

- По отношение Дял на 15-годишните със слаби постижения по четене, математика и природни науки се провеждат политики, насочени към провокиране на мисленето и прилагане на изследователски подход в обучението и повишаване на образователните резултати на учениците. Последните данни от изследването PISA са следните:

В периода след 2012 г. е налице понижение на средните резултати на българските ученици в областта на четивната грамотност. През 2018 г. понижението е с 12 точки спрямо 2015 г. Следва да се отбележи, че понижаването е леко и все още не е статистически значимо.

- Делът на учениците с резултати под критичния праг (под 2. равнище от скалата по математика в PISA) на постижения по математика в сравнение с 2015 година се е повишил с 2 процентни пункта, докато делът на учениците с високи постижения е останал фактически непроменен.

- В сравнение с 2015 г. средният резултат на българските ученици в областта на природните науки се е понижил значително през 2018 г. – с 22 точки.

С цел повишаване качеството на предучилищното и училищното образование и за подобряване на образователните резултати през 2019 година са осъществени политики за повишаване на функционалната грамотност, към провокиране на мисленето и прилагане на изследователски подход в обучението.

За постигане на по-добри резултати интервенциите ще продължат устойчиво да бъдат насочени към формиране на ключовите компетентности за учене през целия живот. Базисна политика в тази връзка е прилагането на компетентностния подход, което изисква смяна на отправната точка в обучението от преподаване на знания към овладяване на ключови компетентности, развитие на критично мислене и способности да се решават проблеми, към цялостно формиране на личността. Ще се развият политиките за повишаване на квалификацията на учителите, включително за насърчаване на образователните иновации; за подобряване на образователната инфраструктура и материалната база с цел превръщане на детските градини и училищата в привлекателна социална среда, за обучение чрез ИКТ и за ИКТ и др. Очаква се посочените политики да окажат позитивно въздействие по отношение на образователните резултати.

- По отношение на повишаване на участието на населението на 25-64 навършени години в образование и обучение от 1.7% през 2012 г. на повече от 5% през 2020 г. се осъществяват политики и мерки в рамките на приоритетите на политиката за учене през целия живот. По предварителни данни на НСИ за 2019 г. стойността на този дял е 2% (при 2,3% през 2017 г., 2,5% през 2018 г.).

За повишаването на стойността на посочения дял се предвиждат политики, свързани с ефективното предлагане на възможности за УЦЖ като основа на политиката за повишаване уменията на населението в трудоспособна възраст.

Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект

Следва да се отбележи, че стойностите на ключовите индикатори (показателите за полза/ефект) за изпълнение на политиката се отчитат на годишна база от Националния статистически институт (НСИ). НСИ е основният източник на информация за данните в тази връзка. Горепосочените стойности за 2018 година са достъпни на сайта на НСИ от м. април 2019 г.

Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта по отношение на показателите

За изпълнението на политиката допринасят други министерства, органите на местното самоуправление и на местната администрация, работодателски организации, неправителствени организации и други.

Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика

Отговорност за изпълнение на целите на политиката имат дирекциите в Министерството на образованието и науката, чиято функционална компетентност е във връзка с предучилищното и училищното образование, както и второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, изпълняващи политики в предучилищното и училищното образование и за ученето през целия живот.

През 2019 година са настъпили промени на нормативната уредба, както следва:

- Прието е Постановление № 155 на МС от 25.06.2019 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (обн. - ДВ, бр. 51 от 28.06.2019 г.)
Публикувано на сайта на 01.07.2019 г.;
- Приета е Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища през 2019 г. - с Постановление № 97 на МС от 25.04.2019 г. (обн. - ДВ, бр. 36 от 03.05.2019 г.);
- Прието е Постановление № 98 на МС от 30.04.2019 г. за изменение и допълнение на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с Постановление № 219 на Министерския съвет от 2017 г. (обн., ДВ, бр. 81 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 31 и 105 от 2018 г.);
- Прието е Постановление № 85 на МС от 19.04.2019 г. за изменение на Постановление № 79 на Министерския съвет от 2016 г. за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти (обн. - ДВ, бр. 34 от 23.04.2019 г., в сила от 23.04.2019 г.);
- Прието е Постановление № 20 на МС от 01.02.2019 г. за изменение и допълнение на Постановление № 328 на МС от 21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование (Обн. - ДВ, бр. 12 от 08.02.2019 г., в сила от 08.02.2019 г.);
- Прието е Постановление № 259 от 14 октомври 2019 г. за изменение и допълнение на ПМС № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

- Прието е Постановление № 44/14.03.2019 г. на Министерския съвет за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища (Обн. - ДВ, бр. 23 от 19.03.2019 г.).
- Приети са и следните наредби:
 - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (обн. - ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., в сила от 01.09.2016 г., изм. и доп., бр. 32 от 16.04.2019 г.);
 - Наредба за изменение на Наредба № 10 от 2017 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала (обн. - ДВ, бр. 102 от 22.12.2017 г., в сила от 22.12.2017 г.; изм. и доп., бр. 35 от 24.04.2018 г., в сила от 24.04.2018 г.; изм., бр. 26 от 29.03.2019 г.);
 - Наредба № 8121з-194 от 21 февруари 2019 г. за определяне на реда за взаимодействие по обмен на информация, анализиране на пътнотранспортните произшествия с участие на деца и набеязване на мерки за тяхното ограничаване и намаляване на последствията;
 - Наредба за изменение на Наредба № 4 от 2017 г. за нормиране и заплащане на труда (обн., ДВ, бр. 34 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 76 от 2017 г.);
 - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 19 август 2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 68 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 12 и 78 от 2017 г.);
 - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8/2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 42 от 28.05.2019 година);
 - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2015 г. за общообразователната подготовка (обн. - ДВ, бр. 71 от 10.09.2019 г., в сила от 10.09.2019 г.) (публ. 11.09.2019 г.);
 - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (обн. - ДВ, бр. 71 от 10.09.2019 г., в сила от 10.09.2019 г.) (публ. 12.09.2019 г.);
 - Приета е Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (обн., ДВ, бр. 61 от 2.08.2019 г., в сила от 2.08.2019 г.).

За постигане целите на „Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот” през отчетния период се изпълняват следните бюджетни програми:

- Програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”
- Програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”
- Програма „Училищно образование”
- Програма „Развитие на способностите на децата и учениците”

- Програма „Образование на българите в чужбина”
- Програма „Учене през целия живот”

За постигане целите на политиката допринася и реализацията на проектите по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ НА НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ

Изпълнението на политиката в периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. е ориентирано към осъществяване на целенасочени и последователни мерки за насърчаване на усилията на автономните висши училища за реализиране на основните национални приоритети в областта на висшето образование и науката: подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование, целящо бърза и успешна реализация през целия живот; подпомагане на висшите училища при въвеждането на вътрешни системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на развитието на академичния състав; студентско подпомагане; усъвършенстване на системата за акредитация; създаване на условия за усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите-членки на ЕС и включване на българските висши училища в европейски образователни мрежи. Предприети са мерки за подкрепа за развитието на млади учени и специализанти – докторанти, постдокторанти; повишаване на количеството и качеството на научните изследвания, свързани с проблеми от регионално и национално значение; интернационализация на българската наука и интегрирането и в европейското изследователско пространство.

Във връзка с постигането на целевите стойности на ключовите индикатори (показателите за полза/ефект) за изпълнение на политиката:

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ			
Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	Мерна единица	Целева стойност	
		Целева стойност 2019 г.	отчет
1. Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование (36%)	процент (%)	35 %	32,5% (предварителни данни на НСИ)
2. Инвестиции в научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в размер от БВП (1,5%)	процент (%)	1,32 %	0,75% (за 2018 г.)

- По отношение на Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование (36%) Придобиването на висше образование се свързва с качеството на човешкия капитал, което има съществена роля за просперитета на обществото, като насърчава иновациите, засилва икономическия растеж и подобрява благосъстоянието на гражданите. По-високото

образование на младите хора е предпоставка за по-активно участие в различните форми и начини за учене през целия живот и за подобряване на образователната структура на населението.

През последните три години стойността на посочения дял бележи динамика – от 32,8% през 2017 година и 33,7% през 2018 година, за 2019 година (по предварителни данни на НСИ) той е 32,5%. България е предприела стъпки за устойчиви политики по посока на развитие на системата на висшето образование. Чрез изменения в Закона за висшето образование през 2020 година се създават условия за гарантиране на система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие. Друга съществена перспектива е свързването на висшите училища в европейски и национални мрежи и дигитализацията във висшето образование, както и увеличаване връзката му със средното образование и с нуждите на бизнеса и на обществото.

- *По отношение на Инвестиции в научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в размер от БВП (3%)* – чрез инвестирането в научноизследователската дейност и през 2019 г. се създават възможности за нови, по-добри продукти и услуги и така се повишават конкурентоспособността и заетостта, даващи възможност за създаването на качествени проекти, подпомагащи цялостното развитие на Р България. Подобрена е средата за изграждане на конкурентоспособна национална научна инфраструктура като елемент от Европейското изследователско пространство, за засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието” – образование, научни изследвания и иновации, както и за модернизация на научните организации и повишаване статута на учения в обществото.

Осъществени са политики и мерки за ефективността на научноизследователската и развойна дейност в полза на икономиката и обществото, изграждане на благоприятна среда за научна дейност, научна кариера, професионално израстване и квалификация, интернационализация на българската наука и интегрирането и в европейското изследователско пространство и др.

За периода от 2016 г. до 2018 г. стойностите на НИРД са, както следва:

- НИРД от БВП – 0,78% - през 2016 г.
- НИРД от БВП - 0,74% през 2017 г.
- НИРД от БВП - 0,75% през 2018 г.

Освен увеличаването на публичните разходи за НИРД, основен акцент ще бъде повишаването на тяхната ефективност, при стремеж за повишаване на качеството, експлоатацията и комерсиализацията на резултатите от изследователската дейност. Политиките ще са насочени и към интелигентно разпределение и ефективно управление на инвестициите според очаквани и постигнати резултати.

За подобряването на условията за достъп и повишаване качеството във висшето образование се прилагат мерки и се осъществяват дейности, заложи в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014-2020 г. и нормативни документи, регулиращи системата на висшето образование, както следва:

- подпомагане на студенти, докторанти и специализанти, чрез: предоставяне на стипендии, помощи и награди със средства от държавния бюджет и от Европейските структурни и инвестиционни фондове; студентско кредитиране; субсидирано ползване на студентски столове и общежития; предоставяне на парични помощи за свободно наета квартира; подпомагане на физическото възпитание и спорта на студентите и утвърждаването на системата за студентско кредитиране.

- актуализиране на рейтинговата система на висшите училища в Република България – РСВ, съдържаща информация за 51 акредитирани висши училища, които предлагат обучение по стотици специалности, разпределени в 52 професионални направления;

- създаване на условия за провеждане на практическо обучение на студентите в реална работна среда, което има за цел поддържането и повишаването на качеството на висшето образование, подобряване на взаимовръзката на образованието с бизнеса, целяща бърза и ефективна реализация на завършващите висше образование на пазара на труда;

- осъществяване на дейности по информиране на кандидат-студенти от български произход, постоянно живеещи в чужбина за възможността да се обучават в български висши училища;

- актуализиране на нормативната уредба, регламентираща системата на висшето образование.

Осигурени са нормативни условия за разширяване на академичната автономия, правото на институциите за висше образование и изследвания за качествен подбор на научно -преподавателските кадри и тяхното научно развитие и кариерно израстване.

Създадени са условия за осигуряване на достъпни и обективни данни, които са в основата на анализа за състоянието на системата на висшето образование и за определяне на мерки за нейното усъвършенстване.

В тази връзка са постигнати следните резултатите в полза за обществото:

- Подобрява се достъпът до качествено висше образование на българските граждани, чрез което се осигурява възможност за подготовка на висококвалифицирани специалисти с висше образование, необходими за всички сфери на обществото.

- Осъществява се успешно приемствеността между училищното и висшето образование чрез осигуряване на достъп до значителен брой специалности на висшето образование чрез признаване оценките от зрелостните изпити от средното образование.

- Изгражда се устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда за постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование в изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 – 2020 г. За целта са предвидени редица дейности и мерки, сред които: създаване на профил на компетентностите за всяка специалност, поощряване на диалога на висшите училища с бизнеса относно съдържанието на обучението, целево финансиране на стратегически за страната направления (приоритетни професионални направления и защитени специалности, определени въз основа на приети

критерии), финансиране на студентски стажове и практики по време на обучението и създаване на обща информационна мрежа на кариерни центрове.

- Повишават се критериите и се прецизират изискванията за академично израстване на преподавателския състав във висшите училища.

- Значимостта на висшето образование, базирано на развитието на научноизследователската дейност и иновациите в полза на обществото се обуславя и от това, че то съдейства за формиране у студентите на умения и компетентности, насочени към нуждите на националния и европейския пазар на труда.

За достигане на очаквания ефект за обществото и спазване на принципите на обективност и прозрачност на процедурите, Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) като пълноправен член на Европейската асоциация за осигуряване на качеството във висшето образование /ENQA/ и вписана в Европейския регистър по осигуряване на качеството на висшето образование /EQAR/ гарантира на акредитираните висши училища и предлаганото от тях обучение, както и на докторските програми на научните организации, разпознаваемост в Европейското пространство за висше образование.

В изпълнение на поставените цели в областта на науката и развитието на научния потенциал са постигнати резултати по следните приоритети:

- Изграждане на благоприятна среда за развитие на научния потенциал и за провеждане на научни изследвания;

- Развитие на научния потенциал чрез създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация и специализация на учените.

- Изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието;

- Изграждането на ефективни партньорства между научните организации. Балансираното участие на различните партньори както и активната роля на бизнеса в научния процес.

- Изграждане на интегрирано европейско изследователско пространство.

- Развитие на съвременни центрове за провеждане на конкурентоспособни научни изследвания;

- Активно участие в европейските и международни научни организации, което подпомага обмена на учени и знания и с възможност за достъп до най-съвременните научни съоръжения, координация на програма Хоризонт 2020, поддържането на национална контактна мрежа, участие в специалните програми и инструменти на Хоризонт 2020;

- Участие в регионални научни инициативи и изпълнение на дейности, свързани с европейски макростратегии, в т.ч. Дунавската стратегия;

- Поддържане на двустранното научно-техническо сътрудничество и разширяване обхвата на държавите, с които България поддържа научни връзки;

- Членство в престижни международни организации, като един от способите за достъп до световно знание и работа с най-прецизни и последно поколение съоръжения).

В тази връзка са постигнати следните резултати в полза за обществото:

- Координация на регионалните, европейските и трансевропейските научни и иновационни програми;
- Развитие и изпълнение на Националната пътна карта за научна инфраструктура, обвързана и с приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 и Иновационната стратегия за интелигентна специализация;
- Поддържане и разширяване на достъпа до електронни бази данни;
- Подкрепа за участие на българските учени в европейски и международни програми;
- Привличане, насърчаване и развитие на младите учени, както и привличане на изявени български учени, работили в престижни чуждестранни научни институции.
- Участие в международни програми и инициативи на учени;
- Включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания;
- Модернизация на съществуващата научна инфраструктура;
- Подобряване статута на учените и тяхното място в обществото.
- Дейности, способстващи въвеждането на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност на основата на съпоставимост и съизмерване на качеството ѝ със световните и европейските стандарти.

Развитието на системата за научни изследвания в Р България се осъществява чрез реализация на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 година и Националната пътна карта за научноизследователска инфраструктура 2017-2023 година.

През 2019 година са настъпили промени на нормативната уредба, както следва:

- Приет е от Народното събрание Закон за изменение и допълнение на Закона за развитие на академичния състав в Република България и с ПМС – правилник за прилагането му чрез изменение и допълнение на ПМС № 202 от 10.09.2010 г. за приемане на правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ДВ, бр. 15/2019 г.)
- Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование. През м. 02.2020 г. Законът е приет от НС и се очаква неговото обнародване.
- Изменено и допълнено е ПМС № 64/2016 г. за условията и реда за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и Списък на защитените специалности. Целта е приемът в държавните висши училища да се фокусира върху оценката на потребностите на пазара на труда. Разработена е и Методика за определяне на разпределителен коефициент за всяко висше училище по професионални направления. Изменението на ПМС № 64/2016 г. е извършено с ПМС № 9 от 27.01.2020 г.
- Изменено и допълнено е ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации, с което се въвеждат нов вид стипендии за определена

категория студенти и целево предоставяне на стипендии на изявени ученици за обучение във висши училища по специалности от педагогически и технически професионални направления. Изменението на ПМС № 90/ 2000 г. е извършено с ПМС № 9 от 27.01.2020 г.

➤ Изменено и допълнено е ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина. Изменението е обнародвано в ДВ, бр. 9 от 31.01.2020 г.

➤ Прието е Решение № 233/25.04.2019 г. на Министерския съвет за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2019/2020 година.

➤ Прието е Решение № 241/25.04.2019 г. на Министерския съвет за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации на Република България през учебната 2019/2020 година.

➤ Изменена е Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България. Изменението е обнародвано в ДВ, бр. 9 от 31.01.2020 г.

Приети са актове, регулиращи мрежата на висшите училища и структурата на държавните висши училища:

- Прието е ПМС № 19 от 17.01.2019 г. с предложение до Народното събрание за преименуване на Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив в Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив;

- Прието е ПМС № 13 от 24.01.2019 г. за откриване на институти в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“;

- Прието е ПМС № 209 от 18.04.2019 г. за откриване на медицински факултет в структурата на Университета „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас;

- С Решение на Народното събрание от 18.04.2019 г. (обн., ДВ, бр. 34/23.04.2019 г.) е открито Висше военно училище с наименование „Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“;

- С ПМС № 206 от 15.08.2019 г. (обн., ДВ, бр. 67/23.08.2019 г.) е открит Научноизследователски институт в структурата на Медицинския университет – Пловдив.

За изпълнението на политиката в областта на равния достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал през 2019 година се реализират следните бюджетни програми:

- Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование"

- Бюджетна програма „Студентско подпомагане"

- Бюджетна програма „Международен образователен обмен"

- Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието"

- Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“.

1. Преглед на изпълнението на програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“

Постигането на целите на бюджетната програма през 2019 година се осъществява чрез прилагането на политики и мерки за:

- Повишаване образователните резултати на учениците;
- Осигуряване на съизмеримост на знанията, уменията и компетентностите на учениците от различни видове училища и от различни населени места
- Повишаване ефективността на образователния процес
- Осигуряване възможности за избор на профилирано или професионално образование чрез планиране приема на ученици в профилираните и професионални паралелки съобразено нуждите на икономиката по области и общини
- Осигуряване на условия за квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти, както и за повишаване социалния статус на българския учител;
- Създаване и прилагане на механизми за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение в съответствие с динамиката на пазара на труда и ориентирано към съвременните потребности на обществото и развитие на ключовите компетентности;
- ✓ Откриване, преобразуване, промяна и закриване на държавни и общински училища, центрове за специални образователни потребности и специализирани обслужващи звена;
- ✓ Осигуряване на възможност за въвеждане на иновативни елементи в обучението на учениците чрез възможностите, заложи в нормативната уредба, регламентираща иновативните училища. Създаване на условия за повишаване на ефективността на учебния процес в иновативните училища, като се дава възможност за въвеждане на иновативни елементи в обучението на учениците.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

1.1. Дейности по продукт/услуга *Формиране и реализиране на политики за качествено предучилищно и училищно образование:*

- Реализирани са дейности за анализиране ефективността от прилагането на държавните образователни стандарти. В тази връзка:
- Предприети са дейности за разработване на концепция за интегрирана стратегическата рамка на политиката за образование и обучение за периода 2020 – 2030 г. Разработен е проект на концепция за стратегически документ в сектора на образованието до 2030 г.

- През отчетния период завърши изпълнението на Национална програма „С грижа за всеки ученик“ за 2019 г. с два модула:
 - Модул „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“, по който 6632 ученици бяха включени в допълнително обучение.
 - Модул „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“, по който 2041 ученици бяха включени в допълнително обучение.
- Разработени са, одобрени с Решение № 172 от 29 март 2019 г. на Министерския съвет и се изпълняват национални програми за развитие на образованието, сред които:
 - Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“
 - по модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“ са създадени по-добри условия за подобряване на практическото обучение по учебните предмети *човекът и природата, биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда*. В тази връзка за експериментална работа по природните науки в общообразователната подготовка са одобрени за финансиране проектните предложения на 690 общински училища, 270 държавни училища, 7 обсерватории, 13 общински ЦСОП, 56 държавни ЦСОП, 180 ЦПЛР (по чл. 49 ал. 1 т. 1. от ЗПУО), а за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка са одобрени проектните предложения на 24 училища
 - по модул „Културните институции като образователна среда“ са осигурени възможности за използване на културните институции като образователна среда в 226 училища.
 - Национална програма „Заедно в грижата за ученика“ - модул 1 „Осигуряване на условия за системно проследяване на личните постижения на учениците чрез създаване на индивидуално портфолио“ и модул 2 „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с детски учители и с учители по учебни предмети от прогимназиалния етап“
 - Национална програма „ИТ бизнесът преподава“.
 - Създадена е система за оценка на физическата дееспособност на учениците от I до XII клас, Заповед № РД09-1588/20.06.2019 г.
 - Разработени са 11 учебни програми по учебния предмет чужд език иврит за I-VII клас и нива A1, A2, B1, B2
 - Разработени са 8 бр. учебни програми по корейски език.
 - Разработени са 9 учебни програми по китайски език.
 - Разработени са 8 учебни програми по японски език.
 - Разработени са 7 учебни програми по хърватски език.

- Разработена е 1 учебна програма по учебния предмет чужд език – арабски език, за постигане на ниво, еквивалентно на ниво В1.
- Разработени са 7 учебни програми по хърватски език.
- Разработени са 16 учебни програми за профилирана подготовка за постигане на ниво, еквивалентно на ниво В2 по учебния предмет чужд език – китайски, японски, корейски и арабски.
- Осъществено е участие в дейности на Европейската комисия и Съвета на Европа, подпомагащи изпълнението на националните политики и хармонизирането им в съответствие с европейските и международни документи
- Осъществено е участие в тематични работни групи по програми на ЕК (Работна програма “Образование и обучение 2020”) и в партньорски визити в областта на училищното образование
- Реализирани са планираните дейности за 2019 г. в Плана за действие „Предприемачество 2020 – България“.
- Организиран са дейностите по събирането на информация и подбор на предложенията за удостояване на педагогическите специалисти с ежегодна награда с грамота „Неофит Рилски“ за принос в развитието на образователното дело и на ежегодна награда „Иван Рилски“ за директори, както и ежегодната награда „Константин Величков“:
 - Награда „Иван Рилски“ – удостоени 4 директори на училища;
 - Награда „Неофит Рилски“ удостоени 300 педагогически специалисти;
 - Награда „Константин Величков“ - удостоени 8 педагогически специалисти.
- Осъществени са дейности с цел отпускане на държавна парична награда на учител за изключителни постижения и цялостен принос в областта на образованието
- С цел формиране и реализиране на мерки за подобряване на социалните аспекти на училищната среда е осъществено проучване на социалната среда в училище и на взаимоотношенията между училище и родители.

1.2. Дейности по продукт/услуга *Управление на качеството*

- Разработени са нови аспекти на контролната дейност за повишаване на организационната култура и мотивиране за креативност и иновации. Проведени са работни срещи с директори на училища от областите София-град, София-област, Пловдив и Пазарджик и експерти от съответните РУО. Подготвени са индикатори за контрол на ефективността на училищните политики
- Разработени са правила за подпомагане на образователните институции и регионалните управления на образованието (РУО) при осъществяването на политиките в сферата на образованието за:
 - Преструктуриране на приема по профили и професии в посока на STEM профили и технически и ИТ професии съгласно прогнозни целеви стойности за 2019-2020 учебна година на областно ниво.

- Повишаване процентното съотношение на приетите ученици в VIII клас в професионални гимназии и паралелки с професионална подготовка – с минимум 2 процентни пункта за учебна година (базова стойност – октомври 2018 г.).
- Реализирани са конкретни инициативи от РУО за оказване на методическа подкрепа на педагогическите специалисти, като:
 - съвместна подготовка и провеждане на с подкрепата на експерти от РУО – Разград, РУО – Шумен, РУО – Силистра;
 - насърчаване провеждането на открити педагогически практики, споделяне на добър педагогически опит и провеждане на Национална конференция на началните учители в Пловдив, както и провеждане на регионални конкурси за най-добър електронен урок по български език и литература и по природни науки;
 - изготвяне и предоставяне на примерни указания за училищни политики за повишаване на резултатите на учениците с обучителни трудности от рискови групи и тренинг с директорите на 3 училища – РУО-Варна;
 - методическа подкрепа на учители със стаж до 5 години;
 - подпомагане въвеждането на иновативни методи на преподаване, включващи използване на съвременни технологии;
 - експертна подкрепа за провеждане на дейностите в групите за целодневна организация на учебния ден.
- Осъществени са контролни дейности за периода, както следва:
 - Контрол на организацията и провеждането на първи и втори ДЗИ в 24 училища на територията на 6 области.
 - Контрол по организацията и провеждането на НВО – VII – извършени проверки в 18 училища на територията на 6 области
 - контрол по сигнали и жалби – извършени са 9 проверки в образователни институции.
 - Контрол по ефективността на училищните политики и предприетите от РУО мерки за осигуряване присъствието на учениците и превенция за отпадането им от училище – 6 училища в 2 области
 - Контрол по организацията и провеждането на ЦОУД – 2 училища в 1 област.
 - Проверки на присъствието на учениците в учебни часове – извършени 33 проверки на територията на 6 области.
- Оптимизирана е системата за събиране и обработка на данни за обхвата на децата и учениците, както и обработката и анализа на данни от НВО, ДЗИ, изпити.
- От РУО са извършени тематични и текущи проверки за осъществяване на контрол върху качеството на предучилищното и училищното образование преимуществено във връзка с:
 - управлението на институциите;
 - изпълнението на задълженията на детските градини и училищата относно успешното включване на децата и учениците в образование;

- оказване на методическа помощ на млади и новоназначени учители;
 - внедряване на новото учебно съдържание по учебните предмети по класове;
 - присъствие на учениците в час и отразяване в дневниците на класовете на отсъствията и други.
- Съотношението на дейностите, извършени от РУО през 2019 г., е следното:
 - 52 % от дейностите на РУО са за осъществяването на контрол по спазването на ДОС в образователните институции, присъствието на учениците в учебни часове, последващ контрол;
 - 25 % от дейностите са относно методическа подкрепа;
 - 23 % от дейностите са свързани с организация и координация.
 - Осъществени са следните промени в училищната мрежа: закрито училище – 1; преобразувани училища - 4; промяна в наименованието на образователна институция от системата на предучилищното и училищното образование – 4 училища; откази на предложения за промени – 1.
 - В Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование са вписани 223 частни училища и частни детски градини.
 - Извършени са 8 проверки в частни детски градини и училища.
 - Утвърден е Списък на иновативните училища с 395 училища.
 - Създадена е мрежа от 500 училища за обмен на иновативни практики чрез прилагане на новата Национална програма „Иновации в действие“.
 - Проведен е национален форум, посветен на иновациите с 500 участника.
 - Реализирани са дейности по отпечатването, разпределянето и предаването на изпитните материали за ДЗИ сесия – май и сесия август на учебната 2018/2019 година и за НВО в VII клас:
 - изготвен и утвърден списък на документите от задължителната документация и формуляр-заявка;
 - актуализирани и утвърдени образци на документите;
 - изготвен тираж на документите от обобщените заявки на РУО;
 - предоставен на печатницата обобщения тираж и оригиналните заявки за края на учебната 2018/2019 година;
 - прегледани и утвърдени компютърните разпечатки и сигналните бройки на документите;
 - изготвени графици за получаване на документите от платците по РУО – координация между училищата, областните координатори и регионалните дистрибутори за получаване на документите в срок;
 - обобщена предоставената информация относно доставките по области;
 - получени и проверени протоколите за доставка на документите.
 - Отпечатана е и е разпространена задължителната документация за началото на учебната 2019/2020 година:

- изготвен и утвърден списък на документите от училищната документация и формуляр-заявка;
- изготвен тираж на документите от обобщените заявки на РУО;
- предоставен на печатницата обобщения тираж и оригиналните заявки за началото на учебната 2019/2020 година.
- Осъществено е координиране и методическо ръководство на дейностите по обезпечаване със задължителна документация.
- Осъществено е актуализиране и осигуряване на РУО с документи за признаване на училищно обучение, образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужда държава.
- Осъществено е разработване на техническо задание за разработване, внедряване и поддържане на Национална електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО).
- Обявена е процедура по реда на ЗОП за възлагане на разработване, внедряване и поддържане на НЕИСПУО.
- Организирани и проведени процедури по оценяване и одобряване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти:
 - Организирана и проведена процедура по оценяване и одобряване на проекти на познавателни книжки за децата в първа подготвителна възрастова група и във втора подготвителна възрастова група – 2018/2019 година;
 - Организирана и проведена процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници и учебни комплекти по италиански език за II клас и проекти на учебни комплекти по чужд език – руски език по нива от Общата европейска езикова рамка – 2018/2019 година;
 - Организирана и проведена процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници за VIII клас по учебния предмет предприемачество – теория за всички професионални направления от общата професионална подготовка и процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници за X клас по учебния предмет икономика – теория за всички професионални направления от общата професионална подготовка;
 - Организирана и проведена процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници и учебни комплекти по всички учебни предмети за IV клас - 2019 година;
 - Организирана и проведена процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници за X клас – 2019 година;
 - Организирана и проведена процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници по майчин език – турски език – 2019 година.
 - Открита нова процедура за учебници по майчин език – иврит, арменски и ромски език – 2019 година;

- Организирана и проведена процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала по подпомагане на обучението, организирано в чужбина – 2019 година;
- Провеждане на процедури по оценяване и одобряване на проекти на учебници за XI клас – 2019 – 2020 година;
- Провеждане на процедури по оценяване и одобряване на проекти на учебници за оценяване на учебни комплекти по учебен предмет чужд език за постигане на ниво B1.1 за обучение в XI и в XII клас (по рамкови учебни планове по чл. 12, ал. 2, т. 7 и т. 8 от Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план) и на ниво B2.1 за обучение в XI и в XII клас (по рамкови учебни планове по чл. 12, ал. 2, т. 2, т. 3, т. 4, т. 5 и т. 6 от Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план) – 2019–2020 година;
- Изпълнени са дейности по разработване и апробиране на инструментариум за инспектиране на детските градини и училищата от системата на предучилищното и училищното образование. В тази връзка:
 - в 10 пилотни училища и детски градини са апробирани критерии, индикатори, дескриптори и скали за оценяване;
 - в 17 детски градини и 71 училища са апробирани процедури за провеждане на инспекция;
 - Преминали са обучение и са сертифицирани 221 външни инспектори и др.

След пилотното инспектиране е актуализиран и подобрен инструментариумът за инспектиране, както и електронната система за управление на инспектирането.

- Изготвен е и е представен на министъра на образованието и науката годишен доклад с анализ на качеството на образованието в инспектираните детски градини и училища.
- С ПМС № 328 от 31.12.2019 г. е изменен Правилника за устройството и функциите на Националния инспекторат по образованието (НИО). целта е оптимизиране на дейността на НИО.

1.3. Дейности по продукт/услуга *Оценяване на резултатите от обучението*

- С промяна на Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците с цел: оптимизиране на организацията и намаляване на документацията, свързана с националните външни оценявания; облекчаване на гражданите чрез вписване на информацията за всички резултати от обучението в средната степен в един документ; създаване на възможност приемът на места по държавния план-прием в паралелките, които предлагат обучение за придобиване на разширена подготовка по хореография, да се осъществява въз основа на нов изпит за проверка на способностите като комбинация от два предмета – ФВС и музика; прецизиране на мястото и ролята на изследванията, които провеждат ЦОПУО с извадка от ученици с цел мониторинг на образователната система и разработване и прилагане на политики за повишаване на качеството на предлаганото образование; оптимизиране на организацията при осъществяване на признаването на документи от комисии в РУО на лица, завършили етапи или класове на образование в училища на чужди държави.

- Проведени са ДЗИ – майска и септемврийска сесия по 14 общообразователни учебни предмети. В тази връзка са създадени 14 комисии за изготвяне на изпитни задачи и/или текстове, както и 14 комисии за експертна оценка за ДЗИ за учебната 2018-2019 година.
 - На майската сесия се явиха, съответно: ДЗИ БЕЛ – 49341 ученици; II ДЗИ – 39 338 ученици; ДЗИ по желание – 432 ученици;
 - На септемврийската сесия се явиха, съответно: ДЗИ БЕЛ – 3812 ученици; II ДЗИ – 2894 ученици; ДЗИ по желание – 1 ученик.
- Проведено е Национално външно оценяване при завършване на IV клас и VII клас:
 - НВО в края на IV клас: БЕЛ – 60 531 ученици; математика – 60 443 ученици; човекът и обществото - 60 629 ученици; човекът и природата - 60 588 ученици
 - НВО в края на VII клас: БЕЛ – 55 567 ученици; математика – 55 474 ученици.
- Проведено е Национално онлайн оценяване на дигиталните компетентности на учениците от X клас във всички училища в страната – 44 887 ученици и Национално външно оценяване по чужд език в VII клас, по желание на ученика.
- Започнала е работата по изготвянето на Учебно-изпитни програми за ДЗИ по профилирана подготовка и по общообразователна подготовка по всички учебни предмети. Определените със Заповед № РД09-3016/17.12.2019 г. работни групи ще завършат работа до 28.02.2020 г.
- Реализирани са дейности по отпечатването, разпределянето и предаването на изпитните материали за ДЗИ сесия - май на учебната 2018/2019 година.

1.4. Дейности по продукт/услуга *Ориентиране на средното образование към пазара на труда*

- Координирани са дейностите по реализиране на приема на учениците след завършено основно образование. Организиран е държавния план-прием на учениците в VIII клас за професионална подготовка в професионалните и в профилираните гимназии, в средните и в обединените училища и за профилирана подготовка в професионалните и в профилираните гимназии, в средните и в обединените, както и в V клас в профилирани гимназии с профил "Математически" или "Природни науки".
- За всяка област в страната държавният план-прием на неспециализираните училища, с изключение на националните, е утвърден със заповед на началника на регионалното управление на образованието след съгласуване с финансиращия орган.
- Държавният план-прием за неспециализираните училища с национално значение, които осъществяват профилирано и професионално образование и обучение (ПОО) е утвърден със заповед на министъра на образованието и науката съобразно националните стратегии, прогнози, програми и планове за развитие и се съгласува с министъра на труда и социалната политика и министъра на регионалното развитие и благоустройството. За учебната 2018/2019 година това са 6 училища.
- Осъществени са дейностите по утвърждаване на държавния план-прием съобразно потребностите на пазара на труда, интересите на учениците и възможностите на

училищата. Осъществени са дейностите по утвърждаване на държавния план прием съобразно потребностите на пазара на труда, интересите на учениците и възможностите на училищата. Приемът е пререструктуриран в STEM профили и технически и ИТ професии, съгласно зададените целеви стойности за 2019-2020 учебна година на областно ниво. Повишен е приемът на ученици в VIII клас в професионални гимназии и паралелки.

- Броят на утвърдените паралелки за учебната 2019/2020 година са, както следва: V клас – 50; VIII клас – 2531,5
- Броят на реализираните паралелки за учебната 2019/2020 година са, както следва: V клас - 50, VIII клас – 2324,5.
- Извършени са дейности за разработване на пакет относно стратегическата рамка за формиране, изпълнение и отчитане на секторната политика за ПОО и на проект на Наредба по чл. 34 на ЗПОО за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.
- Проведено междуведомствено съгласуване и обществено обсъждане на пакет, който включва: проект на Решение за приемане на проект на Актуализирана стратегия за развитие на ПОО в РБ за периода 2019-2021 г., проект на План за действие за периода 2019-2021 г. в изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на ПОО в РБ за периода 2019-2021 г., проект на Мониторингов доклад за изпълнението на Плана за действие за 2015-2017 (вкл. и за 2018 г.) в изпълнение на Стратегията за развитие на ПОО в РБ за периода за периода 2015-2020 година. В съответствие с препоръките на МФ са предприети действия за интегриране на стратегическите насоки за ПОО в проекта на стратегическата рамка за образование и наука 2030.
- Проведени са 6 заседания на Консултативния съвет по ПОО към министъра на образованието и науката по теми, свързани с разширяване обхвата на обучението чрез работа (дуална система на обучение), организиране на съвместни събития от училища и работодатели за популяризиране на ПОО, правила за план-прием за учебната 2020/2021 г. с пререструктуриране в посока STEM професии и профили и увеличение на приема в професионални паралелки с 2 п.п. в сравнение с приема в учебната 2019/2020 г.
- Утвърдени и обнародвани 22 държавни образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификации по професии, в процес на утвърждаване – 15 ДОС.
- С ПМС № 1 от 03.01.2020 г. на МС са актуализирани Списъците на защитените от държавата специалности и специалностите от професии с очакван недостиг на специалисти на пазара на труда за учебната 2020/2021 година, прието на заседание на МС на 18.12.2019 г.
- Подготвен е проект на Наредба за провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация, който е в процес на вътрешно съгласуване преди утвърждаване от министъра на образованието.

- По дейности от Национална програма (НП) „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Модернизиране на системата за професионално образование“, Дейност 1 „Модернизиране на материалната база“ са финансирани са 25 училища за подобряване на материално-техническата база с активното участие и съфинансиране от страна на бизнеса.
- По дейности от НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Модернизиране на системата за професионално образование“, Дейност 2 „Модернизиране на учебното съдържание“ са разработени и утвърдени типови учебни планове за професионално образование, 836 учебни програми по учебни предмети от отрасловата и специфичната професионална подготовка и 44 национални изпитни програми за придобиване на квалификация по професии.
- По дейности от НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Модернизиране на системата за професионално образование“, Дейност 3 „Разработване и/или адаптиране на учебни помагала“ са разработени учебни помагала в четири професионални направления в партньорство между професионални гимназии, браншови организации и висши училища със съфинансиране от страна на бизнеса.
- По НП „Обучение за ИТ кариера“ са обучени 1040 ученици.
- Организиран и проведен 15 регионални кръга и 22 национални кръга на състезания по професии, осъществено участие в 4 международни състезания, проведена олимпиада по техническо чертане.
- Проведен е валидационен семинар по тематичната дейност със СЕДЕФОП за прогнозиране на умения. Осъществени са консултации с членовете на Комитета за наблюдение на проекта и коментарите по проекта на пътна карта са изпратени на експертите от СЕДЕФОП.
- Осъществена е подготовка и координиране на разработването на учебни планове и програми и национални изпитни програми по професионално образование и обучение. Създадена е организация и е осигурено финансиране за разработването на учебна документация.
- Финализиран е проект за актуализиране на Националната квалификационна рамка. Изготвен е доклад и е проведен валидационен семинар за представяне на резултатите
- Осъществени са процедури по актуализиране и допълване на Списъка на професиите за професионално образование и обучение с нови професии/специалности.

1.5. Дейности по продукт/услуга Информационни и комуникационни технологии в българските училища

- Осъществени са дейности за подобряване на мерките за осигуряване на мрежова и информационна сигурност
- Разработени са и са одобрени национални програми с Решение № 172 от 29.03.2019 г. на Министерския съвет:

- Националната програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование"
- Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“, Модул „Сигурност в училище“.
- Разработени са критерии за кандидатстване по Националната програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ 2019 година и Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“, Модул „Сигурност в училище“ 2019 година.

1.6. Дейности по продукт/услуга *Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане*

- Организирана е и е проведена Национална конференция по предучилищно образование „Водим бъдещето за ръка“, гр. Русе.
- Осигурени са условия за продължаваща квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти и за избор на обучения съобразно спецификата и стратегията за развитие на детската градина или училището за повишаване на образователните резултати на децата и учениците и качеството на образователния процес. Изпълнени са две сесии за одобрение и вписване на програми в Информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти – през април и ноември 2019 г.
- Разработена е и е одобрена национална програма „Квалификация“ за 2019 г. с 6 тематични направления, по които се организира квалификацията на педагогическите специалисти за 2019 година: Компетентностен подход и образователни резултати; Креативност, иновативност, новаторство; Мотивация на педагогическите специалисти; Образование и ценности; Лидерство в образованието; Образователни изследвания и форуми; Международно сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти по хуманитарни и природни науки. Общият брой обучаеми, предвиден за 2019 година, е 1449 педагогически специалисти + 100 учители, преподаващи компютърно моделиране за трети клас. В тази връзка са обучени 1587 педагогически специалисти (директори на училища – 125 бр.; учители – 1462 бр.) по теми, както следва:
 - Тематично направление - 4.1.1. Компетентностен подход и образователни резултати. Мярка II - Обучение на учители, преподаващи математика и природни науки. Проведени са обучения на 293 учители, преподаващи в гимназиален етап по математика.
 - Тематично направление - 4.1.3. Образование и ценности. Мярка II - Комуникация и взаимодействия в образованието. Усъвършенстване на системата за взаимодействие с родители, стимулиране на родителската активност, включване на семействата на децата и учениците в организацията и управлението на образователния процес. Проведени са обучения на 116 педагогически специалисти.

➤ Тематично направление 4.1.4. Лидерство в образованието.

Мярка I - Актуализиране и усъвършенстване на придобити и/или придобиване на нови компетентности в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, с професионалното развитие, както и с националната, регионалната, общинската и училищната политика. Обучени са 149 педагогически специалисти.

Мярка III – Формиране на умения за самопознание и усъвършенстване, създаване на благоприятен психологически климат, идентифициране на предизвикателствата в работата, демотивиращи учителите и сплотяване на педагогическия колектив. Обучени са 123 педагогически специалисти.

- Обучени 794 педагогически специалисти по новата учебна програма по учебен предмет „История и цивилизации“ за X клас. Заложени по плана за 2019 г. – 750 учители.
- Обучени 99 учители, преподаващи учебна програма по компютърно моделиране за трети клас (общообразователна подготовка).

Изпълнението на дейностите, финансирани от бюджета на МОН, е 102,45%.

- С цел осигуряване на подкрепа на училищата чрез създаване на комплекс от мерки за осигуряване на квалифицирани и мотивирани педагогически специалисти за справяне в реалната училищна среда е разработена и одобрена национална програма „Мотивирани учители“ за 2019 г.
- Осъществени са дейности по проект BG05M2OP001-2.010-0001 „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“, с изпълнението на който се надграждат политиките и мерките в подкрепа на учителите. През 2019 г. са отчетени следните резултати:
 - Брой педагогически специалисти до 34-годишна. възраст, включени в програми за повишаване на квалификацията по ОП НОИР - 2300;
 - Брой педагогически специалисти между 35- и 54-годишна. възраст, включени в програми за повишаване на квалификацията по ОП НОИР - 10 549;
 - Брой педагогически специалисти, включени в обученията за прилагане на съвременни методи за оценяване - 2324.

1.7. Дейности по продукт/услуга *Финансова децентрализация*:

- Усъвършенстван е механизмът на делегираните бюджети с цел подобряване разпределението на средствата от държавния бюджет за финансиране на дейностите в предучилищното и училищното образование като е допълнена и изменена Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование в сила от 1.01.2019 г. Създадени са регламенти за финансиране на дейностите по интереси, организирани в училищата и е разширен механизмът за финансиране на гимназиалния етап на обучение в училищата с концентрация на ученици от уязвими групи. Разработен е и е приет допълващ стандарт за ученик в гимназиален етап.

- Осигурени са допълнително 25 млн. лв. по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за финансиране на дейностите по интереси.
- Организиран и координиран са дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училищата, финансирани от МОН.
- Оказана е методическа помощ на общини, потърсили съдействие за разработване на формулите за 2019 г., организиране на среща с общинската администрация и директори на училища от Столична община.
- Координирани са дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на неспециализираните, специализираните и специалните училища и е извършен контрол на увеличението на учителските заплати.

1.8. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Разработени и актуализирани законови и подзаконовни нормативни актове	брой	2	2
Разработени и утвърдени нови или актуализирани учебни програми във връзка и новата образователна структура по ЗПУО и Наредба 4 за учебния план	брой	60	69
Разработени нови учебни програми за ДЗИ за профилирана и за общообразователна подготовка	брой	19	0
Външна оценка на всеки етап от училищното образование – проведени изпити	брой	13	13
Деца и ученици, включени в дейности за насърчване и повишаване на грамотността, участващи в провеждането на Национална седмица на четенето	брой	1000	Над 2000
Обхват на ученици, които се обучават по съвременни учебни програми, ориентирани към изграждане на ключови компетентности	%	55%	60%
Съгласувани предложения за държавен план-прием	Брой	28	28
Относителен дял на учениците положили изпити по НВО по етапи	%	90	90
Ученици, обучаващи се в неспециализираните училища – начални, основни, профилирани и професионални гимназии, обединени и средни училища.	Брой	750 000	714463, от тях 129987 ученици в професионални паралелки

			(по данни от ЦИОО към 15.09.2019)
Осигурени със задължителна документация детски градини, училища, центрове за подкрепа за личностно развитие	Брой	4 400	4 400
Осигурени РУО с документи за признаване на училищно обучение, образование и професионална квалификация по документи	Брой	-	28
Разработено техническо задание за НЕИСПУО и обявена процедура за разработване, внедряване и поддържане на НЕИСПУО	Брой	1	1
Разработени и актуализирани закони и подзаконови нормативни актове в областта на професионалното образование и обучение	Брой	2	2
Разработени, утвърдени и/или актуализирани учебни планове и учебни програми във връзка с въвеждане на дуално обучение, модулно обучение, нови професии за ПОО и новата образователна структура по ЗПУО и ЗПОО	Брой	1550	159 типови учебни плана, 836 учебни програми за ПОО
Ученици от професионални гимназии, придобили степен на професионална квалификация	%	86	82
Ученици, провели учебна и/или производствена практики в учебни предприятия	Брой	4200	4200
Ученици, провели учебна и/или производствена практики в учебно-тренировъчни фирми	Брой	10000	5 000
Работещи учебно-тренировъчни фирми в средните училища и в университетите	Брой	600	338
Външна оценка на учебните предприятия и обучаваните в тях - проведено сертифициране и изпити за постигане на стандартите за качество в Световната мрежа на учебните предприятия EUROPEN/ PENInternational	Брой предприятия /брой ученици	4 /100	4 /104
Поддържане на регистър на държавните и общинските училища и обслужващи звена, провеждащи обучение в учебни предприятия	Времева	1	1
Поддържане на регистри и служби за он-лайн обучение в учебни предприятия	Брой	4	4
Обучени учители, обучители, наставници в системата на ПОО по технически/професионални компетентности	Брой	10	10
Училища, ползващи платформи за е-обучение	%	100	100
ОН-лайн платформа за обучение на ЦУТФ - Служби и регистри			
Разработени национални изпитни програми за придобиване степен на професионална квалификация по нови професии	Брой	10	-

Проведени проучвания и изследвания в областта на професионалното образование и обучение	Брой	2	2
Разработване на система – единна платформа за дистанционно обучение на учителите	брой	1	-
Училища със зони за безжичен интернет (WiFi) достъп	%	30	30
Училища, ползващи платформи за е-обучение	%	65	65
Образователни институции, включени в опорна високоскоростна мрежа	брой	200	200
Институции от системата на предучилищното образование, подкрепени за внедряване на модерни технологии в процеса на обучение (специализиран хардуер и др.)	брой	500	200
Разработен/апробиран модел на добавената стойност в училищата	брой	1	-
Актуализирана стратегическа рамка за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2019-2021 година и на оперативни документи за нейното изпълнение	3	1 стратегически документ 2 оперативни документа – план за действие и мониторингов доклад	-
Разработени и актуализирани критерии и индикатори за оценка на качеството на предоставяното предучилищно и училищно образование	Брой	12/200	12/223
Проведени инспекции на училища и детски градини	Брой	80	88
Актуализирани Методически документи за разработване на ДОС и на СППОО – по данни на НАПОО	Брой	3	3
Разработени/актуализирани ДОС за придобиване на квалификация по професии - по данни на НАПОО	Брой	15	34
Поддържан в актуално състояние СППОО - по данни на НАПОО	Брой	1	1

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорности за изпълнение на програмата имат следните дирекции: „Учебници и училищна документация“, „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Организация и контрол“, „Професионално образование и обучение“, „Квалификация и кариерно развитие“, „Информационни и комуникационни технологии“, както и други дирекции от общата и специализираната администрация на МОН, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката и др.

1.9 Отчет на разходите по програмата

1700.01.01 Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование"			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. ОБЩО ВЕДОМСТВЕНИ РАЗХОДИ	25 016 500	38 353 739	33 831 930
от тях за:			
Персонал	13 534 100	16 151 043	14 373 028
Издръжка	3 852 400	7 796 842	6 819 276
Капиталови разходи	7 630 000	14 405 854	12 639 626
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	25 016 500	38 353 739	33 831 930
от тях за:			
Персонал	13 534 100	16 151 043	14 373 028
Издръжка	3 852 400	7 796 842	6 819 276
Капиталови разходи	7 630 000	14 405 854	12 639 626
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	91 100 000	1 071 881	575 620
от тях за:			
Издръжка, от тях за:	91 100 000	1 040 281	546 070
<i>Средства за изпълнение на Национални програми за развитие на образованието</i>	<i>76 000 000</i>	<i>494 211</i>	<i>0</i>
<i>Възстановяване на част от извършените разходи за транспорт на педагогическите специалисти</i>	<i>14 700 000</i>		<i>0</i>
<i>Участие на Р България в международни сравнителни изследвания за качеството на образователния продукт</i>	<i>400 000</i>	<i>546 070</i>	<i>546 070</i>
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата, в т.ч.:	0,0	31 600	29 550
<i>Награди за особени заслуги към българската държава и нация</i>	<i>0,0</i>	<i>2 500</i>	<i>3 000</i>
<i>Ежегодни награди за принос в развитието на образованието</i>	<i>0,0</i>	<i>29 100</i>	<i>26 550</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	54 278 700	125 361 340	194 257 310
За изпълнение на Национални програми за развитие на образованието от институции в системата на предучилищното и училищното образование, финансирани чрез бюджетите на общините, МК и ММС		71 082 640	
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове	54 278 700	54 278 700	194 257 310
Общо администрирани разходи (II.+III.):	145 378 700	126 433 221	194 832 930
Общо разходи по бюджета (I.+II)	116 116 500	39 425 620	34 407 550
Общо разходи (I.+II.+III.)	170 395 200	164 786 960	228 664 860
Численост на щатния персонал	644	644	536

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 228 664,9 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са в размер на 34 407,6 хил. лв., от които ведомствени разходи 33 831,9 хил. лв. за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБ по програмата. Във ведомствените разходи се включват и разходите на Министерството и второстепенните разпоредители с бюджет по НП „Квалификация“, НП "Мотивирани учители", НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", модул "Модернизиране на системата на професионалното образование", НП "ИКТ", НП „Система за национално стандартизирано външно оценяване“, НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", Модул „Културните институции като образователна среда“ и Модул "Оценяване и одобряване на проекти на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти". Администрираните разходи са в размер на 575,6 хил. лв. и включват: платени такси за участие в международни изследвания TIMSS 2019 и PIRLS2021 и средства за връчени Ежегодна награда "Св. Иван Рилски", Ежегодна награда "Константин Величков" за постигнати високи резултати в професионалната дейност и принос в системата на българското образование и конкурс "Места и памет - реални личности и истински истории", както и за Държавна парична награда за особени заслуги към българската държава и нацията (Решение на Народното събрание ДВ бр.62 от 6.8.2019 г.).

Разходите по други бюджети и сметки за средства от ЕС допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 194 257,3 хил. лв. Същите са администрирани разходи по проекти, финансирани със средства по ОП „ Наука и образование за интелигентен растеж“, ОП „Региони в растеж“ и други международни проекти и програми.

2. Преглед на изпълнението на програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

За изпълнението на посочената програма през 2019 година са осъществени интегрирани политики за осигуряване правото на образование на всяко дете и за намаляване дела на преждевременно напусналите училище. В съответствие с целите на програма са създадени условия за осъществяване за приобщаващо образование, насочено към отчитане на образователните потребности на всички деца и ученици и с акцент върху децата и учениците със специални образователни потребности, за деца и ученици от етническите малцинства, от семейства на мигранти и на бежанци при съхраняване и развиване на културната им идентичност, както и за реализиране на новите функции на специалните училища и центрове за специална образователна подкрепа за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици.

Изпълнението на заложените в бюджетната програма цели се гарантира и от осъществяване на политиките и мерките, заложен в План за 2018-2020 година за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременното напускане на образователната система (2013-2020), Стратегия за образователна интеграция и на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020). Политиките се надграждат от изпълнение на проекти по оперативни програми.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

2.1. Дейности по продукт/услуга *Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование*

- Извършени са промени в Правилата за работа на Координационното звено по изпълнение на Споразумението за реализация на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020) с цел постигане на по-добри резултати при прилагане политиките на МОН относно преждевременно напусналите училище.
- Изготвен е и е внесен в Министерския съвет междинен доклад за изпълнението през 2019 г. на Плана за изпълнението на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020).
- Изготвен е анализ на резултатите от националното външно оценяване и от държавните зрелостни изпити в контекста на преждевременното напускане на училище. Изследвана е връзката между резултатите от НВО и дела на отпадналите от училище (на национално и регионално равнище), както и връзката между резултатите от ДЗИ и дела на преждевременно напусналите училище (на национално и регионално равнище) и са направени препоръки за подобряване на ефективността на политиките.
- Осъществени са дейности в изпълнение на Споразумението за сътрудничество между МОН и НСИ.
- Във връзка с функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (в изпълнение на ПМС № 100 от 8 юни 2018 г.):
 - Извършени са промени в ПМС № 100 от 8 юни 2018 г. с оглед акцентирание върху превенцията на отпадането от училище и фокус върху училищните политики в тази връзка.
 - Осъществено е координиране на дейностите между институциите на различни нива.
 - Увеличен е броят на екипите за обхват - на терен работят 1280 екипа с общо 15 862 представители на различни институции, сравнено с миналата година - 1239 екипа с 10 030 представители на различни институции. Извършени са 17 294 обходи на адреси.
 - 6500 са върнатите в образователната система деца и ученици в задължителна училищна възраст, които през втория срок на учебната 2018/2019 година не са били в образователната система, а са записани за новата 2019/2020 учебна година. От тях 4076 са върнати, след като са били отпаднали, а 2424 са новообхванати деца – които никога преди не са били записвани в предучилищно или училищно образование и са записани в образователна институция в резултат на действията на екипите за обхват. В новообхванатите не се включват децата, които по годината си на раждане са записани за първи път в ПГ- 5, ПГ- 6 или в I клас преди началото на учебната

година. Същите показатели за децата и учениците на възраст от 5 до 19 година преди година са били съответно 16 858 върнати и 7758 новообхванати.

- В изпълнение на споразумение № Д01-23/13.02.2018 г. между Министерството на образованието и науката и Нов български университет (НБУ) е разработен Инструмент за интегрирана оценка на потребностите на дете в риск. Инструментът осигурява комплексен подход и мобилизира ресурсите на социалната, образователната и здравната система за навременна и координирана намеса при забелязани възможно най-рано различни затруднения и рискове при детето. В тази връзка продължава работата на МОН за методическото подпомагане на екипите за обхват.
- Изградената ИСРМ беше разширена чрез включването на 1845 детски градини, като им беше осигурена възможност сами, а не както досега чрез общината, да отразяват данните за всяко дете от работата на екипите в информационната система. За целта са закупени 306 лиценза и осигурен достъп до ИСРМ на 612 детски градини, като в останалите детски градини ИСРМ е с пълен, но временен достъп до месец февруари 2020 година с оглед осигуряване на необходимите средства за закупуване на всички лицензи през тази или в началото на следващата календарна година.
- В изпълнение на съвместните дейности на МОН и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и с оглед засилването на контрола по законосъобразното наемане на непълнолетни лица ГИТ предоставя 2 пъти месечно информация за работодателите, които са поискали разрешение за работа на непълнолетни, и информация за непълнолетните лица, за които от Главна дирекция „Инспектиране на труда“ е дадено или отказано разрешение за работа. Осигурен е достъп на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ до данните в Информационната система за реализация на Механизма.
- Разработена е и е одобрена национална програма „Заедно за всяко дете“ за 2019 г. за повишаване на ефективността в работата на институциите по обхвата и задържането на децата и учениците. По посочената програма, по Модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“ са кандидатствали и са одобрени за финансиране: 21 РУО, 95 училища и 6 детски градини от 18 области. По Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“ са кандидатствали 91 институции – училища и детски градини, одобрени са за финансиране са 79 институции, от тях 53 училища и 26 детски градини от 22 области.
- В РУО-Пловдив са проведени 25 регионални инициативи за повишаване ефективността от взаимодействие на институциите в изпълнение на ПМС 100/08.06.2018 г. В резултат съвместните усилия на институциите, ангажирани с изпълнението на Механизма, на територията на областта се отчита повишен обхват на 5- и 6-годишните деца в детските градини и подготвителните групи в училищата.

- От РУО-Разград 36 деца и ученици са върнати в образование, вкл. и такива, които са били до този момент в чужбина; 1003 деца и ученици са установени, че са в чужбина; 25 са представени през РД „Социално подпомагане“ за подпомагане на семействата им.
- За осигуряване на плавен преход на детето от семейната среда към детската градина е разработена и одобрена национална програма „Успяваме заедно“, която ще се изпълнява през учебната 2019/2020 година. Класирани са проектите на 150 детски градини.
- Разработена е, одобрена е и се изпълнява Национална програма за 2019 г. за подпомагане на общините за реализиране на дейности за образователна десегрегация. Финансирани са 6 общини, реализиращи процеса на десегрегация в образованието.
- Изготвено е и е прието Постановление № 85 на МС от 19.04.2019 г. за изменение и допълнение на Постановление № 79 на МС от 13.04.2016 г. за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти (ДВ, бр. 34 от 23.04.2019 г.)
- Извършени са дейности по изпълнение на Постановление № 79 на МС от 13.04.2016 г. за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти:
 - изготвени и утвърдени от министъра График на дейностите за осигуряване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване за учебната 2019/2020 година и образци на заявки;
 - събрана и обобщена информация за брой деца и ученици в държавните, общинските и частните детски градини и училища
- изготвено разпределение на средствата по първостепенни разпоредители за закупуване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти, предоставяни за безвъзмездно ползване на децата от подготвителните групи и учениците от I до VII клас;
- С Постановление № 132 от 30 май 2019 г. за одобряване на допълнителни трансфери за закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и учебни помагала за децата и учениците в общинските детски градини и училища за 2019 година са осигурени необходимите средства на общините за закупуване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване. За учебната 2019/2020 година са предоставени средства за осигуряване с познавателни книжки, учебници, учебни комплекти, учебни помагала на децата и на учениците от I до VII клас за държавните училища, които се финансират от МОН, от Министерството на културата, от Министерството на младежта и спорта и от Министерството на отбраната, както и за учениците в Европейските училища и за отпечатване на брайлов шрифт на учебници и на учебни комплекти. Осигурени са средства за закупуване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване на познавателни книжки за 96 658 деца в задължителна предучилищна възраст; учебни комплекти за 242 790 ученици от I до IV клас; учебници

за 190 441 ученици от V – VII клас; учебни комплекти (80) за ученици с нарушено зрение; учебници по специалните учебни предмети за 216 ученици със сензорни увреждания с увреден слух; учебни комплекти по български език и литература за 110 деца и ученици, обучавани в Европейските училища

- Прието е РМС № 713/29.11.2019 г. за приемане на Списък със защитени детски градини и защитени училища в Република България за учебната 2019/2020 година, обн., ДВ, бр. 96 от 6.12.2019 г. В Списъка със защитените детски градини и защитените училища са включени 71 защитени детски градини и 25 части от детски градини, от 96 населени места, от 71 общини, от 24 области, и 161 защитени училища, от 161 населени места, от 106 общини, от 26 области или общо 257 защитени институции. В съответствие с чл. 5, ал. 2 и чл. 6 от Постановление № 121 на Министерския съвет от 23.06.2017 г. оценката на внесените предложения до 10 септември 2019 г., съгласуването на проекта на Списък със защитените детски градини и защитените училища и предложението за внасяне в Министерския съвет са направени от междуведомствена комисия с представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването и на Националното сдружение на общините в Република България, определена от министъра на образованието и науката.
- Прието е РМС № 721/04.12.2019 г. за приемане на Списък на средишните детски градини и училища в Република България, за учебната 2019/2020 година, обн., ДВ, бр. 97 от 10.12.2019 г. В Списъка на средишните детски градини и училища са включени 203 детски градини, 42 части от детски градини и 742 училища, от 666 населени места, от 256 общини, от 28 области. В съответствие с чл. 4 от Постановление № 128 на МС от 29.06.2017 г. оценката на внесените предложения до 10 септември 2019 г., съгласуването на проекта на Списъка на средишните детски градини и училища и предложението за внасяне в Министерския съвет е направено от междуведомствена комисия с представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването и на Националното сдружение на общините в Република България, определена от министъра на образованието и науката.
- Разпределени са средствата за осигуряване на безплатен транспорт за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително по чл. 283, ал. 1 от ЗПУО за бюджетната 2019 година.
- Осигурен е безплатен транспорт за 88 755 децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително посредством 4 623 маршрута. Събиране, обобщаване, систематизиране и анализ на информацията за пътуващите децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците до държавните и общински училища и детски градини свързана с разпределяне на средства по чл. 283, ал. 1 от ЗПУО.
- Извършени са промени в мрежата на държавните и общински училища и центрове за специална образователна подкрепа и държавните специализирани обслужващи звена –

общо 16 промени в мрежата на държавните и общински училища, от които -1 закриване; 5 преобразувани; 1 откриване; 1 промяна във финансирането; 7 промени в наименованието; 1 отказ.

- Приключи изпълнението на Национална програма „Развитие на системата на предучилищното образование“.
- Беше разработена и одобрена национална програма „Успяваме заедно“. Целта е осигуряване на цялостно развитие на детската личност (физическо, емоционално, социално, когнитивно и речево) чрез прилагане на ефективни мерки за осигуряване на плавен преход на детето от семейната среда към детската градина и чрез овладяване и усъвършенстване на взаимодействието на учителите с представителите на семейната общност в детската градина. Класирани са проектите на 150 детски градини за изработване и прилагане на ефективни мерки за осигуряване на плавен преход на детето от семейната среда към детската градина. Програмата се изпълнява през учебната 2019/2020 година.
- През отчетния период завърши изпълнението на Национална програма „С грижа за всеки ученик“ с два модула: Модул „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“ - 6632 ученици, включени в допълнително обучение и Модул „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиялния етап на основното образование за повишаване нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“ - 2041 ученици, включени в допълнително обучение
- В подкрепа на осъществяване на политиките за приобщаващо образование стартира проект BG05M2OP001-3.005-0004-C01 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ по ОП НОИР
- С цел повишаване ефективността на политиките за по-пълното обхващане на учениците в училищното образование започна изпълнението на дейностите по проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ за подкрепа на всички деца, които имат затруднения с усвояване на учебното съдържание по различни предмети чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и за развитие на потенциала и възможностите им за успешно завършване на средно образование и за бъдеща социална, професионална и личностна реализация.

2.2. Дейности по продукт/услуга *Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности*

- Реализирани са дейности по осигуряването на условия и ресурси за изграждане на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на приобщаващо образование. Продължава осигуряването на обща и на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности, като за изминалата 2019 година е осигурена подкрепяща среда в самите детски градини и училища или от регионалните центрове за подкрепа на процеса на

приобщаващо образование на общо 20 010 деца и ученици в системата на предучилищното и училищното образование и обучение, от които 15 689 в училища и 4 321 в детските градини.

- Деца и ученици със СОП, които се обучават интегрирано в системата на предучилищното и училищното образование, се подпомагат от 4122 педагогически специалисти, назначени в детските градини и училищата, като от тях: ресурсни учители - 1126, психолози - 826, логопеди - 630, рехабилитатори на слуха и говора - 86, учители за деца с нарушено зрение – 131, педагогически съветници - 730, учители за деца с умствена изостаналост - 24, езиково-говорни нарушения 1, възпитатели - 459, педагози други - 73.
- На 8022 деца и ученици със специални образователни потребности, които се обучават интегрирано в училищата и детските градини, е предоставена допълнителна подкрепа от 926 педагогически специалисти от регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.
- Реализирани са обучения на експерти от регионалните управления на образованието, директори и педагогически специалисти за работа с деца и ученици със специални образователни потребности, както и на логопедите в системата на предучилищното и училищното образование за работа с деца с комуникативни нарушения като превенция на обучителните трудности.
- До края на месец ноември са обучени 1630 педагогически специалисти от детските градини за работа със скрининг теста и програмите за психомоторно, когнитивно и езиково развитие за ранно откриване и превенция на обучителните трудности при деца в предучилищна възраст. Осигурена е подкрепа на деца и ученици с комуникативни нарушения и обучителни трудности.
- Реализирани са дейности за осигуряване на подкрепяща среда за провеждане на националното външно оценяване и на държавните зрелостни изпити за ученици със специални образователни потребности. За ДЗИ сесия май-юни и август-септември са подпомогнати общо 35 зрелостници с нарушено зрение и 16 зрелостници с обучителни трудности за полагане на държавните зрелостни изпити с материали на брайлов шрифт или уголемен шрифт.
- Извършени са дейности за въвеждането на функционална оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците чрез ISF-CY (Международна класификация на функционирането на човека, уврежданията и здравето на деца и младежи, разработена от Световната здравна организация) като са обучени 70 специалисти и 5 експерти. Проведени са обучителни семинари с педагогически специалисти, които работят в екипи за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, в 28 области.
- Осъществени са дейности по Плана за действие на Република България за прилагане на Конвенцията за правата на хората с увреждания (2015 – 2020 г.):

- Създадена е междуведомствена работна група в МОН, която да разработи проект на Закон за българския жестов език. Осъществен е процес подготовка на проект на Закон за българския жестов език;
- Проведено е научно изследване на граматиката на българския жестов език;
- Осъществен е процес на подготовка на научно изследване на детската лексика в българския жестов език;
- Осъществен е процес на подготовка на методическо ръководство за подготовка на преводачи по български жестов език;
- През 2019 г. на сайта на МОН регулярно са публикувани новини с жестов превод и с уголемен шрифт.
- Координирани са дейностите, свързани с членството на България в Европейската агенция за специални потребности и приобщаващо образование.
- Организиран са и са осъществени дейности, свързани с промяна на нагласите в подкрепа на приобщаващото образование.
- От Държавния логопедичен център са извършени следните дейности:
 - Проведени са 3 обучения на логопеди от Варна и Ямбол за повишаване на квалификацията на педагогическите кадри. Дадени 43 удостоверения за получен кредит;
 - Приети са за логопедична работа 1698 деца и ученици; изписани с коригирана реч са 702, а останалите – с подобрена реч; проведени са 3250 прегледи и консултации;.
 - Извършено е обследване на писмената реч на 23457 ученици от 1. до 3. клас от училища на територията на град София.
 - Осъществена е логопедична работа с 275 деца и ученици със СОП; с 21 деца и ученици билингви и с 11 деца на емигранти.

2.3. Дейности по продукт/услуга *Приобщаващо образование за деца и ученици от етническите малцинства*

- Организиран е и е проведен дискуссионен форум с учители и студенти от ромски произход, в който взеха участие 50 учители
- Проведен е обучителен семинар на членовете на Координационното звено по изпълнение на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства в гр. Казанлък
- Проведен е конкурс и Четвърта национална научнопрактическа конференция за разпространение на добри практики в областта на изпълнението на целите на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020) съвместно със Синдиката на българските учители в гр. Велинград в периода 8-10 октомври 2019 г. На конференцията са представени 51 практики.
- Осъществено е администриране на дейности, свързани с осигуряването на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от етническите малцинства

- Осъществено е междуинституционално сътрудничество с цел приобщаване на децата и учениците от етническите малцинства в системата на предучилищното и училищното образование.
- От Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) са осъществени дейности за реализиране целите на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020) в изпълнение на:
 - подписаните по конкурсна процедура (КП)/ 33.17-2018 на ЦОИДУЕМ 42 договора за финансиране на проектни предложения, от които:
 - 29 – за реализиране на различни форми на работа, водещи до пълноценна социализация на децата и учениците от етническите малцинства;
 - 13 – за прилагане на ефективни форми на интеркултурното образование и за съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства;
 - подписаните по КП на ЦОИДУЕМ 33.16-2017 на ЦОИДУЕМ 25 договора за дейности, гарантиращи равния достъп до качествено образование за децата и учениците от етническите малцинства, включително и за преодоляване на сегрегацията и вторичната сегрегация на децата и учениците от етническите малцинства
 - извършени са 24 мониторинга на проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ.
- През м. декември 2019 г. е изготвена оценка и доклад за ефекта и степента, в която са постигнати стратегическите цели на ЦОИДУЕМ на одобрени и финансирани 67 проекта по конкурсна процедура 33.16-2017, Приоритет 2 и конкурсна процедура 33.17-2018, Приоритет 1 и 3.
- С РМС № 521 от 29 август 2019 г. се прие нова Тригодишна програма за дейността на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ). На 30.08.2019 г. в изпълнение на приетата програма, ЦОИДУЕМ обяви нова конкурсна процедура КП 33.18.2019, чрез която се финансираха 66 проекта.
- От ЦОИДУЕМ са изпълнени дейности по проект „Ethnic minority integration school hub“ по Програма Еразъм +, КА2 Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики. Осъществени са три обмена на добри практики
- ЦОИДУЕМ продължава изпълнението на Партньорско споразумение с VEZ trade - Former Yugoslav Republic of Macedonia за изпълнение на проект „Education for Media Literacy in Digital Environment – Образование за медийна грамотност в цифровата среда“ по Програма Еразъм+ на Македонската национална агенция, КА2 Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики. През отчетния период са изпълнени следните дейности:
 - Осъществени 2 транснационални срещи и 1 пресконференция;
 - Подготвени и издадени 2 интелектуални продукта: „Анализ на текущото състояние на медийната грамотност на младите хора в страните-партньори“ и

„Картографиране на реализирани проекти, свързани с медийната грамотност за младежи в страните-партньори“;

- Проведено 1 обучение за учители и 1 обучение на ученици от трите партньорски страни-България, Северна Македония и Литва;
- Създадени официална уеб-страница, образователни видеоклипове, дигитални разкази; публикувана информация за дейностите в онлайн-портали и публикувани интервюта в ежедневните медии.

2.4. Дейности по продукт/услуга *Приобщаващо образование за деца и ученици от семейства на мигранти и на бежанци*

- Осъществени са дейности по осигуряването и поддържането на база данни за интегрираните в образователната система деца на мигранти и бежанци от началото на учебната 2019/2020 година, като към 15.09.2019 г. в групи за предучилищно образование са записани 13 деца, търсеци или получили международна закрила, а 128 ученици, търсеци или получили международна закрила, са записани в държавните и в общинските училища, като от тях 42 ученици са записани за първа година.
- Осъществено е координиране на дейности, свързани с осигуряването на допълнително обучение по български език като чужд на деца и ученици, търсеци или получили международна закрила, и за мигранти в задължителна предучилищна и училищна възраст, осъществявано съгласно Наредба № 6 за усвояването на българския книжовен език. За учебната 2018/2019 година е осигурено допълнително обучение по български език като чужд на 62 деца и ученици, търсеци или получили международна закрила.
- Проведени са 2 обучителни семинара за общо 60 педагогически специалисти от училищата на територията на областите София-град и Хасково за работа с ученици, търсеци или получили международна закрила, съвместно с ВКБООН, както следва:
 - 10-11 септември 2019 г. за педагогическите специалисти от София-град;
 - 12-13 септември 2019 г. за педагогическите специалисти от гр. Харманли.

2.5. Дейности по продукт/услуга *Реформиране и модернизиране на специалните училища*

- Организиран са и са координирани дейности, насочени към подкрепа на специалните училища за деца със сензорни увреждания и на центровете за специална образователна подкрепа за реализиране на новите им функции за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности
- Актуализирани са учебни програми и са изготвени нови учебни програми по специалните учебни предмети:
 - развитие на речта;
 - развитие на речта и произношение/индивидуална рехабилитация на слуха и говора;

- фонетична ритмика;
 - моторика;
 - музикални стимулации;
 - реч и предметна дейност.
- Осъществени са дейности по изготвяне на:
 - методическо ръководство за прилагането на българския жестов език в обучението на деца и ученици с увреден слух (за учители на ученици в предучилищна и начална училищна възраст в специалните училища за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – с увреден слух, и за ресурсни учители в детските градини и в неспециализираните училища);
 - методическо ръководство за обучение на сляпо-глухи по български жестов език и алтернативни средства за комуникация (за учители, помощник на учителя, терапевти, логопеди, психолози, родители и др., като отправна точка за обучението в комуникация на сляпо-глухи деца и ученици).
- Извършено е апробиране на платформа за преобразуване на говор в текст в учебния процес на ученици с увреден слух.
- В резултат на сътрудничество между МОН и Фондация „Асист – Помагачи технологии“ е организирана и проведена Втора международна конференция на тема „Допълваща и алтернативна комуникация“, целяща запознаване на специалистите с различни методи за допълваща и алтернативна комуникация и подходи за работа и обучение на деца със специални образователни потребности и множество увреждания. Конференцията е проведена в периода 4-6 ноември 2019 г.
- Общият брой на центровете за специална образователна подкрепа към края на 2019 година е 42.
- През 2019 година за първи път е реализиран нов модул по НП „Осигуряване на съвременна образователна среда” – „Осигуряване на съвременна специализирана среда в центровете за специална образователна подкрепа чрез модернизиране на материалната база за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците”. Със средствата по модула в размер на 1 600 000 лв. са финансирани проектите на 38 центъра за специална образователна подкрепа, от които 31 държавни и 7 общински центъра, за осигуряване на условия за обучение, терапевтична и рехабилитационна работа в специализираните кабинети.
- През месец юли 2019 г. е организирана и проведена работна среща с директорите на центровете за специална образователна подкрепа, регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и експерти от РУО, на която са обсъдени въпроси, свързани с обучението и подкрепата на децата и учениците със СОП през учебната 2018/2019 година и взаимодействието между институциите в контекста на приобщаващото образование.
- През 2019 г. с оглед осигуряването на по-добри условия за обучение и подкрепа на ученици с поведенчески проблеми, настанени във възпитателни училища-интернати

и социално-педагогически интернати е изменен и допълнен Правилникът за устройството и дейността на възпитателните училища-интернати и социално-педагогическите интернати.

2.6. Отчет на показателите за изпълнението на програмата

1700.01.02 Бюджетна програма "Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Разработване, поддържане и управление на Информационна система за реализация на механизма	Брой	1	1
Ученици в риск от отпадане от образователната система, включени в дейности за обща и индивидуална подкрепа	Брой	40 000	93022
Деца, участващи в дейности за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (сред тях деца от маргинализирани общности, участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция)	Брой	16 000	11 378
Организиран безплатен транспорт за деца и ученици по чл. 283, ал. 2 от ЗПУО	Брой	88 600	88 755
Деца в задължителна предучилищна възраст, осигурени с учебни помагала/познавателни книжки за безвъзмездно ползване	Брой	123 000	111 146
Ученици от I до IV клас, осигурени с учебни комплекти за безвъзмездно ползване	Брой	262 795	247 856
Ученици от V – VII клас, осигурени с учебници за безвъзмездно ползване	Брой	193 860	192 615
Ученици с нарушено зрение, осигурени с учебници или учебни комплекти, отпечатани на брайлов шрифт	Брой	800	800
Ученици със сензорни увреждания – с увреден слух, осигурени с учебници по специалните учебни предмети	Брой	450	197
Деца и ученици, осигурени с учебници и учебни комплекти по български език и литература, обучавани в Европейските училища	Брой	300	117
Ученици, осигурени с шкафчета в изпълнение на политиката на МОН за намаляване тежестта на ученическата раница	Брой	120 000	325 730
Детски градини и училища, осигуряващи подкрепа на деца за достигане на училищна готовност	Брой	130	283
Брой деца, включени в мерки за достигане на училищна готовност	Брой	1600	3472
Деца и ученици, търсеци или получили международна закрила и мигранти в задължителна предучилищна и училищна възраст, преминали обучение по български език като чужд	Брой	40	60

Деца и ученици на ресурсно подпомагане	Брой	14 500	20 010
Деца и ученици на логопедична работа - ДЛЦ	Брой	-	1692
Детски градини с въведен модел за ранно оценяване на образователните потребности на децата и за превенция и ранна интервенция на учителните им затруднения	Брой	34	1630 обучени учители от различни ДГ по проект АПСПО
Проведен скрининг на нарушенията на писмената реч на учениците - ДЛЦ	Брой	-	23 457
Проведено обучение на логопедите в контекста на стандарти в логопедията – тестове и програми за езиковото развитие на 3-6 – годишни деца - ДЛЦ	Брой	-	47
Държавна практика и обучение на студенти по логопедия от СУ „Св. Климент Охридски“, ЮЗУ и НБУ - ДЛЦ	Брой	-	10
Брой финансирани проекти по приоритети от тригодишната програма на ЦОИДУЕМ	Брой	68	65
Оценка на ефекта от изпълнението на финансираните проекти на ЦОИДУЕМ	Брой	1	1
Осъществен мониторинг на финансирани проекти от ЦОИДУЕМ	Брой	58	65
Срещи за информиране за възможностите за участие в конкурсните процедури по изпълнение на Тригодишната програма на ЦОИДУЕМ	Брой	6	6
Финансов одит на финансираните от ЦОИДУЕМ проекти	Брой	1	1

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат следните дирекции в МОН - „Политики за стратегическо развитие“, „Приобщаващо образование“, „Организация и контрол“, „Учебници и училищна документация“, „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“, „Финанси“, регионалните управления на образованието, Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, Държавен логопедичен център – София и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

2.7. Отчет на разходите по програмата

1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	105 887 300	106 220 789	99 272 822
от тях за:			
Персонал	87 642 600	57 657 822	49 455 220
Издържка	18 244 700	9 476 520	11 543 279

Капиталови разходи	0	39 086 447	38 274 323
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	74 231 800	74 565 289	71 195 797
от тях за:			
Персонал	59 152 800	29 168 022	28 017 853
Издръжка	15 079 000	6 575 153	5 167 954
Капиталови разходи		38 822 114	38 009 990
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	31 655 500	31 655 500	28 077 025
от тях за:			
Персонал	28 489 800	28 489 800	21 437 367
Издръжка	3 165 700	2 901 367	6 375 325
Капиталови разходи		264 333	264 333
<i>От тях за:</i>			
<i>Ресурсно подпомагане на деца и ученици в общинските детски градини и училища и държавните институции, финансирани от МК и ММС</i>	<i>31 655 500</i>	<i>31 655 500</i>	<i>28077025*</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	37 998 100	12 012 760	8 381 866
от тях за:			
Издръжка, <i>от тях за:</i>	26 100 000	37 885	9 522
<i>Средства за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците</i>	<i>25 000 000</i>		<i>0</i>
<i>Средства за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства по чл. 8 на ПМС № 4 /2005 г.</i>	<i>1 100 000</i>	<i>28 363</i>	<i>0</i>
<i>Училищен плод</i>		<i>9 522</i>	<i>9 522</i>
Лихви			
Стипендии, <i>от тях за:</i>	11 898 100	11 512 212	7 911 266
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			
Субсидии за нефинансови предприятия, в т.ч.:		462 663	461 078
<i>Средства за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците</i>		<i>458 246</i>	<i>456 724</i>
<i>Училищен плод</i>		<i>4 417</i>	<i>4 354</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	71 803 600	101 702 156	19 622 148
от тях за:			
<i>Средства за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците от общинските детски градини и училища и тези, финансирани чрез бюджетите на МК и ММС</i>	<i>0</i>	<i>22 800 486</i>	
Подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие - транспорт на деца и ученици и др. мерки, насочени към обхвата на децата и учениците и достъпа до образование	56 500 000	61 032 133	

Подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие - стипендии на ученици след завършено средно образование, осигурявани по бюджетите на общините, МК и ММС	15 303 600	17 869 537	19 622 148
Общо администрирани разходи (II.+III.):	109 801 700	113 714 916	28 004 014
Общо разходи по бюджета (I.1+II)	112 229 900	86 578 049	79 577 663
Общо разходи (I.+II.+III.)	215 689 000	219 935 705	127 276 836
Численост на щатния персонал	1 310	1 293	1 311

Общият размер на отчетените разходите по програмата е 127 276,8 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са в размер на 79 577,7 хил. лв., от които ведомствени разходи 71 195,8 хил. лв. за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБ по програмата. В тях се включват и разходите по стандарти за регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, както и разходите за закупуване на учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване и за подпомагане храненето на децата и учениците от държавните училища, финансирани от МОН. Ведомствените разходи включват и извършените от регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование разходи по Национална програма „Оптимизация на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“, както и разходите на ВРБ на МОН по НП "Заедно за всяко дете" и НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Осигуряване на съвременна специализирана среда в центровете за специална образователна подкрепа чрез модернизиране на материалната база за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“. Администрираните разходи са в размер на 8 381,9 хил. лв., в т. ч. 7 911,3 хил. лв. разходи за стипендии на учениците след завършено основно образование. Тук се включват и разходите и финансирането за „Училищен плод“ и за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците от частните ДГ и училища.

Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 19 622,1 хил. лв. Същите са администрирани разходи за стипендии на учениците след завършено основно образование от училища, финансирани чрез бюджетите на общините, на ММС и на МК.

3. Преглед на изпълнението на програма „Училищно образование“

Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

За изпълнението на програмата през 2019 година са осъществени дейности, свързани с организиране и провеждане на училищната подготовка в училищата, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката, както и със стопанисването и управлението на материално-техническата база на училищата. Целта е да се създадат условия за подобряване на образователната среда в посочените училища и в конкретика - на

материално-техническата база, за осигуряване на достъпна архитектурна среда и прилагане на енергоефективни мерки и допринасяне за активен спорт в училище.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги:

3.1. Дейности по продукт/услуга *Училищна подготовка*

За изпълнение на програмата през 2019 година са създадени условия за:

- Организиране и провеждане на училищната подготовка в училищата и гимназиите, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката, както и стопанисването и управлението на материално-техническата база на училищата
- Провеждане на ефективен образователен процес и гарантиране на качествена училищна подготовка и за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво
- Разработване на стратегии за развитие на училищата и прилагане на собствени училищни политики, разработени съвместно с родителите, учениците, местната общност и други заинтересовани страни.

3.2. Дейности по продукт/услуга *Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание*

- Разработени са формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училища и обслужващи звена, финансирани от МОН за 2019 г. Информацията е публикувана на електронната страница на МОН
- Методически се подпомагат директорите на неспециализираните и специалните училища, ВРБ към министъра на образованието и науката по въпросисвързани, със съставянето, изпълнението и управлението на делегираните бюджети
- Финансово са осигурени дейностите по обучение и възпитание на учениците в училищата, финансирани от МОН. Дейностите по програмата се изпълняват от 276 държавни училища, финансирани от МОН. Към 30.06.2019 г. са обхванати 89 332 ученика, обучаващи се в общообразователни, специални и професионални училища
- На сайта на МОН е публикувана информация по първостепенни разпоредители с бюджет по видове стандарти и целеви средства за броя на децата и учениците към 1 януари 2019 г. съгласно Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование и за броя на децата и учениците, по които са разчетени средствата за образование, получени от първостепенните разпоредители с бюджет съгласно Закона за държавния бюджет за 2019 г. Въз основа на данните за настъпилите промени в натуралните и стойностни показатели е извършена корекция по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за 2019 г.
- Разработена е прогноза на натурални показатели по първостепенни разпоредители с бюджет за делегираните от държавата дейности за периода 2020-2022 г.

3.3. Дейности по продукт/услуга *Стопанисване и управление на материалната база на училищата*

- Поддържане регистъра на имотите

- Организиране на дейности, свързани с безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост
- Проверка и анализ на състоянието на материалната база
- Поддържане база данни със заявки от училищата и звената в системата на МОН по инвестиционната програма за 2019 г.
- Предоставяне на средства за ремонт на ДМА по Заповед № РД 09 – 685/20.02.2019 г. на министъра на образованието и науката
- Предоставяне на средства за ремонти на държавните училища от инвестиционната програма на МОН за 2019 г.
- Поддържане на регистъра на обществените поръчки на МОН и европейски проекти
- Предоставяне на средства за обследване по енергийна ефективност и издаване на сертификати за енергийни характеристики
- Подготовка, разглеждане и класиране на училищата по НП „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище 2019 г.“, Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“. Изпълнение и отчитане на програмата
- Изпълнение на всички дейности по 8 договора за безвъзмездна финансова помощ по ОППР 2014-2020 г. в 101 професионални гимназии, финансирани от МОН.

3.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.01.03. Бюджетна програма “Училищно образование“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Училища с изпълнени основни ремонти	Брой	3	60
Училища с изпълнени текущи ремонти	Брой	79	105
Реализирани проекти за създаване на достъпна архитектурна среда	Брой	20	31
Проекти за енергоефективно саниране на училищните сгради	Брой	6	21
Проекти за спорт в училище	Брой	2	28

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“ и дирекция „Финанси“ в МОН, регионалните управления на образованието, неспециализирани и специализирани училища.

3.5. Отчет на разходите по програмата

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 954 471 200	3 002 774 595	3 087 910 299
от тях за:			
Персонал	2 425 901 900	2 429 689 056	2 423 286 817
Издръжка	407 719 500	442 726 800	539 524 739
Капиталови разходи	120 849 800	130 358 739	125 098 743
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	311 938 100	316 060 507	294 689 345
от тях за:			
Персонал	272 431 800	258 430 283	242 825 403
Издръжка	36 751 300	50 225 988	46 809 504
Капиталови разходи	2 755 000	7 404 236	5 054 438
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	2 642 533 100	2 686 714 088	2 793 220 954
от тях за:			
Персонал	2 153 470 100	2 171 258 773	2 180 461 414
Издръжка	370 968 200	392 500 812	492 715 235
Капиталови разходи	118 094 800	122 954 503	120 044 305
<i>От тях за:</i>			
<i>Издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в общинските детски градини и училища и държавните институции, финансирани от МК, МО, ММС, вкл. допълнително финансирани за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и такива, по които е налице очакван недостиг от специалисти и преходни остатъци държавни училища</i>	2 524 438 300	2 506 614 748	2 673 176 649
<i>Капиталови разходи предучилищно и училищно образование общини, МК, МО, ММС</i>	118 094 800	122 954 503	120 044 305
<i>Възстановяване на част от извършените разходи за транспорт на педагогическите специалисти в общинските детски градини и училища и държавните институции, финансирани от МК, МО и ММС</i>		13 191 455	
<i>Средства за работа с деца и ученици от уязвими групи в общинските детски градини и училища и училищата, финансирани от МК и ММС</i>		21 320 911	
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	15 000 000	19 991	18 713
от тях за:			
Издръжка, от тях за:	15 000 000	0	
<i>Средства за преходни остатъци по делегирани бюджети за държавните училища</i>	15 000 000	0	

Стипендии		19 991	17 426
Членски внос			1 287
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	49 322
от тях за:			
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и			49 322
Общо администрирани разходи (II.+III.):	15 000 000	19 991	68 035
Общо разходи по бюджета (I.+II)	326 938 100	316 080 498	294 708 058
Общо разходи (I.+II.+III.)	2 969 471 200	3 002 794 586	3 087 978 334
Численост на щатния персонал	11 694	11 601	11 335

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 3 087 978,3 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са в размер на 294 708,1 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 294 689,3 хил. лв. и включват разходите за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБ по програмата. В тях се включват и разходите по стандарти за дейностите по възпитание и обучение на учениците в неспециализираните и специалните училища, финансирани от МОН. Ведомствените разходи включват и извършените от училищата, финансирани от МОН разходи по Национална програма „Без свободен час“; Национална програма „Оптимизация на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“, НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", НП "Обучение за ИТ кариера" и Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“. Администрираните разходи са в размер на 18,7 хил. лв. и включват разходи на училища за членски внос за участие в професионални организации и изплатени стипендии на ученици в професионални гимназии.

Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 2 793 270,3 хил. лв. От тях ведомствените разходи са в размер на 2 793 221,0 хил. лв. и същите включват разходи за дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в общинските детски градини, училища и центрове за специална образователна подкрепа, в специализираните спортни училища, финансирани от ММС и в училищата по изкуства и култура, финансирани от МК. В тях се включват и разходите на институциите от системата на предучилищното и училищното образование, финансирани чрез бюджетите на общините, МК и ММС по национални програми за развитие на образованието; за допълнителна работа с деца и ученици от уязвими групи; за закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците; за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности, за които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда; за пътни разходи на педагогическите специалисти и други разходи за изпълнение на дейности и мерки за подпомагане на равния достъп на децата и учениците до качествено предучилищно и училищно образование, за сметка на предоставените през 2019 г. допълнителни средства от

бюджета на МОН и от централния бюджет. Администрираните разходи по сметки за средства от ЕС в размер на 49,3 хил. лв. включват отчетени средства от професионални гимназии, финансирани от МОН към 31.12.2019 г. по сметки за средствата от Европейския съюз – форма РА.

4. Преглед на изпълнението на програмата „Развитие на способностите на децата и учениците“

През 2019 година в планираната степен са изпълнени целите на програмата за разгръщане на потенциала на всяко дете.

- Реализирани са изяви, заложи в Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците и Националния спортен календар на МОН.
- С дейностите по проекти и програми, свързани с възможност за личностно развитие чрез занимания по интереси, са създадени условия за стимулиране и развитие на способностите на деца с изяви дарби в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и за подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците.
- Осигурени са възможности за включване на училищата с проектно участие в национални програми или проекти към ОП НОИР за развитие на способностите на учениците чрез занимания по интереси.
- Подкрепени са национални прояви за децата и учениците в областта на науките, изкуствата, технологиите и спорта, организирани от институции, организации и други.
- Осигурени са възможности за учениците от държавни училища, финансирани от МОН, от общински и частни училища, класирани по мярка, включена в Раздел II от Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби, да придобият право на закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби и да получават стипендии.
- Създадени са условия за участието на ученици в изяви и състезания в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорт.
- С промените в Наредбата за приобщаващото образование са създадени условия за разгръщането на заниманията по интереси в училищата със средства от държавния бюджет, както и са увеличени часовете за допълнително обучение на учениците като част от общата подкрепа за личностно развитие.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги:

4.1. Дейности по продукт/услуга *Занимания по интереси в областта на изкуствата, науката и техниката. Ученически спорт, отдих и туризъм*

- Осъществена е координация и контрол на дейностите по изпълнението на утвърдените със заповеди на министъра на образованието и науката Национален календар за изяви по интереси (НКИИ) и Национален спортен календар (НСК) на МОН за учебната 2018/2019 година. През учебната 2018/2019 година по Националния календар за

изяви по интереси на децата и учениците са проведени 84 национални и международни изяви, а по Националния спортен календар са проведени 23 национални и международни изяви и състезания.

- За учебната 2018/2019 година по ПМС № 129 от 11.07.2000 г. са предоставени средства в размер на 2 429 511 лв. по утвърдените обобщени планове за физическото възпитание и спорт на 212 472 деца и на 588 940 ученици от общинските детски градини и училища и на 79 306 деца и ученици от държавните училища към МОН.
- По Националната програма „Осигуряване на съвременна образователна среда” за 2019 година, модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“ в МОН са постъпили общо 305 проектни предложения, от които 193 за начален етап и 112 за прогимназиален етап, а 23 проектни предложения не са допуснати до класиране. В 87 училища е осигурено финансиране за оборудване на стаи за организиране на занимания по интереси на полуинтернатни групи - на обща стойност 792 982 лева, от които 36 за прогимназиален етап – на обща стойност 343 068 лева и 51 за начален етап – на обща стойност 449 914 лева. Националната програма дава възможност на училищата да кандидатстват на проектен принцип за реализиране на дейности, свързани с осигуряване на условия за целодневна организация на образователния процес на учениците.
- През 2019 година в 2249 училища в страната са проведени над 16 500 занимания по интереси. За провеждането на заниманията са отпуснати 25 млн. лв. от държавния бюджет. 250 000 ученици са заявили желание за работа в групите, от които: 60 % от тях са избрали направленията от STEM – Дигитална креативност“, „Математика“, „Технологии“ и „Природни науки“. Сред желаните направления са още „Изкуства и култура“ и „Спорт“.
- През учебната 2018/2019 година по Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците са проведени 84 национални и международни изяви, а по Националния спортен календар са проведени 22 национални и международни изяви и състезания. От МОН за обезпечаването на изявите от НСК са осигурени 256 600 лв., а за обезпечаването на НКИИ са осигурени 19 100 лв.
- В Националния дворец на децата са разработени и са реализирани успешно редица национални и международни проекти и програми. В тази връзка:
 - осигурено е допълнително финансиране от Фондация „Еврика” по 5 проекта за провеждане на научно-технически изяви от НКИИ,
 - реализиран е проект „Изграждане на зелени класни стаи в НДД“ с частично финансиране от МОСВ - ПУДООС и Фондация „Еврика“ и на Програмата за творчески ваканции на НДД „Хайде да творим заедно”;
 - осъществено е участие в международни проекти на ЕАІСУ;
 - реализирани са 6 турнета на представителни състави в чужбина; осъществени са дейности по подготовка на предстоящи турнета на представителни състави в чужбина и участия в международни фестивали;

➤ проведени са съвместни концертни и фестивални изяви с гостуващи състави от чужбина и др.

4.2. Дейности по продукт/услуга *Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изяви дарби*

- Осигурени са възможности за учениците от държавните и частните училища, финансирани от МОН, и от общинските училища да придобият право на закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби и да получават стипендии и еднократно финансово подпомагане, ако отговорят на условията от Наредбата и от Програмата на мерките за 2019 година.
- На ученици от държавните и частните училища към МОН и общинските училища, класирани на първо, второ или трето място на олимпиадите, състезанията и конкурсите от Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни, частни и общински училища за 2019 година, придобили право на закрила в изпълнение на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби за 2019 година, са предоставени, както следва: 51 стипендии на ученици от държавни и частни училища и 316 стипендии на ученици от общински училища.
- През 2019 г. Министерството на образованието и науката е отпуснало стипендии за стимулиране на деца с изяви дарби от държавни училища, финансирани от МОН, от общински и частни училища, класирани по мярка, включена в Раздел II от Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби, както следва:
 - 99 стипендии на ученици от държавни училища;
 - 18 стипендии на ученици от частни училища;
 - 290 стипендии на ученици от общински училища.
- С почетното отличие на Министерството на образованието и науката „Национална диплома са удостоени 12 зрелостници от випуск 2018/2019 година.

4.3. Дейности по продукт/услуга *Ученически олимпиади и състезания*

- Осигурена е възможност на учениците да демонстрират своите способности, чрез участие в национални и международни ученически олимпиади и състезания по различни общообразователни предмети и направления. През учебната 2018/2019 година по Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците са проведени 84 национални и международни изяви, а по Националния спортен календар са проведени 23 национални и международни изяви и състезания. За обезпечаването на изявите от НСК са осигурени 256 600 лв., а за обезпечаването на НКИИ са осигурени 19 100 лв.
- Разработена е и е одобрена Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“ за 2019 г. До 30.06.2019 година са проведени 21 национални олимпиади и 30 национални състезания. Българските национални отбори завоюваха призови места в 14 международни олимпиади и 4 балкански олимпиади. Завоювани са 35 медали, от които 3 златни, 17 сребърни и 15 бронзови медали.

- Изпълняват се дейности по Модул 1 „Осигуряване на обучение на таланти ученици за участие в ученическите олимпиади“ по национална програма „Ученически олимпиади и състезания“ за учебната 2018-2019 година.
- Организиран са и са проведени:
 - училищни кръгове във всички професионални гимназии на състезания по професиите, за които се провеждат национални състезания;
 - 14 регионални кръга на състезания по професии;
 - национални състезания по 21 професии;
 - международни състезания, вкл. Международен панаир на учебно-тренировъчните фирми „ТФ ФЕСТ – Млад предприемач“ и Европейско състезание по статистика;
 - олимпиада по техническо чертане.

4.4. Дейности по продукт/услуга *Подпомагане личностното развитие на децата и учениците*

Прилага се пакет от гъвкави мерки с фокус върху повишаване капацитета на учители, директори, педагогически съветници и т.н., свързани с преодоляване на агресията в образователните институции, повишаване на чувствителността към различните форми на насилие, в т.ч. и домашното насилие.

- С цел подобряване на дисциплината в училище и намаляване случаите на агресия, както и във връзка с Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция е актуализирана дейността на Националната мобилна група за психологическа подкрепа за период от три години – 2019-2021 г. В нея са включени 20 училищни психолози. Мобилната група работи на територията на цялата страна и се координира от шест регионални управления на образованието, които са определени за центрове във връзка с дейността на психолозите, включени в мобилната група, и от координатор. През учебната 2018/2019 година Националната мобилна група осъществи работа по 10 случая и оказва подкрепа на повече от 500 деца и ученици във връзка с различни кризисни ситуации.
- С оглед създаване на подкрепяща и сигурна среда в най-добрия интерес на детето и ученика се увеличава броят на училищните психолози и педагогически съветници училищата, като през учебната 2018/2019 година са отпуснати целево средства за назначаването на такива специалисти в училищата с над 350 ученици.
- За преодоляване на тенденциите на агресия и насилие в образователните институции съвместно с Института за изследване на населението и човека към БАН се изготви Програма за превенция на проявите на агресия и насилие в училище, както на и техните механизми, мотиви и форми.
- Със заповед на министъра на образованието и науката се създаде работна група в Министерството на образованието и науката, която изготви документ за цялостна училищна програма за сигурна училищна среда и за превенция на тормоза и насилието

с активното участие на училищата. Програмата предстои да се апробира в 5 училища за тригодишен период преди да бъде въведена в образователната система.

- В институциите в системата на предучилищното и училищното образование се прилага Механизъм за противодействие на училищния тормоз и Алгоритъм към него, утвърдени от министъра на образованието и науката.
- Ежегодно се извършва обобщаване и анализ на броя на инцидентите и видовете агресия, като се анализират причините и се търсят адекватни мерки за преодоляването им. През учебната 2018/2019 година се отчита намаляване на физическата агресия, на тормоза и на насилието над деца, задържане на нивото на проявите, свързани с кибертормоз, и известно увеличение на вербалната агресия.
- Проведено е обучение на 12 224 логопеди, психолози и ресурсни учители за работа по превенция на наркотичните вещества сред подрастващите.
- Изпълнени са дейности по въвеждане на функционална оценка чрез ICF-CY (Международна класификация на функционирането на човека, уврежданията и здравето за деца и младежи, разработена от Световната здравна организация). Обучени са 75 специалисти за въвеждане на инструмента.

4.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Брой изяви по Национален календар за изяви по интереси на децата и учениците	Брой	75	84
Ученици, взели участие в състезания и спортни активности в Националния спортен календар и в Ученическите игри за деца и ученици с увреждания	Брой	82 000	84 928
Деца и ученици, получили средства по ПМС № 129/2000 г. – държавни училища на МОН	Брой	70 000	212 472 деца и 588 940 ученици от общинските ДГ и училища и 79 306 деца и ученици от държавните училища към МОН
Ученици, за които са приложени мерките за закрила на деца с изявени дарби от Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби на МОН	Брой	550	367
Проведени национални олимпиади и състезания	Брой	50	50
Ученици, взели участие в олимпиади и състезания	Брой	100 000	100 000
Национални отбори за участие в международни олимпиади и състезания	Брой	14	10 4 международни състезания

Ученици, включени в обученията за подготовка за участие в състезания и олимпиади	Брой	6 000	9534
Брой ученици, обхванати от дейности по кариерно ориентиране	Брой	15 780	0
Ученици/деца от училища /детски градини, включени в дейности, подпомагащи личностното развитие на децата и учениците	Брой	70 000	300 064
Въведени програми за превенция на агресията и рисковото поведение на децата и учениците	Брой	1	1
Сформирана Национална мобилна група за психологическа подкрепа	Брой	1	1
Обучени логопеди, психолози и ресурсни учители за работа по превенция на наркотичните вещества сред подрастващите	Брой	150	12 224
Въвеждане на функционална оценка ICF	Брой	1	1
Обучени специалисти за въвеждане на ICF	Брой	-	75
Брой обхванати ученици в програми и кампании за превенция на употребата и злоупотребата с наркотични вещества	Брой	-	288 641
Проведени изследвания	Брой	1	1
Проведен Панаир на УТФ Млад предприемач и участвали ученици	Брой	300	1000
Проведено Международно състезание за решаване на бизнес казус Global Enterprise Challenge	Брой	0	80

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорности за изпълнение на програмата имат дирекции Приобщаващо образование“, „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Организация и контрол“, „Професионално образование и обучение“, регионалните управления на образованието, Националният дворец на децата, центровете за подкрепа за личностно развитие и Учебен център, професионални гимназии и училища, в които се осъществява професионална подготовка.

4.6. Отчет на разходите по програмата

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	31 071 100	60 558 848	37 797 277
от тях за:			
Персонал	20 394 100	41 707 380	23 907 275
Издръжка	10 677 000	15 805 779	11 056 545
Капиталови разходи	0	3 045 689	2 833 457
I. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	8 898 100	11 137 591	10 544 260
от тях за:			
Персонал	2 766 600	3 302 430	3 129 825
Издръжка	6 131 500	6 830 737	6 622 243

Капиталови разходи		1 004 424	792 192
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	22 173 000	49 421 257	27 253 017
от тях за:			
Персонал	17 627 500	38 404 950	20 777 450
Издръжка	4 545 500	8 975 042	4 434 302
Капиталови разходи		2 041 265	2 041 265
<i>От тях за:</i>			
<i>подкрепа за личностно развитие на учениците от общинските училища и училищата, финансирани от МК и ММС, чрез дейности за занимания по интереси и общински центрове за подкрепа за личностно развитие</i>	22 173 000	49 421 257	27253017*
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	0	195 350	202 680
от тях за:			
Стипендии, в т.ч.:		142 800	136 226
<i>Стипендии за деца с изявени дарби</i>		142 800	136 226
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата, в т.ч.:		4 100	18 382
<i>Награди за отличили се ученици</i>		4 100	18 382
Субсидии за нефинансови предприятия, в т.ч.:		48 450	48 072
<i>Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади</i>		48 450	48 072
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	2 000 000	2 833 600	903 398
от тях за:			
За подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие - реализиране на мерки за ученици с изявени дарби	2 000 000	1 857 200	
Субсидии за финансово подпомагане на проекти на спортни организации по програми в областта на спорта за учащи - ММС		976 400	903 398
Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 000 000	3 028 950	1 106 078
Общо разходи по бюджета (I.+II)	8 898 100	11 332 941	10 746 940
Общо разходи (I.+II.+III.)	33 071 100	63 587 798	38 903 355
Численост на щатния персонал	139	139	133

Общият размер на отчетените разходите по програмата е 38 903,4 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са 10 746,9 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 10 544,3 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата, както и разходите на МОН и ВРБ по Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“. Отчетените администрирани разходи по бюджета на ПРБ са в размер на 202,7 хил. лв. и включват: стипендии, изплащани от ВРБ по програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби; предоставени средства по НП "Ученически олимпиади и състезания" за обучение на талантиливи ученици от частни училища за участие в ученически олимпиади;

оказана финансова подкрепа за обучение в чужбина и награди на отличили се ученици в национални ученически конкурси.

Разходите по други бюджети и сметки за средства от ЕС допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 28 156,4 хил. лв. Ведомствените разходи по други бюджети са в размер на 27 253,0 хил. лв. и включват разходите на общинските центрове за подкрепа за личностно развитие. Администрираните разходи по други бюджети в размер на 903,4 хил. лв. включват предоставените средства от Министерството на младежта и спорта за финансово подпомагане на проекти на спортни организации по програми в областта на спорта за учащи.

5. Преглед на изпълнението на програма „Образование на българите в чужбина“

Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Основните дейности през 2019 година са свързани с обучението по и на български език зад граница и са насочени към създаване на условия за популяризиране на българския език и културноисторическото ни наследство по света. В тази връзка са осъществени политики за:

- Осигуряване на условия за изучаване на български език и литература, на история и география на България зад граница чрез реализиране на Националната програма „Роден език и култура зад граница“ и прилагане на Постановление на Министерския съвет за българските неделни училища в чужбина.
- Осигуряване на условия за разширяване и утвърждаване на българистиката в чуждестранни университети.
- Популяризиране на българската култура, традиции и създаване на условия за съхраняване на българското самосъзнание зад граница. Съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство извън пределите на Република България, включително дейности по подкрепа на образователните дейности на българските общности в съседните балкански страни.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

5.1. Дейности по продукт/услуга *Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина*

- Осигуряване на преподаватели в средните и висши училища, в които се обучават ученици и студенти с българска народност:
 - Организиран са и са проведени 3 конкурса за избор на преподаватели за средните и висши училища (по български език и литература, история и българска народна музика и музикално-теоретични дисциплини) в Украйна, Молдова и Казахстан
 - Информацията относно одобрените кандидати е изпратена в приемащата страна
 - След получено потвърждение от приемащата страна на предложените кандидати за преподаватели от Р Молдова са изготвени заповеди за тяхното командироване за учебната 2019/2020 година. Изготвени са 26 заповеди за командироване на

преподаватели по линия на ПМС № 103 за Украйна, Р Молдова, Р Сърбия, Румъния и Р Казахстан за учебната 2019/2020 година. Разкрито е 1 ново преподавателско място за Украйна и Молдова.

➤ Осъществен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите чрез проучване на представените от тях отчети и получените мнения от приемащите институции.

- Разширена е мрежата от български неделни училища – утвърден е актуализиран Списък с 124 български неделни училища в чужбина
- Организиран са и са проведени конференции, семинари и срещи по проблемите на образованието на българите зад граница в Малага, Испания и Белфаст, Северна Ирландия.

5.2. Дейности по продукт/услуга *Български държавни училища в чужбина. Обучение по български език и литература, история и география на България*

- Разработени са нови учебни програми за обучението по история и география на България, организирано в чужбина – за гимназиалния етап.
- Разработени са и са въведени електронни обучителни продукти – за учениците от I до IV клас.
- Осигурена е учебна и учебно-помощна литература за българските общности зад граница на основание чл. 2 и чл. 7 от ПМС № 103/1993 г. За целта са закупени и предоставени 2603 бр. книги за нуждите на училищата на българските общности зад граница в Р Молдова, Украйна, Р Турция, Албания, Р Сърбия, Р Казахстан и Румъния.

5.3. Дейности по продукт/услуга *Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина*

- Проведена е 30-та Републиканска олимпиада по български език и литература в Република Молдова. Издаден е и е разпространен сборник с творби на първенци от олимпиадата.
- Одобрени са учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина
- Организирана е пътуваща изложба с рисунки на ученици от българските неделни училища в чужбина под надслов „Обич за България“.
- Организиран са квалификационни и езикови курсове и педагогически и езикови практики на учители, ученици и студенти от българските общности в чужбина. В тази връзка са проведени курсове за квалификация на педагогически кадри и практики на студенти и ученици на основание чл. 6 на ПМС № 103 в:
 - Департамента за информация и усъвършенстване на учителите при СУ „Св. Климент Охридски“ за 53 преподаватели, 29 студенти и 58 ученици от Украйна;
 - Русенския университет „Ангел Кънчев“ за 7 преподаватели, 35 ученици от Р Молдова и Румъния;
 - Югозападния университет „Неофит Рилски“ за 10 преподаватели от Сърбия и 4 преподаватели и 8 ученици от Албания;

- Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“ за 16 преподаватели и 40 студенти от Р Молдова;
- Техническият университет – Габрово за 69 преподаватели, 5 студенти и 5 ученици.

Общият брой на участниците в проведеното обучение е 159 преподаватели 74 студенти, 106 ученици

В допълнение с цел осъществяване на държавната политика за развитие на българистиката са осъществени следните дейности:

- С ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища се осигуряват условия за ефективно функциониране на съществуващите лекторати и по възможност откриване на нови такива. За академичната 2019/2020 г. са открити 6 нови лекторати в Азербайджан, Грузия, Румъния, Португалия, Япония и Украйна.
- Организиран са и са проведени конкурси за подбор на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища;
- Изготвени са и са изпратени резултатите от проведените конкурси и документите на одобрените кандидати в приемащата страна.
- Командировани са преподавателите в чужбина, съгласно ПМС № 44/14.03.2019;
- Осъществени са контрол, анализ и мониторинг на дейността на преподавателите съгласно ПМС № 44/14.03.2019 съвместно с държавните висши училища и дипломатическите представителства зад граница.
- Осъществени са мероприятия, посветени на чуждестранната българистика.

С цел организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българисти са осъществени следните дейности:

- Разпространение на информацията за летните езикови курсове чрез дипломатическите представителства зад граница;
- Получаване и обработване на заявките с чуждестранни образователни институции за провеждане на летни езикови курсове;
- Обобщаване на информацията и уведомяване на висшите училища в страната за броя на участниците в летните езикови курсове;
- Организационно подпомагане провеждането на летния езиков курс;
- Събиране, обобщаване и анализиране на резултатите от проведените курсове.

5.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Финансирани образователни проекти по НП „Роден език и култура зад граница“	брой	160	140
Български неделни училища в чужбина, финансирани по ПМС № 90/2018	брой	220	205
Действащи български лекторати в чужбина	брой	41	38
Чуждестранни българисти, посещаващи летни езикови курсове годишно	брой	185	140
Брой учебно-помощна литература, изпратени да задоволят нуждите както на училищата на българските общности зад граница, така и на българистиката в чужбина като цяло	брой тома	2 500	2 603
Брой учители, студенти и ученици от българските общности зад граница, за участие в квалификационни и езикови курсове за една учебна година	брой участници	400 преподаватели, 450 ученика и студента. Общо 850 бр.	159 преподаватели 74 студенти, 106 ученици
Брой чуждестранни ученици и студенти от българската народност, посетили България за летен отдих	брой участници	240	140

Отговорност за изпълнението на програмата имат Дирекциите „Образование на българите зад граница и училищна мрежа”, „Международно сътрудничество”, „Финанси“, „Стопански и счетоводни дейности“ на МОН и БСОУ „Петър Берон“, гр. Прага и БСОУ „Христо Ботев“, гр. Братислава.

5.4. Отчет на разходите по програмата

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	3 655 300	3 429 088	3 222 466
от тях за:			
Персонал	1 514 300	1 479 396	1 424 591
Издръжка	2 141 000	1 945 155	1 790 615
Капиталови разходи	0	4 537	7 260
I. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	3 655 300	3 429 088	3 222 466
от тях за:			
Персонал	1 514 300	1 479 396	1 424 591
Издръжка	2 141 000	1 945 155	1 790 615
Капиталови разходи		4 537	7 260

2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	8 000 000	12 283 622	12 283 554
Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина, в т.ч.:	8 000 000	12 283 622	12 283 554
<i>Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина - средства по чл.20 от ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина</i>	<i>8 000 000</i>	<i>12 283 622</i>	<i>12 283 554</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	83 358	0
от тях за:			
Средства по ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина		1 500	
Курсове за квалификация на педагогическите кадри и практики на ученици по ПМС 103/1993 г.		81 858	
Общо администрирани разходи (II.+III.):	8 000 000	12 366 980	12 283 554
Общо разходи по бюджета (I.+II)	11 655 300	15 712 710	15 506 020
Общо разходи (I.+II.+III.)	11 655 300	15 796 068	15 506 020
Численост на щатния персонал	55	59	56

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 15 506,0 хил. лв. Същите са разходи по бюджета на министерството, като ведомствените разходи в размер на 3 222,5 хил. лв. и включват разходите на МОН и държавните училища в чужбина за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на – 12 283,6 хил. лв. и включват предоставено финансиране по национална програма „Роден език и култура зад граница“ и по ПМС № 90 от 2018 г. за българските неделни училища в чужбина за организиране на обучение за българите, живеещи извън Република България.

6. Преглед на изпълнението на програма „Учене през целия живот”

За изпълнението на програмата през 2019 година са създадени условия за осигуряване на напредък при постигане целите на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014–2020 г. и за реализиране на политиката за учене през целия живот в България.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

6.1. Дейности по продукт/услуга *Разработване на политики за учене през целия живот*

- Разработен е и е приет План за действие за 2019 г. в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г. (НСУЦЖ) (Решение по т. 2 от Протокол № 24 от заседание на МС, проведено на 12.06.2019 г.).
- Осъществени са дейности за разработване на Годишен доклад за изпълнението през 2018 г. на НСУЦЖ.

- Разработени са основни параметри на изпълнението на предвидените дейности и задачи по области на въздействие в плана за действие за 2019 година в изпълнение на НСУЦЖ за периода 2014-2020 г., вкл. като интегрирана част от годишния доклад за изпълнението през 2018 г.;
- Разработен е Доклад за състоянието на сектора за учене на възрастни през 2018 г.;
- Проведен е национален консултативен процес с над 2000 представители на различни заинтересовани страни в сектора за учене на възрастни за формулиране на мерки за повишаване на необходимите умения на възрастните. Въз основа на консултативния процес е разработен Доклад с изводи и препоръки за формулиране на мерки и конкретни проектни интервенции през периода 2021-2027 г.
- Осъществени са дейности за организиране и координиране дейността на Координационния съвет на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“, вкл. е проведена Пролетна работна среща на Координационния съвет на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“ – 18-19 април 2019 г. и семинар за добри практики за учене на възрастни – 17-18 април 2019 г. в с. Старосел с 35 участника.
- Създадени са 22 областни координационни групи за УЦЖ, които заедно със създадените през предходни периоди обхващат всички 28 области на страната.
- Осигурена е функционалност на интернет страницата на националния координатор за учене на възрастни.
- Реализирани са дейности за изпълнение на Национална програма в изпълнение на Обновената европейска програма за учене на възрастни за периода 2018-2019 година.
- Разработена е Национална програма в изпълнение на Обновената европейска програма за учене на възрастни за периода 2020 – 2021 година и е изпратена в срок за одобрение на Изпълнителната агенция по образование, аудиовизия и култура към Европейската комисия.
- Осъществено е изпълнение на Работната програма на Националното звено за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE) за периода 2019-2020 година в съответствие с одобрената система от индикатори, одобрена от Европейската комисия.
- Национална контактна мрежа „BG – EPALЕ“ е надградена със 646 потребители на Платформата от България.
- Осигурено е поддържане на съдържателните рубрики на Платформата EPALЕ на български език. Създаден е профил на посланика на EPALЕ за избор на 28 посланици на Платформата. Разработени и публикувани са 12 бр. месечни бюлетина (януари-декември) на EPALЕ, вкл. и на интернет страницата на националния координатор за учене на възрастни.

6.2. Дейности по продукт/услуга *Ограмотяване на възрастни*

- Подготовка и публикуване на материали, свързани с учене през целия живот (включително по EPALЕ, Еразъм +) във в. „Аз-буки“

- Публикуване на експертни текстове, свързани с учене през целия живот и приобщаващо образование (вкл. по EPALE, Еразъм +) в научно-методическите списания, издавани от „Аз-буки“
- Участие в семинари и представяне на възможностите за популяризиране на текстове, свързани в новите образователни стандарти, обмен на добри практики, учене през целия живот.
- Покани към специалисти в тази област да предоставят авторски текстове за публикуване в изданията на „Аз-буки“.

6.3. Дейности по продукт/услуга *Лицензиране и последващ контрол на центрове за професионално обучение и центрове за информирани и професионално ориентирани*

- Актуализирана е Наредба № 2 от 22 юни 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години, В сила от 10.07.2018 г., издадена от министъра на образованието и науката, Обн. ДВ. бр.57 от 10 Юли 2018г., изм. обн. ДВ, бр.77 от 01.10. 2019 г.
- Извършена е промяна в критериите и процедурата за лицензиране на центрoвете за професионално обучение (ЦПО).
- Осъществен е последващ контрол на лицензираните ЦПО - по места в страната са осъществени проверки на дейността на общо 136 ЦПО.
- Осъществено е поддържане на интернет страница на НАПОО. За отчетния период ЦПО са качили в Информационната система на НАПОО 13 554 свидетелства за професионална квалификация, от тях са прегледани общо 21 172.
- Осигурено е поддържането на публичните регистри в интернет страницата на НАПОО: регистър на лицензираните ЦПО; регистър на лицензираните ЦИПО; регистър на отнетите лицензии и регистър на издаваните от ЦПО документи за професионална квалификация.

6.4. Дейности по продукт/услуга *„Еразъм+“ (осъществяват се от Центъра за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР))*

- Осъществено е администриране на програмите „Еразъм+“ (всички децентрализирани дейности) и „Европейски корпус за солидарност“, съпътстващите дейности и инициативи – eTwinning, Европас, Еврогайдънс и Евридика.
- ЦРЧР участва като партньор в редица други инициативи и проекти като Болонски процес, Платформата за образование на възрастни (EPALE).
- Изпълнени са дейности за:
 - Повишаване осведомеността и капацитета на българската общност за реализирането на проекти за глобална мобилност и партньорства в сферата на образованието, обучението и младежта
 - Повишаване осведомеността и капацитета на разработващите политиките специалисти за използване и практическо прилагане на резултатите от проектите за мобилност и партньорства в сферата на образованието, обучението и младежта

- Насърчаване и увеличаване на партньорствата между всички форми на образование и обучение, от една страна, и пазара на труда, от друга, с цел преодоляване на актуалните предизвикателства: високото ниво на безработица, ранното напускане на училище и липсата на висококвалифицирана работна ръка
- Повишаване на капацитета на организациите при разработването на проектни предложения.

6.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.01.06 Бюджетна програма „УЦЖ“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Функциониращи областни координационни групи за УЦЖ	Брой	28	28
Проведен обучителен семинар за подобряване на условията за формиране на политики на областно ниво за областните и заместник-областните координатори за УЦЖ	Брой участници	56	56
Увеличен брой на участващите институции и организации в Националната мрежа за учене на възрастни	Брой	600	450
Лицензиране на ЦПО и ЦИПО (съгласно броя подадени заявления) – по данни на НАПОО	Брой	съгласно подадени заявки	40 ЦПО
Изменение на лицензия на ЦПО (съгласно броя подадени заявления) – по данни на НАПОО	Брой	съгласно подадени заявки	33
Последващ контрол- проверки на място на ЦПО и ЦИПО – по данни на НАПОО	Брой	130/90	Проверени са 136 ЦПО
Последващ контрол- проверки в информационната система на издадените от ЦПО свидетелства за ПК – по данни на НАПОО	Брой проверени свидетелства издадени от ЦПО	съгласно подадени заявки	21 172
Последващ контрол- публикувани в регистъра на издадените от ЦПО свидетелства за ПК – по данни на НАПОО	Брой проверени свидетелства издадени от ЦПО	съгласно подадени заявки	7893
Поддържане Интернет страница на НАПОО с цел поддържане в реално време на регистрите – по данни на НАПОО	Брой	1	1
Поддържане и надграждане на Информационната система на НА-ПОО предоставяща данни в реално време към публичните регистри, вкл. и инфраструктура, необходима за функционирането ѝ – по данни на НАПОО	Брой	1	1
Организиране на национални конференции, семинари, кръгли маси и др. за популяризиране на европейските инструменти за насърчаването на Ученето през целия живот - ЕКР/НКР, ЕСVET в ПОО, валидиране, осигуряване на качеството и др. – по данни на НАПОО	Брой	3	1

Издаване на информационни материали за популяризиране на европейските инструменти за учене през целия живот - статии/новини – по данни на НАПОО	Брой	-	22
Поддържане на публични регистри на сайта на НАПОО – по данни на НАПОО	Брой	4	4

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорности за изпълнение на програмата имат дирекции „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Организация и контрол“, „Професионално образование и обучение“, както и други дирекции от общата и специализираната администрация на МОН, вкл. членовете на екипите на националния координатор за учене на възрастни и Националното звено за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE) и Центърът за развитие на човешките ресурси.

6.6. Отчет на разходите по програмата

1700.01.06 Бюджетна програма „Учение през целия живот“			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 550 700	2 370 250	1 815 119
от тях за:			
Персонал	1 767 700	1 767 700	1 209 450
Издръжка	783 000	596 235	599 354
Капиталови разходи	0	6 315	6 315
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	2 550 700	2 370 250	1 815 119
от тях за:			
Персонал	1 767 700	1 767 700	1 209 450
Издръжка	783 000	596 235	599 354
Капиталови разходи		6 315	6 315
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	33 263 500	35 074 330	43 956 679
от тях за:			
Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори	33 263 500	35 074 330	43 956 679
Общо администрирани разходи (II.+III.):	33 263 500	35 074 330	43 956 679
Общо разходи по бюджета (I.+II)	2 550 700	2 370 250	1 815 119
Общо разходи (I.+II.+III.)	35 814 200	37 444 580	45 771 798
Численост на щатния персонал	94	94	89

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 45 771,8 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са 1 815,1 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата.

Разходите по други бюджети и сметки за средства от ЕС допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 43 956,7 хил. лв. Същите са администрирани разходи по програма „Еразъм+“, управлявана от Центъра за развитие на човешките ресурси.

7. Преглед на изпълнението на програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”

Програмата цели насърчаване усилията на автономните висши училища за непрекъснато усъвършенстване качеството на предлаганото висше образование, подпомагане на висшите училища при въвеждането на вътрешни системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на развитието на академичния състав, създаване на условия за включване на българските висши училища в европейското образователно пространство и усвояване на добрите практики от висшите училища на държавите-членки на ЕС. Осигуряване на условия за достъп до качествено висше образование, целящо бърза и успешна реализация през целия живот.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

7.1. По продукт/услуга – Разработване и изпълнение на политика в областта на висшето образование и актуализиране и усъвършенстване на нормативната уредба, регулираща системата на висшето образование, в съответствие с европейското законодателство и европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование

- Осигурени условия за ефективно функциониране на системата на висшето образование в Република България, както и за нейното модернизирание и оптимизиране чрез промяна в нормативната уредба;

- Продължава работата по усъвършенстване на системата за рейтинг на висшите училища. На интернет страница <https://rsvu.mon.bg/> е публикувана и е обществено достъпна обновена рейтингова система на висшите училища в Република България за 2019 година. Актуализирана и подобрена е и самата платформа от гледна точка на функционалностите, достъпа, дизайна на системата.

- Осигурени са нормативни условия за разширяване на академичната автономия, правото на институциите за висше образование и изследвания за качествен подбор на научно-преподавателските кадри и тяхното научно развитие и кариерно израстване.

- Осъществен е контрол по законовите изисквания за дейността на висшите училища – извършени са 14 проверки на следните висши училища (ВУ):

- Стопанската академия „Димитър Ценов“ – Свищов – 2 проверки;
- Русенския университет „А. Кънчев“;
- Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ – 2 проверки;

- Шуменския университет „Еп. Константин Преславски“;
- Технически университет – Габрово;
- Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ – София;
- Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – София;
- Лесотехнически университет – София;
- Висше училище по телекомуникации и пощи – София;
- Университет по библиотекознание и информационни технологии – София;
- Висше строително училище „Любен Каравелов“ – София;
- Технически университет – София;
- Химикотехнологичен и металургичен университет – София;
- Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

• Извършени са действия по организиране и координиране на дейностите за прием на студенти, докторанти и специализанти:

- Установено е взаимодействие с отрасловите министерства и ведомствата – потребители на кадри с цел установяване на потребности от специалисти с висше образование в съответните общественно-икономически области.
- Установено е взаимодействие с държавните висши училища по отношение възможностите за обучение по професионални направления.
- Събрани са и обобщени данни за броя на обучаваните студентит по професионални направления, специалности и форми на обучение във връзка с подготовката на план-приема за учебната 2019-2020 година.
- Анализирана е информацията, свързана с капацитета на висшите училища за обучение на студенти по съответните професионални направления във връзка с подготовката на план-приема за учебната 2019-2020 година.
- С Решение № 241/25.05.2019 г. на Министерския съвет за броя на приеманите студенти и докторанти във висшите училища на Р България през 2019-2020 г. за държавните висши училища са утвърдени 43 458 места за прием на студенти в субсидирана форма на обучение и 12 855 места за обучение срещу заплащане. В сравнение с учебната 2017/2018 година местата за субсидирано обучение в ДВУ са с 2 323 по-малко. За частните висши училища са утвърдени 12 344 места, което е с 1 091 по-малко от утвърдените места за 2018/2019 учебна година.
- За държавните висши училища са утвърдени 2 254 места за обучение в образователната и научна степен „доктор“, от които 1 635 за редовно и 619 за задочно обучение. За частните висши училища са утвърдени 166 места – 115 за редовна и 51 за задочна докторантура. За научните организации – 296 места – 200 за редовна и 96 за задочна докторантура, в т.ч. за БАН – 130 за редовна и 50 за задочна докторантура.
- Въз основа на събрана и обобщена информация от висшите училища, Националната агенция за оценяване и акредитация и Центъра за информационно осигуряване на образованието е направен анализ на изпълнението на приема във висшите училища и научните организации за учебната 2018-2019 година.

- Организирана и координирана е дейността по утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища; с Постановление на Министерския съвет са утвърдени таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2019/2020 година;

- Организирани и координирани са дейностите за прием за обучение в Република България на чуждестранни граждани от българска народност. С Решение на Министерския съвет № 241 от 25.05.2019 г. са утвърдени 2000 места за прием на студенти – чуждестранни граждани от българска народност и 150 места за граждани на Република Северна Македония, както и 40 места за обучение на докторанти.

- Финансирани са държавните висши училища – планиране на трансферите от държавния бюджет за ДВУ по елементи, изпълнение на трансферите за държавните висши училища съгласно месечно разпределение на бюджета за 2019 г. В съответствие със Закона за висшето образование въз основа на показателите от рейтинговата система, част от субсидията за издръжка на обучението се предоставя на база комплексна оценка на качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда.

- Във връзка с политиката за превенция на нарушения при процедурите за издаване на дипломите за завършено висше образование са организирани дейностите, свързани с осигуряване на холограмни стикери в дипломите за завършена образователно-квалификационна степен на висше образование. През 2019 г. са отпечатани 47 257 броя холограмни стикери за дипломи за висше образование.

- Организирани са дейностите по поддържане, усъвършенстване и разширение на управленската информационна система за висшето образование (регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти; регистър на завършилите студенти и докторанти); изготвяне на справки и анализи за управленски решения. Положени са усилия да са преработят регистрите от информационната система в съответствие с изискванията на регламента на ЕС за защита на личните данни.

- ЦИОО е изготвил и предоставил за нуждите на МОН и други външни потребителмножество справки върху проверените и обобщени на национално ниво данни за висшето образование;

- Дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) е насочена към ефективно постигане на заложените стратегически цели в областта на висшето образование. НАОА осъществява процедури за оценяване, акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол за поддържане и повишаване качеството на обучението и на академичния състав на висшите училища и научните организации. Дейността ѝ е в пълно съответствие с европейските стандарти и с националното законодателство. НАОА извършва и регулярен мониторинг на учебните програми в професионалните направления/специалности от регулираните професии, тяхната актуализация съобразно еволюцията на научните знания и технологии.

- Целите на Националния студентски дом (НСД) по отношение изпълнението на държавната политика в полза на студентите са за все по-пълното удовлетворяване на

техните потребности в областта на образованието, науката и културата, развивайки и подкрепяйки широк кръг от извън аудиторни форми на работа с тях.

7.2. По продукт/услуга - Оценяване и поддържане на качеството на висшето образование

- използване на Рейтинговата система на висшите училища в РБ. Рейтинговата система дава възможност висшите училища да бъдат сравнявани на базата на 44 индикатора, които измерват различни аспекти на учебния процес и научната дейност, удовлетвореността на студентите от учебната среда и социално-битовите и административни услуги, престижа, връзките с пазара на труда и реализацията на завършилите.

- оценяване на начина, по който висшето училище осъществява мисията и целите си като организация. За осигуряване на обективност и професионализъм при осъществяване на акредитационните процедури в институциите за висше образование и научните организации по чл. 47 от ЗВО, през 2019 г. Акредитационният съвет (АС) на НАОА е утвърдил 246 експертни групи с експертен състав от 760 хабилитирани лица; 110 студенти; 145 докторанти; 18 международни експерти; 40 потребители на кадри. За обновяване базата данни с експерти през 2019 г. АС е номинирал 267 нови експерти за участие в експертни групи, от които 160 хабилитирани лица; 15 международни експерти; 32 студенти; 39 докторанти.

- оценяване на проектите за откриване или за преобразуване на висше училище, на факултет, на филиал, на колеж, както и за откриване на професионални направления и специалности от регулираните професии. Дейността се извършва от НАОА.

- оценяване на ефективността, с която висшите училища контролират, поддържат и повишават качеството на обучение в предлаганите области на висшето образование и на професионалните направления. Дейността се извършва от НАОА.

- подпомагане и контролиране на висшите училища при въвеждането и усъвършенстването на вътрешните системи за оценяване и за поддържане на качеството на обучение. Дейността се извършва от НАОА.

- мониторинг на процедурите по Закона за развитието на академичния състав в Република България. На основание чл.30, ал. 1 от ЗРАСРБ по сигнали на засегнати лица са осъществени 34 проверки по документи на процедури за придобиване на научна степен, както и за заемане на академични длъжности.

7.3. По продукт/услуга – Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

Дейността се извършва изцяло от НАОА:

- дейности за приключване на акредитационни процедури за: институционална акредитация на висши училища - 13; програмна акредитация на професионални направления - 95; програмна акредитация на специалности от регулираните професии - 14; програмна акредитация на докторски програми - 343 решения; изменение на капацитета на специалности от регулираните професии и професионални направления - 6; оценяване на среда и дистанционна форма на обучение - 4; оценяване на проекти за откриване и

преобразуване на висше училище - 2; оценяване на проекти за откриване/ преобразуване на основно звено - 2; оценяване на проекти за откриване на професионални направления -2; оценяване на проекти за откриване на специалности от регулираните професии - 5;

- приключили процедури, свързани със следакредитационно наблюдение и контрол за изпълнение на дадените от Акредитационния съвет или ростоянните комисии по области на висшето образование препоръки, от които: 3 за институционална акредитация; 50 за програмна акредитация на професионалните направления; 14 за програмна акредитация на специалности от регулираните професии;

- Осъществена процедура за установяване на съответствие/несъответствие между обучаваните студенти и капацитета на висши училища, определен с решение на НАОА.

7.4. По продукт/услуга – Академично и професионално признаване на образователни документи

- Извършена е проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писмени запитвания – 600 бр, Дейността се извършва от НАЦИД.

- Изпълнени са административни услуги по издаването на удостоверение APOSTILLE:

- Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от: институциите в системата на предучилищното и училищното образование - 6589 бр. и от висшите училища и научните организации в Р.България – 14 019 бр. ;

- Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверения за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на РБългария, необходимо за достъп или упражняване на регулирана професия на територията на друга държава – 78 бр.

- Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за ползване правата на завършили образователно-квалификационни степени на граждани, придобили полувисше и висше образование до 27.12.1995 г. и висше образование на образователно-квалификационна степен „специалист по...“ в страната – 9 бр. Дейността се извършва от НАЦИД.

- Заверка на удостоверения за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Република България, необходима за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава - 104 бр. Дейността се извършва от НАЦИД.

- Издаване на удостоверения за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища – 14 бр.

- Проверка на квалификационно ниво по Националната квалификационна рамка и Европейска квалификационна рамка и академични права на образователни документи по постъпили запитвания до националния ЕНИК-НАРИК център – 650 бр.

- Проверка на статута на висши училища и автентичността на дипломи/академични справки по Наредбата за държавните изисквания за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища – 486 бр.
- Проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писма от Министерството на външните работи, посолства, структури на Министерството на вътрешните работи. Дейността се извършва от висшите училища и от НАЦИД.
 - проверка за автентичност на дипломи – 595 бр.
 - проверки за автентичност на дипломи/академични справки по чл.17, ал.3 от наредбата по академично признаване – 456 бр.
 - Проверка на автентичност на професионални квалификации – 106 бр.
- Актуализация на база данни „Защитени дисертационни трудове и лица на академични длъжности“ по Регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове – 12 633 бр.

7.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Брой разработени проекти на нормативни актове	Брой	8	7
Брой извършени проверки по реда на ЗРАСРБ	Брой	2	0
Брой извършени проверки по реда на ЗВО	Брой	6	5
Утвърден брой студенти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС (№ 241/24.0.2019 г.)	Брой	47 000	43 458
Утвърден брой студенти в държавните (вкл. военните) висши училища, за обучение срещу заплащане, по Решение на МС (№ 241/24.0.2019 г.)	Брой	10 000	12 855
Утвърден брой студенти в частните висши училища по Решение на МС (№ 241/24.0.2019 г.)	Брой	15 000	12 344
Утвърден брой студенти – българи, живеещи извън РБ в държавните висши училища, съгласно ПМС №103/1993г.	Брой	2 000	2 000
Утвърден брой студенти – граждани на Република Македония, в държавните висши училища, съгласно ПМС № 228/1997г., по Решение на МС	Брой	150	150
Утвърден брой докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС (№ 241/24.0.2019 г.)	Брой	2 400	2 254
Утвърден брой докторанти в частните висши училища по Решение на МС (№ 241/24.0.2019 г.)	Брой	140	165
Утвърден брой докторанти в научните организации по Решение на МС (№ 241/24.0.2019 г.)	Брой	330	296
Утвърден брой докторанти – българи, живеещи извън Република България, съгласно ПМС № 103/1993 г.,	Брой	40	40

Забележка:

¹През 2019 г. посоченият брой на извършените проверки по реда на ЗРАСРБ е нула, като се имат предвид проверки, извършени на място във висшите училища.

Отговорност за изпълнението на програмата

Изпълнението на програмата попада в задълженията на дирекция „Висше образование, Националната агенция за оценяване и акредитация и Националния център за информация и документация.

7.6. Отчет на разходите по програмата

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	718 125 400	827 402 920	699 230 832
от тях за:			
Персонал	536 482 200	563 457 688	536 337 458
Издръжка	154 095 900	140 044 291	108 240 622
Капиталови разходи	27 547 300	123 900 941	54 652 752
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	6 694 800	4 823 471	4 179 340
от тях за:			
Персонал	1 828 900	2 035 000	2 046 586
Издръжка	4 865 900	2 084 204	1 513 563
Капиталови разходи		704 267	619 191
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	711 430 600	822 579 449	695 051 492
от тях за:			
Персонал	534 653 300	561 422 688	534 290 872
Издръжка	149 230 000	137 960 087	106 727 059
Капиталови разходи	27 547 300	123 196 674	54 033 561
<i>От тях за:</i>			
<i>издръжка на обучение на студентите в ДВУ</i>	<i>711 430 600</i>	<i>822 579 449</i>	<i>695 051 492</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	110 700	110 700	123 125
от тях за:			
Издръжка	12 700	0	
<i>Средства по чл. 73а, ал. 6, т. 1 от Закона за висше образование за Националното представителство на студентските съвети</i>	<i>12 700</i>		
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			180
Субсидии за нефинансови предприятия, в т.ч.:	98 000	110 700	109 043
<i>Средства по чл. 73а, ал. 6, т. 1 от Закона за висше образование за Националното представителство на студентските съвети</i>	<i>98 000</i>	<i>110 700</i>	<i>109 043</i>
Членски внос			13 902

III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	5 600 000	5 600 000	94 343 023
от тях за:			
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове	5 600 000	5 600 000	60 929 309
Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори			33 413 714
Общо администрирани разходи (II.+III.):	5 710 700	5 710 700	94 466 148
Общо разходи по бюджета (I.+II)	6 805 500	4 934 171	4 302 465
Общо разходи (I.+II.+III.)	723 836 100	833 113 620	793 696 980
Численост на щатния персонал	65	65	66

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 793 697,0 хил. лв. Разходите по бюджета на МОН по програмата са в размер на 4 302,5 хил. лв. От тях ведомствените разходи са в размер на 4 179,3 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 123,1 хил. лв. и включват разходите на НАОА за платен членски внос за EQAR (European Quality Assurance Register for Higher Education) и предоставените на Националното представителство на студентските съвети средства от държавния бюджет за по чл. 91, ал. 1, т. 1 и чл. 73а, ал. 6 от Закона за висшето образование в размер на 109,0 хил. лв.

Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 789 394,5 хил. лв., от които ведомствени разходи по бюджетите на държавните висши училища 695 051,5 хил. лв. и администрирани разходи в размер на 94 343,0 хил. лв. Администрираните разходи включват отчетените средства от държавните висши училища към 31.12.2019 г. по Европейски фондове и програми и по международни програми и други договори за сметките за средствата от Европейския съюз – форми КСФ, ДЕС и ДМП.

8. Преглед на изпълнението на програма „Студентско подпомагане”

Дейностите по програмата са насочени към подобряване условията за достъп до висше образование чрез прилагане на финансови мерки за подпомагане на студенти, докторанти и специализанти. Осъществени са дейности по: предоставяне на стипендии, помощи и награди със средства от държавния бюджет, предоставяне на кредити на студенти и докторанти; субсидирано ползване на студентски столове и общежития; подпомагане на физическото възпитание и спорта на студентите. Направен е преглед на предоставените от висшите училища проекти за спортуване на студентите и докторантите по реда на ПМС № 129/2000 г. Изпълнени са заложените цели за провеждането на политика в полза на студентите в извънучебно време чрез подпомагане на дейности на национално и местно равнище, в т.ч. развитие на международно сътрудничество и взаимодействие със световни, национални и регионални студентски организации, европейска интеграция, социални проекти и подпомагане на студенти в неравностойно положение, предприемачество и улесняване на достъпа до пазара на труда, кариерно и професионално развитие, програми и

проекти в областта на образованието, науката и културата, неформално образование и обучение, компютърни, театрални, певчевски и танцови изкуства, информационно осигуряване и издаване на учебни материали, спорт, туризъм и осмисляне на свободното време.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

8.1. По продукт/услуга - Разработване на политика за студентско подпомагане (ДВУ)

- Извършена е проверка на състоянието на студентските общежития и столове и методическо подпомагане на висшите училища и търговските дружества, които управляват студентски общежития и столове. Висшите училища и „ССО“ ЕАД периодично са консултирани по въпроси, свързани с управлението и ползването на студентските общежития и столове.

- Осъществено е методическо подпомагане на висшите училища и студентските съвети по отношение на стипендиите за студенти, докторанти и специализанти. Висшите училища периодично са консултирани по въпроси, свързани с предоставянето на стипендии със средства от държавния бюджет по реда и при условията на ПМС 90/2000 г.

- Извършено е изменение и допълнение на ПМС 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации, с което се въвеждат нов вид стипендии за определена категория студенти и целево предоставяне на стипендии на изявени ученици за обучение във висши училища по специалности от педагогически и технически професионални направления. Изменението на ПМС № 90/ 2000 г. е извършено с ПМС № 9 от 27.01.2020 г.

8.2. По продукт/услуга - Субсидиране на студентски столове, общежития и квартири (ДВУ)

- Събрана е информация за реализираните леглодни и хранодни и за усвояването на средствата от държавния бюджет в студентските столове и общежития за 2019 г.;

- Събрани са справки и е изготвен анализ на показателите за предоставяне на субсидия за студентските общежития и столове за 2020 година;

- Разработена е прогноза за необходимия брой леглодни и хранодни и за държавната субсидия за студентски общежития и столове на висшите училища и за необходимата субсидия за помощи за свободно наета квартира;

- Поради изтекъл договор с „ОРАК Инженеринг“ ЕООД за работа със софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития, е подготвено техническо задание за обявяване на открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Доставка на софтуерни лицензи за централизирано управление и контрол на студентски общежития и столове“. Процедурата е проведена, избран е изпълнител, с когото е сключен тригодишен договор.

8.3. По продукт/услуга - Студентски стипендии (ДВУ)

- Събрана, обобщена и анализирана е информация за вида, размера и броя на предоставените стипендии на българските и чуждестранните студенти, докторанти и специализанти, получаващи стипендии, помощи и награди през 2019 година;

- Извършено е планиране на показателите за предоставяне на стипендии по реда на ПМС № 90/2000 г. за 2019 година. Разработена е прогноза за необходимите средства от държавния бюджет за предоставяне на стипендии на студенти и докторанти за 2020 г.

8.4. По продукт/услуга - Кредитиране на студенти и докторанти (ДВУ и ЧВУ)

- ✓ с РМС 114/01.03.2019 г. е издадена държавната гаранция за 2019 г. в общ размер до 50 млн. лв. Изготвено е и е прието РМС 298/22.05.2019 г. за одобряване на държавните гаранции по ЗКСД в общ размер до 50 млн. лв. за бюджетната 2020 година;
- ✓ публикувана е Покана към банките за сключване на типов договор за кредитиране на студенти и докторанти. Сключени са споразумения за издаване на държавна гаранция за 2019 г. между министъра на образованието и науката и седем от банките, подписали типов договор за кредитиране на студенти и докторанти;
- ✓ проведена е среща на Националния съвет за кредитиране на студентите и докторантите, на която са представени анализ и оценка на действащата програма за студентско кредитиране и е обсъден размерът на държавната гаранция по ЗКСД за 2020 г.;
- ✓ изготвен е „Анализ на резултатите от прилагането на системата за кредитиране на студентите и докторантите за 2010-2018 година“;
- ✓ методически се подпомагат банките, висшите училища и научните организации; поддържа се актуална информация в рубриката „Студентско кредитиране“, достъпна от електронната страница на Министерството на образованието и науката;
- ✓ за периода от 2010 г. до 2019 г. са договорени общо 20 954 кредита за студенти и докторанти, а за 2019 г. техният брой е 505;
- ✓ активирани са държавните гаранции по ЗКСД и са погасени задълженията на 190 кредитополучатели поради обявяване на кредитите за предсрочно изискуеми; опростени са задълженията на 40 кредитополучатели поради раждане на второ дете в рамките на 5 години от изтичането на гратисния период и на 5 кредитополучатели, поради настъпване на смърт на кредитополучателите; опростени са задълженията на 2 кредитополучатели поради настъпване на трайна нетрудоспособност;

8.5. По продукт/услуга - Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите (ДВУ и ЧВУ)

- Обобщени са данните от проектите на висшите училища за финансиране на дейности, свързани с физическото възпитание и спорта на студентите по реда на ПМС № 129/2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт, които се осигуряват от държавния бюджет и от бюджетите на общините;

- Извършен е контрол за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища;

- С акт на Министерския съвет са предоставени средства от държавния бюджет на висшите училища за финансиране на дейности за физическо възпитание и спорт на студентите.

8.6. По продукт/услуга - Подпомагане на дейностите на националните студентски организации

- Изпълнена е годишната програма за дейността на Националния студентски дом (НСД); изпълнени са заложените по програмата цели за студентско подпомагане в извънучебно време чрез подготовка и осъществяване на студентски дейности на локално (в НСД), местно (на територията на Столична община), национално и международно равнище;

- През 2019 г. НСД е предложила богата образователна, научна и културна продукция за целевите си групи, включително и чрез центровете за студентски услуги към НСД. Организиран са собствени събития и домакинството на партньорски събития – над 100 ключови събития в направления като: развитие на глобално и европейско сътрудничество и взаимодействие със световни, национални и местни студентски организации, социални проекти и подпомагане на студенти, предприемачество и улесняване на достъпа до пазара на труда, кариерно и професионално развитие, програми и проекти в областта на образованието, науката и културата, неформално образование и обучение, компютърни, театрални, певчески и танцови изкуства, информационно осигуряване и издаване на материали, спорт, туризъм и осмисляне на свободното време.

8.7. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Субсидирани леглодни в студентски общежития, управлявани от държавни висши училища	Брой в хиляди	10 000	9 105,0
Субсидирани хранодни в студентски столове, управлявани от държавни висши училища	Брой в хиляди	1 520	1 134,5
Средно приравнен брой български студенти – стипендианти	Брой	21 000	25 497
Чуждестранни студенти – стипендианти (средногодишно) (12 месеца * 240 лв.)	Брой	1 900	1 791
Брой студенти, подпомогнати по проекти за спортуване	Брой	145 000	146 343
Брой образователни, научни и културни изяви от и за студенти и млади хора, проведени на територията на Национален студентски дом (НСД)	Брой събития	-	над 100
Брой студенти и млади хора, обхванати от инициативите на Национален студентски дом (НСД) и студентските центрове към НСД	Брой участници	5000	над 10 000

Отговорност за изпълнението на програмата

Изпълнението на програмата попада в задълженията на дирекция „Висше образование“ и дирекция „Финанси“.

8.8. Отчет на разходите по програмата

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	11 141 900	51 861 495	46 719 748
от тях за:			
Персонал	2 847 700	18 182 624	17 128 499
Издръжка	6 744 200	27 658 281	26 021 407
Капиталови разходи	1 550 000	6 020 590	3 569 842
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	1 135 800	3 212 719	3 166 986
от тях за:			
Персонал	419 600	397 600	392 220
Издръжка	716 200	438 922	429 994
Капиталови разходи		2 376 197	2 344 772
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	10 006 100	48 648 776	43 552 762
от тях за:			
Персонал	2 428 100	17 785 024	16 736 279
Издръжка	6 028 000	27 219 359	25 591 413
Капиталови разходи	1 550 000	3 644 393	1 225 070
<i>От тях за:</i>			
<i>Социалнобитови разходи на студенти в ДВУ</i>	<i>10 006 100</i>	<i>48 648 776</i>	<i>43 552 762</i>
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	8 150 000	8 970 374	8 661 327
от тях за:			
Издръжка, от тях за:	2 150 000	2 145 000	1 889 259
<i>Средства по чл. 4, т. 3 от Закона за кредитиране на студенти и докторанти</i>	<i>1 950 000</i>	<i>1 950 000</i>	<i>1 889 259</i>
<i>Средства за парична помощ на студенти при ползване на свободно наета квартира по чл. 29 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове</i>	<i>200 000</i>	<i>195 000</i>	
Лихви			-55 535
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			1 979
Субсидии за нефинансови предприятия, в т.ч.:	6 000 000	6 825 374	6 825 624
<i>Средства за хранодни и леглодни за студентски столове и студентски общежития</i>	<i>6 000 000</i>	<i>6 780 000</i>	<i>6 780 000</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	29 345 600	33 521 184	29 903 228
от тях за:			
За издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците			
Стипендии на студентите в ДВУ	29 345 600	33 521 184	29 903 228

Общо администрирани разходи (II.+III.):	37 495 600	42 491 558	38 564 555
Общо разходи по бюджета (I.I+II)	9 285 800	12 183 093	11 828 313
Общо разходи (I.+II.+III.)	48 637 500	94 353 053	85 284 303
Численост на щатния персонал	16	16	14

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 85 284,3 хил. лв. Разходите по бюджета на МОН по програмата са в размер на 11 828,3 хил. лв. От тях ведомствените разходи са в размер на 3 167,0 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 8 661,3 хил. лв. и включват изплатената премия на банките за добро управление по Закона за кредитиране на студенти и докторанти, лихви по кредити по ЗКСД; предоставени средства от държавния бюджет за студентски столове и студентски общежития на „Студентски столове и общежития” ЕАД, гр. София и средства за награди "Студент на годината за 2019 г." и "Докторант на годината за 2019 г."

Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 73 456,0 хил. лв. От тях 43 552,8 хил. лв. са ведомствени разходи по бюджетите на държавните висши училища за ползване на студентски столове и общежития. Администрираните разходи по други бюджети са 29 903,2 хил. лв. и включват разходите за стипендии по ПМС № 90/26.05.2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации по бюджетите на държавните висши училища.

9. Преглед на изпълнението на програма “Международен образователен обмен”

Активизиране участието на българските средни и висши училища в международни образователни програми. Академичният обмен на ученици, учители, студенти, преподаватели, изследователи, научни работници е важно условие за успешното изпълнение на стратегическата цел за осигуряване на достъпно и качествено образование в България. Обменът се осъществява както по линия на различни европейски образователни програми, така и посредством сключване и изпълнение на двустранни споразумения, договори, протоколи за сътрудничество в областта на образованието. Участието на България в Асоциацията на Европейските училища дава възможност български ученици да бъдат обучавани в европейските страни, където родителите им изпълняват служебни ангажименти към европейски институции.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

9.1. По продукт/услуга – Развитие на международния академичен обмен

- Изпълняват се международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката:

1. Изготвен и съгласуван е проект на Споразумение за сътрудничество в областта на образованието, научните изследвания и технологиите между правителството на Република България и правителството на Държавата Катар. Споразумението е подписано на 12.01.2020 г. в гр. Доха, Катар.

2. Приключила е вътрешноведомствена съгласувателна процедура на тунизийския проект на Програма за сътрудничество в областта на образованието, науката и културата между правителството на Република България и правителството на Република Тунис. Контрапроектът е изпратен за становище на тунизийската страна през м. януари 2019 г.

3. Приключила е вътрешноведомствена съгласувателна процедура на изпратен от бенинската страна проект на Споразумение за сътрудничество между правителствата на Република Бенин и Република България в областта на висшето образование и научните изследвания. Контрапроектът е изпратен за становище на бенинската страна през м. юли 2019 г.

4. Приключила е вътрешноведомствена съгласувателна процедура на инициран от МОН проект на Проект на Спогодба за сътрудничество между Правителството на Република България и Правителството на Кралство Саудитска Арабия в областта на висшето образование и академичното признаване. Контрапроектът е изпратен за становище на саудитската страна през м. ноември 2019 г.

5. Приключила е вътрешноведомствена съгласувателна процедура на изпратен от иранската страна проект на Програмата за обмен в областта на културата, образованието, науката и спорта и средствата за масово осведомяване между Република България и Ислямска република Иран за нов тригодишен период 2020-2022 г. Контрапроектът е изпратен за становище на иранската страна през м. юни 2019 г.

6. Изготвена и съгласувана е Програма за сътрудничество между Министъра на науката и висшето образование на Република Полша и Министерството на образованието и науката на Република България 2018-2021 г. Програмата е подписана във Варшава на 27 юни 2019 г.

7. Актуализирано е Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието, младежта и физическото възпитание на Чешката република за сътрудничество в областта на образованието и науката през периода 2019 – 2022 г. Проектът е изпратен на чешката страна за съгласуване.

8. Изготвено е Споразумение за удължаване срока на действие на Протокола за сътрудничество и обмен между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието и науката на Украйна за учебните 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018 и 2018/2019 години, подписан на 7 юли 2015 г. Протоколът е валиден до края на учебната 2019/2020 г. Споразумението е одобрено с Решение № 378 от 28 юни 2019 г. на МС.

9. В процес на съгласуване с украинската страна е Протокол за сътрудничество и обмен между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието и науката на Украйна за учебните 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и 2023/2024 години.

10. Изготвена и съгласувана е Програма за сътрудничество в областта на образованието и науката между Министерство на образованието и науката на Р България и Министерство на човешките ресурси на Унгария за периода 2019-2022 г. Програмата е подписана на 24 септември 2019 г.

11. В процес на съгласуване е Меморандум за разбирателство между Министерството на науката, технологиите и висшето образование на Република Индонезия и Министерството на образованието и науката на Република България в областта на научните изследвания и висшето образование.

12. Изготвен и съгласуван с китайската страна е проект на Споразумение за сътрудничество в областта на образованието между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието на Китайската народна република за периода 2020 – 2023 година. Проектът е одобрен с РМС № 474/02.08.2019 г. и предстои неговото подписване.

13. Изготвен и съгласуван е проект на Споразумение за сътрудничество в областта на образованието между правителството на Р България и правителството на СР Виетнам за периода 2019 – 2023 г. Проектът на Споразумението е одобрен с РМС 699/07.11.2019 г. и е подписан от посланика на Р България в Ханой на 27 декември 2019 г.

14. Окончателно е съгласуван с кубинската страна проектът на Споразумение в областта на висшето образование между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на висшето образование на Република Куба за периода 2019-2022 г. Предстои междуведомствено съгласуване и внасяне в МС.

15. Изготвен е втори проект на Програма за сътрудничество в областта на образованието и науката между Р България и Р Северна Македония за периода 2019-2022 г. През м. май 2019 г. проектът е изпратен на чрез МВНР за съгласуване с македонската страна.

16. Извършена е процедура за утвърждаване на Меморандум за разбирателство за сътрудничество в областта на образованието между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерство на образованието на Република Азербайджан, който е подписан в София на 31 октомври 2018 г.

17. Проведена е вътрешноведомствена процедура относно предложение на МВНР за изготвяне на проект на Програма за сътрудничество между Правителството на Република България и Правителството на Португалската република в областта на езика, образованието и науката, културата, спорта, младежта и общественото осведомяване за периода 2019 – 2022 година. Предложенията от компетентността на МОН са изпратени на МВНР.

18. Проведена е вътрешноведомствена процедура, изготвен и изпратен на бразилската страна е контрапроект на получен от тях Проект на Меморандум за разбирателство за сътрудничеството в областта на образованието между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието на Федеративна република Бразилия.

- Осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение, участие в летни езикови курсове и семинари), преподаватели и изследователи за обмяна на опит и

специализация, съгласно двустранни договори – 1 преподавател; 1 специализант; 28 студенти.

- Организирана е процедурата по приемане за обучение на 20 чуждестранни студенти;
- Реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕРУС III: Общо 406 мобилности: входящи 210, изходящи 196.

9.2. По продукт/услуга - Издръжка на българските лекторати в чужбина

• С цел осъществяване на държавната политика за развитие на българистиката е приет нов нормативен акт – ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища, чиято цел е ефективно функциониране на съществуващите лекторати и по възможност откриване на нови такива. За академичната 2019/2020 г. са открити 6 нови лекторати в Азербайджан, Грузия, Румъния, Португалия, Япония и Украйна.

• В изпълнение на международните договорености в областта на образованието и науката, МОН поддържа, администрира и финансира за академичната 2019-2020 г. 38 преподавателски места в чуждестранни университети в 20 държави. В тази връзка са извършени следните дейности:

- Организиране и провеждане на конкурси за подбор на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища;
- Изготвяне и изпращане на резултатите от проведените конкурси и документите на одобрените кандидати в приемащата страна;
- Командироване на преподавателите в чужбина, съгласно ПМС № 44/14.03.2019 г.;
- Контрол, анализ и мониторинг на дейността на преподавателите съгласно ПМС № 44/14.03.2019 съвместно с държавните висши училища и дипломатическите представителства зад граница;
- Мероприятия, посветени на чуждестранната българистика.

9.3. По продукт/услуга - Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българисти

През 2019 г. 140 чуждестранни българисти са посетили летните езикови курсове. В изпълнение на дейността е извършено следното:

- Разпространение на информацията за летните езикови курсове чрез дипломатическите представителства зад граница;
- Получаване и обработване на заявките с чуждестранни образователни институции за провеждане на летни езикови курсове;
- Обобщаване на информацията и уведомяване на висшите училища в страната за броя на участниците в летните езикови курсове;
- Организационно подпомагане провеждането на летния езиков курс.
- Събиране, обобщаване и анализиране на резултатите от проведените курсове.

9.4. По продукт/услуга – Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

- Командирован е 1 преподавател в университета за учебната 2019/2020 година;
- Осъществен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателя.

9.5. По продукт/услуга Участие в заседания на органите на ЕС (Комитет по образование и др.), Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации

- Проведени са 2 редовни заседания на Съвета на ЕС по образование, младеж, култура и спорт, във формат „Образование“, като заседанието на Съвета през ноември 2019 г. беше съвместно с министрите на финансите;
- Проведени са общо 21 редовни заседания на Комитета по образование; приети са общо 5 работни документа на ЕС в сектор „Образование“;
- Изготвени са указания и позиция по точките от дневния ред на 207-та сесия на Изпълнителния съвет на ЮНЕСКО;
- Изготвен е регулярният доклад в частта за образование по прегледа на ангажиментите на Р България по изпълнението на Рамковата конвенция за защита на националните малцинства (СЕ);
- Координирано е българското участие в проекта за образование за дигитално гражданство на Съвета на Европа;
- Подготвени и внесени са четири проектни предложения за финансиране от Регионалното бюро на ЮНЕСКО във Венеция, по приоритет 4.7. – образование за глобално гражданство;
- Координирано е изграждане на партньорство с държави членки на Съвета на Европа за разработване на съвместно проектно предложение по програма DISCO; подадено проектно предложение с координатор Република Северна Македония с участието на България, Португалия и Словения;
- Осъществено е включване, присъединяване и успешно организиране на участието на български АСУ в проекти на глобалната училищна мрежа на ЮНЕСКО;
- Изготвени са приноси за ПП-Париж с оглед формулиране на позиции и осъществяване на българското участие в УК „Образование 2030“;
- Подписано е грантово споразумение за предприемането на международното изследване на ОИСР върху политиките за оценяване;
- Изготвени са приноси във връзка с осъществените на високо ниво визити с Генералния секретар на ОИСР в Париж;
- Подготвена е текуща информация по запитвания на оперативния координатор на МКМ по кандидатурата за ОИСР;
- Подготвено и реализирано е участие на високо ниво в министерския сегмент по време на редовното заседание на Управителния комитет „Образование 2030“ на ЮНЕСКО, 11-12 ноември 2019 г.;
- Подготвено и реализирано е участие на високо ниво в Общия политически дебат и в Срещата на министрите на образованието по време на 40-та сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО;

- Подготвено и реализирано е участие на високо ниво по време на Конференцията на министрите на образованието по линия на Френското председателство на Комитета на министрите на Съвета на Европа;

- Изготвена е информация по компетентност като принос на МОН във връзка с участието на българската правителствена делегация в 74-та сесия на ОС на ООН, както и в специалното събитие, посветено на ЦУР 4 в Ню Йорк;

- По проект BGTITHE – „Иновативни инструменти за подобряване уменията на преподавателите във висшите училища за повишаване на качеството на висшето образование в България“, съфинансиран по Програма „Еразъм+“ е организиран семинар на тема „Новите цели на Европейското пространство за висше образование и резултатите, постигнати по проект BGTITHE“. По време на семинара са представени основните акценти от Парижкото комюнике на министрите, отговарящи за висшето образование в държавите членки на Болонския процес; изготвен и разпространен е Сборник с добри практики, в който са представени основните цели, акценти и тенденции в Европейското пространство за висше образование (Болонски процес) и актуални иновативни преподавателски методи и практики за повишаване на качеството и приложимостта на ученето и преподаването.

- Взето е участие в изготвянето на проект на Световната (глобалната) конвенция на ЮНЕСКО за признаване на квалификациите във висшето образование, като и в извънредно заседание на Лисабонския комитет към Конвенцията по признаването на дипломи и квалификации, в централата на ЮНЕСКО.

- Осъществено е съпредседателство на т. нар. „Координационна група за прилагане на реформите по Болонския процес“ и координация на дейностите във всички 48 държави; участие в Работната група за изпълнение на Болонския процес и в работните подгрупи към нея. Взето е участие и в изпълнението на проект EDU-LAB, насочен към съответствието между резултатите от висшето образование и пазара на труда.

- Взето е участие в проект на ЕК за проследяване на дипломираните висшисти в работна група „Модернизация на висшето образование по Програма „Образование и ,

-

- обучение 2020“, както и в дейностите, свързани с т. нар. „Европейски университети“.

- Взето е участие в контролни органи на Европейските училища. Осигуряване на учебни програми и методическо подпомагане за нуждите на обучението в Европейските училища; Провеждане на конкурси и назначаване на учители в българските секции на Европейските училища;

9.6. По продукт/услуга - Участие в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и заседания на европейски мрежи (Европейската мрежа за осигуряване на качеството в ПОО, Европейската мрежа за създаване и развитие на европейска система за трансфер на кредити в ПОО, Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот)

- Участие на експерти от НАПОО в международни мрежи - професионално ориентиране, европейска система за трансфер на кредити в ПОО, осигуряване на качеството в ПОО. НАПОО е представител на България в общеевропейската мрежа за обмен на опит и експертиза в областта на професионалното образование и обучение – РеферНЕТ;
- Участие в международни проекти за адаптиране на добри практики, разработване на нови професии и др.;
- Участие в конференции и работни срещи на ЕК - резултатите от срещите и предоставената информация се публикуват на сайта на НАПОО;
- Издаване на информационни материали за популяризиране на европейските инструменти за учене през целия живот;

9.7. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.03 Бюджетна програма “Международен образователен обмен”		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Брой организирани семинари, конференции, конкурси и участия в заседания на работни групи и комитети в изпълнение на работните програми на международни и национални организации	брой	35	44
Брой организирани специализации, квалификационни курсове, докторантури /за експерти и просветни кадри, учени/	брой	70	167

Отговорност за изпълнението на програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани експерти от дирекция „Международно сътрудничество“, дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, дирекция „Професионално образование и обучение“ и дирекция „Висше образование“ на МОН.; Български висши училища и научни организации.

9.8. Отчет на разходите по програмата

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			
Разходи по бюджетната програма	Заокон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 100 400	1 957 507	1 926 286
от тях за:			
Персонал	664 900	693 000	655 308
Издръжка	1 435 500	1 264 507	1 270 978
Капиталови разходи	0	0	0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	2 100 400	1 957 507	1 926 286
от тях за:			

Персонал	664 900	693 000	655 308
Издръжка	1 435 500	1 264 507	1 270 978
Капиталови разходи			
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	1 184 500	956 553	681 680
от тях за:			
Издръжка	44 500	44 500	
Стипендии	440 000	212 053	66 680
Субсидии за нефинансови предприятия			9 612
Субсидии за организации с нестопанска цел			-19 572
Членски внос	350 000	350 000	348 367
Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина, от тях:	350 000	350 000	276 593
<i>Средства по чл. 4 от Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Молдова за подпомагане на Тараклийския държавен университет, Република Молдова</i>	<i>350 000</i>	<i>350 000</i>	<i>276 593</i>
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	397 772	0
от тях за:			
Членски внос		29 337	
<i>Споразумение между МОН и Министерството на образованието, културата и науката на Монголия за реализация на стипендиантска програма за обучение на монголски студенти в бълг. висши училища</i>		<i>132 355</i>	
<i>Провеждане на международни летни семинари по български език и култура за чуждестранни българи и слависти</i>		<i>236 080</i>	
Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 184 500	1 354 325	681 680
Общо разходи по бюджета (I.+II)	3 284 900	2 914 060	2 607 966
Общо разходи (I.+II.+III.)	3 284 900	3 311 832	2 607 966
Численост на щатния персонал	18	18	14

Общият размер на отчетените разходи по програмата за полугодieto е 2 608,0 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 926,3 хил. лв. и включват разходите на Министерството за предоставяните продукти/услуги по програмата.

Администрираните разходи са в размер на 681,7 хил. лв. и включват разходи по програма ЦЕПУС, платен членски внос за Асоциация Европейски регистър за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR), към Европейския университетски институт-Флоренция, за КОМФЕМЕН и др., както и предоставените на Тараклийския държавен университет средства за издръжка на обучение и за стипендии на студентите.

10. Преглед на изпълнението на програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”

Програмата цели въвеждане на модел на финансиране, ориентиран към резултатите от научноизследователската дейност и тяхното приложение в обществото и икономиката; оценка и анализ на научноизследователската и иновативна дейност на научните организации; създаване на благоприятни условия за осъществяване на конкурентоспособни научни изследвания. Тя е насочена и към уреждане на организацията и функционирането на системата за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност чрез Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища, научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“. Целта е формиране на ефективна и ефикасна национална политика в областта на научните изследвания, насочена към постигането на високи, конкурентоспособни научни резултати и развитието на българските научни организации като равностойни партньори на водещи научни организации, както и извършване на анализ на ефективността на инвестициите в научни изследвания за иновации и растеж на икономиката; повишаване на трансфера на знания и иновации към икономиката и обществото и укрепване на връзката „наука – бизнес“.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

10.1. По продукт/услуга Оценка на развитието на националния научен потенциал

- Предоставени са годишните отчети за 2018 г. по изпълнението на бюджетните средства за наука, предоставени по Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност. Извършен е преглед и оценка на ДВУ съгласно представените годишни отчети за 2018 г. и са предоставени 70% от утвърдените им със ЗДБ средства. След представяне от ДВУ на шестмесечните отчети за 2019 г. е предоставен остатъкът от средствата им в размер на 30%;
- Извършена е оценка на научноизследователската дейност на ВУ, ССА и БАН за 2018 г., както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“ съгласно Правилника за наблюдение и оценка;
- Подписани са два тригодишни договора за достъп до електронните бази данни на научното издателство Кларивейт Аналитикс;
- Прието с Извлечение от протокол № 53/27.12.2019 г. Годишен доклад за наука за периода 2017-2018 г.;
- Обявена е процедура по ЗОП за възлагане на независима външна оценка на научноизследователската дейност, която не беше реализирана. Предстоящо е през 2020 г. процедурата да бъде обявена отново.

10.2. По продукт/услуга Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания и повишаване на общественото значение на науката

- Стартирана е процедура по актуализация на Националната пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ) – изготвяне на методика за оценка, доклад и обява за набиране на предложения, проведена срещи с международни експерти за уточняване на параметрите на оценката. Извършена е международна оценка на постъпилите 23 проектни предложения. Предстояща през 2020 г. е актуализация на НПКНИ;

- Сключени са 17 споразумения с инфраструктурни обекти от НПКНИ за предоставяне на финансиране в размер на 22 250 000 лв.

- Предприети са действия за присъединяване на обекти от НПКНИ към европейски инфраструктури. Организирано и осъществено присъединяване на България към Европейския консорциуми DARIAH, EPOS, EATRIS. Предприети са действия по присъединяване на България към EATRIS – статут на пълноправен член в Европейската научноизследователска инфраструктура за транслационна медицина. Предприети са действия по създаването на Балканската обсерватория в областта на хуманитарните и социалните науки;

- Организиран и проведен е Националният конкурс „Млади таланти” 2019 г., целта на който е разработване и представяне на научни проекти във всички области на научното познание;

- Организирана и проведена е официалната церемония по връчване на ежегодните награди за наука „Питагор” за съществен принос в развитието на науката;

- Проведени са специализирани форуми с участие на млади учени. МОН е основен партньор на Британски съвет в конкурса за комуникация на науката „Лаборатория за слава–Famelab” и „Софийския фестивал на науката”;

- Проведен е европейският конкурс за млади учени EUCYS 2019 г.

- Сключени са договори с медии за отразяване на научни постижения;

- Изграден е Портал за наука;

- Осъществени са участия в представянията на институтите на БАН;

- Сключено е споразумение с БАН за разработване и изпълнение на програма за модернизиране на образованието чрез науката, като за изпълнението на програмата са предоставени средства в размер на 500 000 лв. Финансирани са 23 проекта в СТЕМ области, проведена е една лятна школа и обучения в музеите на БАН;

- Сключено е споразумение с НИМХ за разработване и изпълнение на програма „Професията на метеоролога и хидролога“. Предоставени са средства в размер на 50 000 лв. Проведени са обучения на ученици в лабораториите на института;

- Проведен е информационен ден на Инициативата за иновативна медицина през юли 2019 г. в България;

- Предприети са действия за популяризиране дейността по изпълнение на Полярната програма за 2018, както и действия по финансиране дейността в Антарктика за периода 2019-2020 г.;

- Оказано е съдействие на БАИ за подготовката на домакинството на редовната среща на международния Съвет на управляващите на антарктически програми (COMNAP), Пловдив 2019 г.;

- Проведена е конференция на тема „Научноизследователски инфраструктури на бъдещето – синергия, устойчивост, интелигентен растеж и социално въздействие“;

- Предприети са действия за създаване и функциониране на Механизъм за възлагането и изпълнението на научни консултации от БАН;

- Предоставено е целево финансиране на НИМХ в размер на 350 000 лв. за извършване на научно-приложно изследване на тема „Изследване и определяне на приноса на различни източници за замърсяване с фини прахови частици в гр. София на база на изследване на химическия им състав и прилагане на рецепторни модели“.

10.3. По продукт/услуга Засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието“

- Взето е участие в работни групи за отворен достъп до научна информация и подготвен национален доклад за изпълнение на политиките за отворен достъп;

- Предприети са действия по подготовка и реализация на сътрудничество със Световната банка и подготовка на пакет за РМС, с което се одобрява възлагането на оценка за ефективността на публичните разходи за научни изследвания;

- Осъществени са организиране и участие в различни формати на срещи за обсъждане на проблемите на наукометрията за учени от социалните и хуманитарни науки;

- Подписан е Меморандум за разбирателство между НИМХ и Нов български университет за провеждане на съвместни научни изследвания, семинари, работни срещи и др. и за сътрудничество за обучение на докторанти и млади изследователи;

- Подписан е Меморандум за сътрудничество между НИМХ и държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ за съвместно участие в екологични проекти и проекти за устойчиво развитие.

10.4. По продукт/услуга – Развитие на научния потенциал чрез създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване, квалификация и специализация на учените

- Приети и одобрени са шестмесечни и годишни отчети по приетите с РМС № 577/17.08.2018 г. и РМС № 658/14.09.2018 г. Национални научни програми в приоритетни области;

- Подготовка на нова Национална научна програма в сферата на сигурността и свикване на работна среща със заинтересованите висши училища и научни организации;

- Подготовка на срещи по проект на ННП Космос;

- Предприети са действия по разработване на методика и препоръка за диференцирано заплащане на възнагражденията на учените в България;

- В изпълнение на ННП „Млади учени и постдокторанти“ са подкрепени 492 млади учени и 484 постдокторанти;

- Извършени са дейности за предоставяне на допълнителни стипендии на студентите, докторантите и специализантите от ДВУ и научни организации в изпълнение на ПМС № 155/28.06.2018 г. за допълнение на ПМС № 90 от 2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации;

- През 2019 г. Националният институт по метеорология и хидрология (НИМХ) е реализирал 85 участия в международни конференции, обучения и семинари, в т.ч. - годишната среща на директорите на националните метеорологични служби на Югоизточна Европа;

- НИМХ е организиран среща на Европейската работна група за регионални числени модели за прогноза на времето и среща по Краткосрочни числени прогнози на времето.

10.5. По продукт/услуга – Разработване на конкурси и програми за насърчаване на фундаменталните и приложните изследвания в системата на висшето образование и науката на Р България чрез финансиране на конкурсен принцип. Разработване и въвеждане на механизъм за контрол върху качеството на изпълнението на финансираните проекти и гарантиране постигането на планираните научни цели и резултати

- Утвърдена е Годишна оперативна програма на Фонд „Научни изследвания“ за 2019 година; Дадени са насоки за разработване на актуализирана годишна оперативна програма на Фонд „Научни изследвания“;

- Подготвена е документация за промени в Правилника на Фонд „Научни изследвания“ иницирани от ФНИ;

- Осигурени са с ПМС допълнителни средства в размер на 12,5 млн. лв. за дейността на ФНИ през 2019 г.;

- Приет е годишен отчет за дейността на Фонд „Научни изследвания“ за 2018 г.;

- Реализирани са 2 национални научни програми – „Върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука“ (ВИХРЕН) и „Петър Берон. Наука и иновации в Европа“ (Петър Берон и НИЕ), чрез които ще се финансират на национално ниво проекти, получили висока оценка за научно качество в конкурси на Европейския научен съвет и на програмата Мария Склодовска-Кюри на Рамковата програма за научни изследвания и иновации на ЕК „Хоризонт 2020“. Чрез дейностите на тези програми се дава възможност и за натрупване на опит от страна на организациите бенефициенти за активно привличане на водещи изследователи от Европа в България.

10.6. По продукт/услуга Подпомагане развитието на научния потенциал и научните изследвания на програмно-проектен конкурсен принцип

Утвърдени са насоки и методика за оценка по процедури:

- През м. април 2019 г. ФНИ организира информационна среща по „Конкурс за проекти по Програма за двустранно сътрудничество 2018 г. България-Русия“ и Конкурс за проекти по Програма за двустранно сътрудничество 2018 г. България-Австрия;

- През м. април 2019 г. ФНИ публикува информация, че предстои да бъде обявен международен конкурс по програма Southeast Asia – Europe. ФНИ ще участва като финансираща организация за втора поредна година;
- В конкурса за проекти по Програма за двустранно сътрудничество 2018 г. България-Австрия, със срок за подаване на проектни предложения до 28 февруари 2019 г., са подадени 63 проектни предложения, от които след административна оценка до оценка по същество са допуснати 61 проектни предложения;
- На 27 май 2019 г. ФНИ публикува резултатите от Конкурса за проекти по програми за двустранно сътрудничество 2018 г. България-Китай – изследователски проекти;
- В края на м. юни 2019 г. Фонд „Научни изследвания“ отправи покана към български научни колективи за участие с проекти в третия съвместен конкурс за финансиране на научно-изследователски проекти по програма Югоизточна Азия – Европа (Southeast Asia-Europe JFS);
- Организиран и проведен са две процедури за придобиване на ОНС „доктор“ и една процедура за заемана на академична длъжност „професор“ в НИМХ; За отчетния период броят на докторантите в НИМХ е 11.
- Девет млади учени от НИМХ са финансирани по ННП „Млади учени и постдокторанти“.

10.7. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Оценка и анализ на резултатите от научноизследователската дейност, осъществявана от научните организации и на дейността на фонд „Научни изследвания“	Брой	2	2
Абонамент за достъп до наукометрични бази данни	Брой	2	5
Отчети по изпълнението на Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност	брой	33	33
Подкрепа за национални научни инфраструктури	брой	14	17
Участие в европейските научни инфраструктури	брой	12	15
Проведени състезания за млади таланти	Брой	2	3
Интеграция и реинтеграция на българската научна диаспора – брой сътрудничества	Брой	30	7

Разработване и прилагане на национални научни програми в приоритетни области – изградени сътрудничества между НО и ВУ	Брой	13	13
Разработване и осъществяване на дейности за популяризиране на науката и научните изследвания сред обществото с участие на водещи учени от различните области на науката.	Брой	2	2
Оценка и систематизиране на качество и количество на информацията, осигуряване на отчетност пред обществото чрез регулярни годишни анализи и доклади за състоянието и развитието на националната научна система.	Брой	1	1
Повишаване на видимостта на научните резултати, публикувани във високо реномирани научни списания, посредством осигуряване на свободен читателски достъп	Брой	1000	1861

Отговорност за изпълнението на програмата

Дейностите по програмата се извършват от дирекция „Наука” на МОН и Фонд научни изследвания.

10.8. Отчет на разходите по програмата

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	289 376 800	244 835 034	231 521 417
от тях за:			
Персонал	171 366 400	161 928 260	161 662 948
Издръжка	110 498 600	69 617 323	57 842 596
Капиталови разходи	7 511 800	13 289 451	12 015 873
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	36 914 900	21 302 207	19 476 859
от тях за:			
Персонал	13 065 400	13 619 623	13 482 905
Издръжка	23 186 300	7 014 884	5 577 100
Капиталови разходи	663 200	667 700	416 854
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	252 461 900	223 532 827	212 044 558
от тях за:			
Персонал	158 301 000	148 308 637	148 180 043
Издръжка	87 312 300	62 602 439	52 265 496
Капиталови разходи	6 848 600	12 621 751	11 599 019
От тях за:			
<i>Българска академия на науките и Селскостопанска академия</i>	<i>170 753 500</i>	<i>191 169 382</i>	<i>190 767 675</i>
<i>Държавните висши училища и други институции</i>	<i>81 708 400</i>	<i>32 037 445</i>	<i>21 276 883</i>

НЦРРЗ; НЦЗПБ- МЗ		326 000	
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	3 590 900	3 815 630	3 714 435
от тях за:			
Стипендии	29 800	55 359	47 559
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			7 500
Субсидии за нефинансови предприятия, в т.ч.:		321 171	321 171
<i>Финансиране на научни изследвания на проектно конкурсен принцип</i>		321 171	321 171
Членски внос	3 561 100	3 439 100	3 338 205
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	172 815 900	117 876 226	91 293 843
от тях за:			
Членски внос	403 800	182 154	196 915
Стипендии на докторанти	22 070 200	25 316 481	23 810 481
Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 - 2030, вкл. Националната пътна карта за научна инфраструктура и национални научни програми	66 320 500	8 356 191	
Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове	84 021 400	84 021 400	67 286 447
Общо администрирани разходи (II.+III.):	176 406 800	121 691 856	95 008 278
Общо разходи по бюджета (I.I+II)	40 505 800	25 117 837	23 191 294
Общо разходи (I.+II.+III.)	465 783 600	366 526 890	326 529 695
Численост на щатния персонал	745	745	693

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 326 529,7 хил. лв. Разходите по бюджета на МОН са в размер на 23 191,3 хил. лв. От тях ведомствените разходи са 19 476,9 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 3 714,4 хил. лв. и включват разходите за награди за класирани участници в Националния конкурс „Млади таланти“ (7,5 хил.лв.), за стипендии на докторанти на НИМХ – 47,6 хил. лв., платен членски внос към Европейския център за средносрочни прогнози; за EUMETSAT и за EUMETNET - 3 338,2 хил. лв., както и предоставени субсидии от Фонд „Научни изследвания“ по договори за научни изследвания в размер на 321,2 хил. лв.

Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 303 338,4 хил. лв. От тях 212 044,6 хил. лв. са ведомствени разходи по бюджета на Българската академия на науките (БАН), държавните висши училища (ДВУ) и Селскостопанска академия. Администрираните разходи по други бюджети са в размер на 91 293,8 хил. лв. и включват разходите за членски внос и за стипендии за докторанти по бюджетите на БАН, ДВУ и ССА, както и отчетените към 31.12.2019 г. разходи по сметки за средствата от Европейския съюз – форми КСФ и ДЕС.

11. Преглед на изпълнението на програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

Програмата цели активно участие в европейските и международни научни организации, подпомагащо обмена на учени и знания и с възможност за достъп до най-съвременните научни съоръжения; координация на програма Хоризонт 2020, поддържане на национална контактна мрежа, участие в специалните програми и инструменти на Хоризонт 2020; участие в регионални научни инициативи и изпълнение на дейности, свързани с европейски макростратегии, в т.ч. Дунавската стратегия; поддържане на двустранното научно-техническо сътрудничество и разширяване обхвата на държавите, с които България поддържа научни връзки; членство в престижни международни организации, като един от способите за достъп до световно знание и работа с най-прецизни съоръжения от последно поколение.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

11.1. По продукт/услуга – Интернационализация на българската наука и интегрирането ѝ в европейското изследователско пространство

- Проведени чрез ФНИ двустранни конкурсни сесии с Австрия и Русия (за Европа) и сесия с Китай, която включва проекти за мобилност и съвместни научни проекти;
- Участие на ФНИ в 9 ERANET COFUND инициативи по Рамкова програма (РП) „Хоризонт 2020“: BiodivERsA; CHIST ERA; Core Organic; FLAG ERA; M-ERA; Quant ERA; ERA.Net RUS Plus; SEAsiaJFS; EuroNanoMed;
- Одобрени и финансирани от ФНИ 17 проекти по конкурса за COST;
- Изпълнение на дейности по проект „ResInfra@DR“ на Европейската програма за транснационално сътрудничество „Дунав 2014-2020“;
- Проведени 4 информационни събития за популяризиране на конкурси и инициативи по РП „Хоризонт 2020“ и 9 по РП „Хоризонт Европа“, проведени 11 срещи с членовете на Национална контактна мрежа (НКМ) по направленията на РП „Хоризонт 2020“;
- Проведени да 10 срещи по направления на РП „Хоризонт 2020“, 5 информационни събития и предоставени 60 консултации, свързани с българското участие;
- Приключване на процедурата за подписване на Споразумение на научно-технологично сътрудничество със САЩ. Преглед на сроковете за всички действащи двустранни споразумения за сътрудничество в науката. Установяване на директен контакт с ответно ведомство в страните от Европейския съюз, с които нямаме действащо споразумение за сътрудничество в науката с цел покана за обсъждане на възможностите за подписване на такова споразумение. Изпращане на покана за предварителни дискусии до представители на ответно ведомство в страните, с които нямаме действащо споразумение за сътрудничество в науката с цел обсъждане на актуализиране на целите и очакваните

резултати от действащите споразумения, в контекста на синергия при финансирането на двустранни проекти и програми за развитие на научни инфраструктури и на научни проекти, с финансирането по програми на ЕСИФ и по Рамковата програма за наука и иновации на Европейския съюз;

- Изпълнение на пътната карта с ангажиментите за страната ни по линия на ЕНП;
- Подпомагане на участието и представянето на български учени и научни колективи на тематични научни конференции, симпозиуми и семинари в чужбина;
- Подпомагане за международното представяне на научни резултати, проекти и постижения на български учени и български научни колективи чрез наличните и достъпните информационни и комуникационни канали в България и чужбина за разпространение на печатни и онлайн материали. Проведени са 3 заседания на смесени комисии със Северна Македония (6-7 март 2019 г., Скопие), Армения (12-13 март 2019 г. в Ереван) и Унгария (15-16 април 2019 г., Будапеща);
- Присъединяване към 15 нови КОСТ акции чрез приемане на Меморандума за разбирателство по програма КОСТ и номиниране на над 30 български представители в тях;
- Предприети действия по изпълнение на Меморандум за разбирателство относно програма за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската научна диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки между Министерството на образованието и науката на Република България и Държавния секретариат по образование, научни изследвания и иновации на Конфедерация Швейцария – изготвени типови договори. Сключени 6 бр. договори с одобрени млади учени;
- Подписан е Меморандум за сътрудничество между НИМХ и Метеорологичната служба на Ислямска република Иран;
- Подписан е Меморандум за разбирателство между НИМХ и Хидрометеорологичната служба на Република Сърбия.

11.2. По продукт/услуга *Интегриране в глобалната информационна научна мрежа*

- Сключени са 3 абонаментни договора за тригодишен период за достъп до пълнотекстови бази данни на ЕЛЗЕВИР; Разработени са справки и анализи за ползваемостта на базите данни с научна информация;
- Проведени са 2 заседания на смесени комисии: с Египет и Иран;
- Осъществен е контакт с държавния департамен на САЩ - Служба за сътрудничество в областта на науката и технологиите, Бюро “Океани и международни екологични и научни въпроси” във връзка със започване на преговори и съгласуване на текстовете на Споразумението за научно-технологично сътрудничество между България и САЩ за нов 10-годишен период. През месец юни българската страна изпрати своите предложения за актуализиране и допълване на текстовете на Споразумението.
- ФНИ обяви конкурсна сесия за подаване на проектни предложения по програма CONCERT-Japan, с краен срок 14 юни 2019 г.;
- След приключване на оценката и съгласуване с китайската страна, през месец юни 2019 г. са подписани договори за финансиране и изпълнение на два проекта за

съвместни научни изследвания с Китай. Одобрените за финансиране са 4 проекта за мобилност по линия на двустранно сътрудничество в науката между България и Китай;

- В периода януари-юни 2019 г. (включително) приключи етапът на подаване на проектни предложения по обявената конкурсна сесия с Индия, както и етапа на административна оценка и оценка на самите проектни предложения.

11.3. По продукт/услуга – Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените

- Стимулиране на учените за участие в европейски и транс-европейски програми;
- Осигурена подкрепа на български учени за участие в Антарктическата програма;
- Осигурена подкрепа на български учени за участие в Обединения институт за ядрени изследвания (ОИЯИ) в Дубна, Русия и в Национална програма „България в ЦЕРН“;
- ✓ Осигурена подкрепа на български учени за участие във ФУЛБРАЙТ; ИТЕР; КЛАРИН ЕРИК; Euro-BioImaging; Грид инициативата; Euro-Argo; BBMRI, ESS; EURO Argo ERIC; SHARE; ACTRIS; DARIAH; EPOS; EATRIS.

11.4. По продукт/услуга Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката, технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма

Изготвени са 5 аналитични продукта, предоставени са 3511 документи от библиотечния фонд и базите данни, както и 704 библиотечно-информационни справки, предоставени са 820 документи по междубиблиотечно заемане и 25 707 копия от оригинални документи от фонда на НАЦИД.

11.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“		Стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Отчетна стойност към 31.12.2019 г.
Брой проекти, финансирани от различни европейски и национални програми	брой	50	150
Европейски и международни научни организации в които България участва	Брой	6	15
Разширяване на двустранното сътрудничество – изпълнени споразумения	брой	4	4
Брой акции по програма COST, в които България се присъединява годишно	брой	8	10

Отговорност за изпълнението на програмата

Дейностите по програмата се извършват от дирекция „Наука“ на МОН и Националния център за информация и документация.

11.6. Отчет на разходите по програмата

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	10 835 000	10 246 206	9 249 794
от тях за:			
Персонал	1 023 700	974 800	861 879
Издръжка	9 811 300	8 669 359	7 785 868
Капиталови разходи	0	602 047	602 047
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	10 835 000	10 246 206	9 249 794
от тях за:			
Персонал	1 023 700	974 800	861 879
Издръжка	9 811 300	8 669 359	7 785 868
Капиталови разходи		602 047	602 047
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	9 731 700	9 868 149	8 049 407
от тях за:			
Стипендии, в т.ч.:	0	71 349	71 349
<i>Стипендии по програма за академичен обмен за млади български учени</i>	0	71 349	71 349
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата, в т.ч.:	0	65 100	57 600
<i>Награди за научни конкурси</i>	0	65 100	57 600
Субсидии за нефинансови предприятия	260 000	320 000	317 879
<i>Средства по чл. 8 от Споразумение между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати относно Българо-американска комисия за образователен обмен</i>	260 000	320 000	317 879
Членски внос	9 471 700	9 411 700	7 602 579
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	43 000 000	43 000 000	10 282 602
от тях за:			
Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори	43 000 000	43 000 000	10 282 602
Общо администрирани разходи (II.+III.):	52 731 700	52 868 149	18 332 009
Общо разходи по бюджета (I.+II)	20 566 700	20 114 355	17 299 201
Общо разходи (I.+II.+III.)	63 566 700	63 114 355	27 581 803
Численост на щатния персонал	43	43	39

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 27 581,8 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 9 249,8 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 18 332,0 хил. лв., от които по бюджета на МОН 8 049,4 хил.лв. Администрираните разходи по бюджета на министерството включват: плащания по Споразумението между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати относно Българо-американската комисия за образователен обмен „Фулбрайт“ (317,9 хил.лв.), плащания за членски внос в Европейската организация за ядрени изследвания ЦЕРН, в Обединения институт за ядрени изследвания в Дубна, Русия, членски внос за участие на България в CLARIN ERIC, в Euro - Argo Eric; в EGI Европейска грид инициатива; в SHARE ERIC 2019 г. и др. - 7 602,6 хил.лв. В администрираните разходи са включени и средства за награда за наука „Питагор“ - 57,6 хил.лв. и разходи за стипендии по програмата за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки изпълняван от ЦАИ (РМС №738/15.10.2018 г.) – 71,3 хил.лв.

Администрираните разходи по други бюджети и сметки от ЕС включват отчетените към 31.12.2019 г. разходи на държавните висши училища и Българската академия на науките по други сметки за средства от Европейския съюз и средства по други международни програми и договори.

12. Преглед на изпълнението на програма „Администрация”

Програмата включва административно-правните, финансово-счетоводните и стопанските дейности, предоставяни от съответните звена, които не участват пряко в програмите, но подпомагат цялостния процес по предоставяне на продуктите/услугите. Тук се включват текущи дейности, свързани с процесуално представителство на МОН пред съдилищата; изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори; събиране и обобщаване на проектите на годишния бюджет на министерството и бюджетите на ВРБ; събиране и обобщаване на отчети за касово изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз; осъществяване на контрол на извършените плащания и анализ по видове разходи; счетоводно отчитане, изготвяне на ежемесечни и годишни оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена; управлението на човешките ресурси, чрез набиране и подбор на кандидати за работа, анализ на потребностите и планиране обучението на персонала; деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки; поддържане на регистъра на имотите; безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост; поддържане на регистъра на обществените поръчки на МОН и европейски проекти; програмно и техническо осигуряване на компютърната техника; вътрешен одит на структурите, програмите, дейностите и процесите в Министерството; ведомствена охрана и пропускателен режим; материално-техническо снабдяване; поддръжка на сградния фонд,

инсталациите и съоръженията; административно обслужване на юридически и физически лица и протоколната дейност на Министерството; както и цялостната дейност, свързана със здравословни и безопасни условия на труд и пожарна безопасност.

Организираны и проведени са основни дейности от компетентностите на МОН, свързани със защита при бедствия и други кризисни ситуации.

Осигурена е публичност и прозрачност на работата на администрацията на Министерството при предоставяне на административни услуги. Осъществени са дейности за повишаване информираността на потребителите чрез поддържане на актуална информация в Регистъра на услугите, за предоставяните от МОН административни услуги. Подобряването на достъпа на потребителите до информация в електронен формат е реализирано чрез изготвяне на предложения за включване в Списъка с набори от данни на МОН за публикуване на Портала за отворени данни „Open data”, с изготвяне на периодичен анализ на публикуваните набори от данни и с предложения до компетентните органи за определяне на обективни срокове за тяхното публикуване и актуализиране.

Отговорност за изпълнението на програмата

Дирекциите от общата администрация на МОН, Звено за оперативно управление на организационните структури на МОН и Изпълнителна агенция „Оперативна програма за наука и интелигентен растеж“.

12.1. Отчет на разходите по програмата

1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация”			
Разходи по бюджетната програма	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
(в лева)			
I. Ведомствени разходи по бюджета	6 137 300	6 162 650	5 846 816
от тях за:			
Персонал	4 403 300	4 424 490	4 298 896
Издръжка	1 634 000	1 638 160	1 470 153
Капиталови разходи	100 000	100 000	77 767
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	6 137 300	6 162 650	5 846 816
от тях за:			
Персонал	4 403 300	4 424 490	4 298 896
Издръжка	1 634 000	1 638 160	1 470 153
Капиталови разходи	100 000	100 000	77 767
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	0	2 321	2 320
от тях за:			
Лихви	0	2 321	2 320
<i>Разходи за лихви по заем IBRD 45760BG по проект "Модернизация на образованието"</i>	<i>0</i>	<i>2 321</i>	<i>2 320</i>

III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	2 321	2 320
Общо разходи по бюджета (I.+II)	6 137 300	6 164 971	5 849 136
Общо разходи (I.+II.+III.)	6 137 300	6 164 971	5 849 136
Численост на щатния персонал	265	265	255

Общият размер на отчетените разходите по програмата за е 5 849,1 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 5 846,8 хил. лв. и включват разходите на МОН и на ВРБ, свързани с предоставянето на продуктите/услугите по всички програми. Администрираните разходи са в размер на 2,3 хил. лв. и включват платените лихви за периода 15.12.2018 г. - 15.12.2019 г. по Заемно споразумение „Модернизация на образованието” със Световната банка.

Общо консолидирани разходи за изпълняваните политики от Министерство на образованието и науката

Общо консолидирани разходи (в лева)	Закон 2019 г.	Уточнен план 2019 г.	Отчет 31 декември 2019 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	4 160 368 900	4 356 173 121	4 258 344 807
от тях за:			
Персонал	3 267 542 900	3 298 113 259	3 234 601 370
Издръжка	727 637 100	727 239 252	773 965 432
Капиталови разходи	165 188 900	330 820 610	249 778 005
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	490 108 700	493 621 224	459 144 999
от тях за:			
Персонал	372 573 100	332 443 387	312 717 945
Издръжка	106 387 400	95 080 146	85 856 602
Капиталови разходи	11 148 200	66 097 691	60 570 452
2. Ведомствени разходи по по други бюджети и сметки за средства от ЕС	3 670 260 200	3 862 551 897	3 799 199 808
от тях за:			
Персонал	2 894 969 800	2 965 669 872	2 921 883 425
Издръжка	621 249 700	632 159 106	688 108 830
Капиталови разходи	154 040 700	264 722 919	189 207 553
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ	174 865 900	49 307 331	42 694 727
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	412 107 300	465 449 966	484 611 553
Общо администрирани разходи (II.+III.):	586 973 200	514 757 297	527 306 280
Общо разходи по бюджета (I.+II)	664 974 600	542 928 555	501 839 726
Общо разходи (I.+II.+III.)	4 747 342 100	4 870 930 418	4 785 651 087